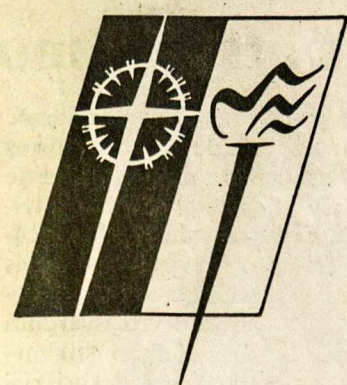

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 29 (2628) 2000 LIEPA-JULY 18

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA - \$1

Stovykloms prasidėjus

Kaip atlyginimo po žiemos nemalonumų visi laukė žydinčio pavasario, šiltos vasaros, atostogų ir atotrūkių nuo kasdieninių darbų. Lauktos dienos jau čia.

Iš stovyklavimo laikas prasidėjo. Stovyklų organizatoriai, kaip įprasta, iš anksto kvietė tėvus registruoti savo vaikus, nes juk svarbu žinoti stovyklautojų skaičių kaip galima anksčiau – tai palengvina organizavimo darbus rengiant programas, priemones bei visą aprūpinimą. Kaip į kvietimą atsiliepta – vadovai žino. Kas bebūtų buvę, stovyklavimas prasidėjo. Stovyklautojų skaičius, nors kasmet vis dar laikosi panašus, bet jau nebe tas, koks būdavo prieš 20-30 metų. Priežasių ne viena. Svarbiausios turbūt yra dvi: lietuviško prieaugio mažiau ir tas pats pripratęs jau prie didesnių patogumų, kitaip augintas ir tenkintas. Tą besikeičiančią poreikį būklę bene geriausiai apibūdina postovykliniai vertinimai pirmiausia klausinėjant, koks buvo maistas, kokios lovos ir prausyklos, kiek turėta laisvalaikio? Ką vaikas lietuviškoje stovykloje išmoko, kokią patyrimą įgijo, kokias dainas dainavo, ką daugiau apie Lietuvą sužinojo – klausimai antraeiliai. Nori ar ne, jie rodo materialinio svorio laimėjimus prieš dvasinį. O turėtų būti atvirkščiai, nes stovyklavimas iš esmės nėra kažkoks prabangus vasarojimas, patogus pasilėpinimas, malonus dykinėjimas. Tuo pasirūpina tėvai ar kokia kita aplinka. Į stovyklavimą reikėtų žiūrėti kaip į specialios paskirties, savitos formos ir metodų mokyklą. Nėra abejonės, kad stovyklų organizatoriai ir vadovai savo laiką, energiją ir patirtį tik tam tikslui ir auchoja. Šito reikėtų niekada nepamiršti. Atsimintą dar ir tai, kad įmokami už vaiką stovyklapinigiai nėra vien tik vaiko maitinimui.

STOVYKLAS pavadinant mokyklomis, gali kilti klausimas, o ką gi vaikas jose išmoka? Mokslą suprantant dalykiškai sunkiau būtų į tokį klausimą atsakyti. Bet mokslą lyginant su nuostabia ir prasminga partimi atsakymas aiškėja. Pirmiausia prisimintina, kad stovyklauti yra įprasta gamtoje, kurioje nejučiomis, bet lašas po lašo paveikiai atsiskleidžia pati didžioji Dievo kūrinija ir sudaro nepamainomą progą tyrinėti, ieškoti, pažinti natūralią pasaulio dalį, susitelkti gilesniam mąstymui, pajusti įkvėpimą. Čia ideali vieta ir mokslininkams, ir menininkams, mąstytojams, kūrėjams. Bet ką su tuo bendro turi smagusis jaunimas, vaikai, suvažiuavę linksmai ir įdomiai praleisti porą savaitių su draugais ar naujų draugų įsigyti? O vis dėlto turi, nes staigus gamtos poveikis išgyvenimas yra retas dalykas. Normaliai gamtos poveikį įtakai reikia ruošti nuo mažens. Ir užtat stovyklos to tikslo siekiant gali daug padėti. Kažkada buvusį laukų ir miškų gyvenimą šiandien yra pakeitusios miestų gatvės ir salės. Taigi auganciam jaunimui, nors ir trumpalaikė, bet dažniau pasikartojanti gamtos aplinka gali padaryti (ir padaro) teigiamą įtaką žmogaus dvasinėms galioms, net dvasinei kultūrai ar tikėjimui stiprėti. Šalia teigiamai veikiančios aplinkos išradę vadovai paruošia atitinkamas programas, kai ne vien žodiniams pamokymais, bet ir pačiu skirtingo stovyklinio gyvenimo būdu siekiama auklėjamųjų tikslų. Šiais jubiliejiniais krikščionybės metais, nėra abejonės, stovyklose yra rengiami specialūs paminėjimai atskiromis dienomis, valandomis ar visas dienas surišančia suaktyvine gija. Belieka palinkėti sėkmės. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Sajungiečiai išsirinko vadovą

Stockwell Day galutiniuose Sąjungos partijos rinkimuose liepos 8 dieną labai dideliu balsų skaičiumi nugalėjo partijos steigėją ir jos ligšiolinį vadovą Preston Manning. Iš 114,218 balsų S. Day gavo 72,349 arba 63,4%, surinkęs balsų daugumą kiekvienoje partijos balsavimo apygardoje. Dabar jam belieka kandidatuoti kurioje nors vietoje per sekančius (arba specialius) rinkimus į federacinį parlamentą. Konservatorių vadas J. Clark, kuris kategoriškai atsisakė įjungti konservatorių partiją į bendrą dešiniųjų bloką po Sąjungos partijos vėliava, iššaukė S. Day kandidatui Kalgario centrinėje apygardoje, kur jis pats jau užregistruotas kandidatu konservatorių sąrašui.

Kanados žiniasklaida pristato kanadiečiams, ypač rytinėse provincijose, mažai pažįstamą į federacinės politikos sceną staiga iškilusį S. Day kaip konservatyvių pažiūrų žmogų, "šeimos vertybių" advokatą. Gimęs prieš beveik 50 metų Barrie, Ontario, augęs Montrealyje, gyvenęs daugelyje Kanados vietovių, dirbęs jūreivių, varžytininku, dekoratoriumi, sekminininku kunigu, privačių mokyklų administratoriumi, kol 1986 metais įsijungė konservatorių į provincinę politiką Albertoje. Išrinktas atstovauti Red Deer

miestelio šiaurinei apygardai provincijos parlamente, paskutinius 7 metus įėjo į provincinių ministrų kabinetą. S. Day yra vedęs, augina 3 vaikus.

Meno paroda Toronto Nathan Phillips aikštėje, atvirame ore, šiemet jau 39-ji, kaip ir kasmet, įvyko liepos antrą savaitę, 7-9 dienomis. Dalyvavo daugiau kaip 450 menininkų, atstovavusių įvairioms meno šakoms: tapytojais, skulptoriais, medžio, stiklo, keramikos, papuošalų meistrais. Menininkų darbai buvo vertinami ir premijuojami – paskirtos net 43 premijos nuo \$100 iki \$2,000 dydžio.

Kur žmonės draugiškiausi? StatsCan apklausinėjo 70,000 suaugusių kanadiečių, klausdami kiekvieną: "Ar kalbėjaisi su savo kaimynu bent sykį per savaitę?" Pasirodo, didžiausias nuosimtis kalbėjusių su kaimynu buvo Newfoundland – net 73%. Toliau sekė Prince Edward Island ir Saskatchewan su 64%; N. Skotija (59%), N. Brunswick (57%), Alberta (56%), Ontario (55%) ir Manitoba (50%) vis dar buvo gana kaimyniškai nusiteikę. Mažiausiai reikalų su kaimynais turėjo B. Kolumbijos (46%) ir Kvebeko (43%) gyventojai.

Briedžiai "užplūdo" Torontą šią vasarą – net daugiau kaip

Jaunučiai šokėjai iš Lietuvos, dalyvavę išeivijos tautinių šokių šventėje Kanadoje. Nuotr. O. Burzdžiaus

Didieji renginiai Lietuvoje

Kardinolo laidotuvės, eucharistinis kongresas ir komunizmui įvertinti kongresas, pasukę į tarptautinius vandenis

VIKTORAS ALEKNA, Vilnius

Lietuvoje šiemet buvo saulėtas ir šiltas pavasaris, bet jis baigėsi liūdnei – paskutinę gegužės mėnesio dieną Lietuva palaidojo kardinolą Vincentą Sladkevičių. Birželio 1-4 d.d. Kaune vyko antrasis Lietuvos eucharistinis kongresas, kuris akivaizdžiai parodė, kad penkiasdešimt metų trukusi bolševikinė ateizmo propaganda nepajėgė užgniaužti Evangelijos dvasios lietuvių širdyje.

Birželio pradžioje per Lietuvą slinkę debesys gausiai pagirdė ištroškusią žemę, o Sekminės vėl žmones kvietė dvasiniam susimąstymui, nors buvo pakankami ir lėkšto turinio įvairiausių pramogų pramogėlių. O jau Sekminių antrą dieną Vilniuje prasidėjo ir tarptautinis kongresas, pasiryžęs įvertinti komunizmo nusikaltimus. Į Vilnių atvyko net 29 pasaulio šalių atstovai, kurie perskaitė 53 pranešimus, išnagrinėjusius ne tik teorinius komunizmo doktrinos nusikaltimų pagrindus, bet ir įvairias nusikaltimo formas, padarytas visuose pasaulio žemynuose. Kongresas truko tris dienas. Paskutinio kongreso dienos sutapo su Lietuvos Gedulo ir vilties dienos minėjimu.

Kongresas atidarytas birželio 12 d. Lietuvos seimo rūmuose. Čia kalbėjęs Vytautas

300 maždaug natūralaus dydžio (o tai reiškia: labai dideli) briedžių statulų išdėstyta visame mieste. Kiekviena iš jų vis kitaip papuošta: vienas briedis apipaišytas raudonais klevo lapais, kitas įvairiaspalviomis lauko gėlėmis, dar kitas "aprengtas" džinsais; kiti vėl ryškiaspalviai lyg vėlykiniai kiaušiniai arba su elektroninių schemų braižiniais ant savo šonų. Vienas užkeltas aukštai virš miesto rotušės fontano ir, atrodo, dairosi, kaip čia lengviau būtų nušokti į vandenį. Šiuo projektu norėta pralinksminėti turistus (ir vietinius torontiešius) bei paremti labdaros

(Nukelta į 8-tą psl.)

Landsbergis prisiminė Stasio Lozoraičio, į Lietuvą pirmą kartą atvykusio 1992 m., žodžius: "Lietuvos kraujas labai užnuodytas, ir tai padarė bolševizmas per 50 metų".

Sergiejus Kovaliovas, kalbėdamas apie bolševizmo piktadarybes, pripažino, kad ir rusai yra dėl to labai kalti: kai ketvirtą dešimtmetį Rusijoje bolševikai pradėjo teismo procesus vadinamiesiems liaudies priešams, per visą Sovietų Sąjungą nuvilnijo mitingų banga, kur rusai šaukė: "Mirtis liaudies priešams!" Dabar rusai vėl džiaugiasi, kad Rusija ginklu siekia sunaikinti čekėnus ir balsuoja už tuos, kurie siunčia Rusijos kariuomenę į Čėčėniją. Rusų visuomenėje tebetvyro imperinio mąstymo daigai.

Nemažiau kalti ir Vakarai. Tai jie po Antrojo pasaulinio karo didelę Rytų ir Vidurio Europos dalį paliko Stalino savivalėi, tai jie ir šiandien tiek į Čėčėnijos likimą, tiek į kituose pasaulio kampuose kylančius neramumus, net vietinius karus, žiūri pro naudos akinius...

Po dvi valandas trukusio atidarymo posėdžio toliau darbas vyko dvejose sekcijose, kuriose ir buvo skaitomi moksliniai pranešimai. Per dvi dienas jų buvo perskaityta tiek daug, ir taip įvairių, kad visų jų neįmanoma apžvelgti. Visi pranešimai bus išspausdinti atskirose knygose, kurias numatoma išleisti iki šių metų pabaigos.

Kongreso atidarymo posėdyje buvo patvirtinti ir tarptautinio visuomeninio tribunolo – Niurnbergo II nuostatai bei tribuno sudėtis. Pirmininku patvirtintas teisininkas Vytautas Zabiela, o visuomenine kaltintoja – teisininkė dr. Zita Sličytė. Tribunolas iš karto perėjo dirbti į Mokslių akademijos rūmus ir per dvi dienas apklausė keliolika įvairių šalių atstovų – kaltinimo liudytojų, įvairiais būdais nukentėjusių nuo bolševikinio teroro. Deja, Lietuvoje neatsirado nė vieno teisininko, kuris

būtų sutikęs ginti komunizmą. Deja, įvairiuose pasaulio kampečiuose dar tebegyvoja komunistinės organizacijos, net komunistinės valstybės (Šiaurės Korėja, Kuba...).

Per dvi dienas tribunolas – Niurnbergas II išklauė nemazai liudytojų, daugiausia kitų šalių atstovų, bet kaltinimo medžiagos susikauptė tiek daug, kad tribunolas nutarė darbą atidėti iki rugsėjo 4 d.: tada susirinks į antrą tribunolo sesiją ir tęs pradėtą darbą.

Birželio 14 d. įvyko kongreso ir tribunolo baigiamasis posėdis. Jis buvo pradėtas Lietuvos vyskų konferencijos pirmininko arkivyskupo Sigito Tamkevičiaus kalba. Arkivyskupas keletą metų pats buvo įkaltas sovietiniuose lageriuose ir savo akimis pamatė, kokia sistema buvo bolševizmas, po visą pasaulį skleidęs mirties kultūrą.

Baigiamajame posėdyje taip pat buvo patvirtintas tribunolo nutarimas tęsti darbą rugsėjo 4 d. bei pasiūlymai komunizmui pripažinti globaliniu ir didžiausiu amžiaus nusikaltimu. Kadangi komunizmas kai kur net atgyja, tribunolas siūlo, kad visos pasaulio šalys savo valstybiniais įstatymais uždraustų komunizmo atkūrimą. Nutarta: kreiptis į Jungtinių Tautų organizaciją, kad būtų įsteigtas tarptautinis teismas komunizmo nusikaltimams tirti ir įvertinti; išplėsti genocido sąvokos reikšmę, kad genocidu būtų laikomas ne tik tautų, bet ir politinių bei socialinių grupių ar net atskirų žmonių naikinimas; padarytą žalą turi atlyginti ta šalis, kuri priėmė Sovietų Sąjungos teises. Ji turėtų ir Lietuvai atlyginti žalą, kuri siekia 276 milijardus dolerių.

Kongresas užbaigtas šv. Mišiomis Vilniaus katedroje ir iškilmingu minėjimu Lukiškių aikštėje prie paminklo tremtiniams.

Savaitė Lietuvoje

Priimta plėtros strategija

Lietuvos seimas birželio 13 d. priėmė Žemės ūkio ir kaimo plėtros strategiją, praneša BNS/LGTIC. Ji yra reikalinga deryboms dėl Lietuvos narystės Europos sąjungoje. Tai bus sunkiausia derybų dalis, nes žemės ūkis per praėjusį nepriklausomybės dešimtmetį nepatyrė jokių reformų. Žemės ūkyje dirba maždaug trečdalis Lietuvos gyventojų.

Dokumente įvardintos pagrindinės ūkio plėtros kryptys, orientuojantis į naują žemės ūkio politiką. Pabrėžtos pienininkystės, mėsinių galvininkystės, sodininkystės, uogininkystės ir daržininkystės, linininkystės, aliejinių augalų auginimo ir kitos žemės ūkio ir maisto pramonės šakos. Ypatingas dėmesys skiriamas ūkininkų šeimoms ūkių pagrindu veikiančiam, į rinką orientuotam žemės ūkiui, valstybės paramai, apsaugant vidaus rinką ir žemės ūkio gamybą, gamintojų pajamas bei aplinką.

Bendradarbiavimo sutartis su JAV

Lietuvos vyriausybė birželio 15 d. nutarė pasirašyti sutartį su JAV dėl bendradarbiavimo užkertant kelią masinio naikinimo ginklų platinimui ir plečiant gynybos bei karinių santykius, skelbia BNS/LGTIC. JAV vyriausybė įsipareigoja padėti Lietuvai užkirsti kelią masinio naikinimo ginklų platinimui Lietuvos teritorijoje, nelegalios branduolinių, biologinių, cheminių ginklų pervežimui. JAV teiks savo technologijas, medžiagas bei patarimus, organizuos dvišalius susitikimus.

Lietuva įsipareigoja užtikrinti laisvą JAV vyriausybės pareigūnų, lėktuvų bei laivų, atvykstančių vykdyti susitarimą, įvažiavimą bei išvažiavimą. Sutartį vykdant reikalingo JAV personalo, rangovų Lietuvoje įsigytoms prekėms ar paslaugoms taikomi mokesčiai ir muitai bus grąžinami vyriausybės nustatyta tvarka.

Susitiko ministrai pirmininkai

Trijų Baltijos valstybių ministrai pirmininkai susitiko birželio 16 d. Estijos Pernu mieste, rašo BNS/LGTIC. Jie paskelbė bendrą rezoliuciją, kurioje sveikina trijų kraštų bendradarbiavimo pažangą laisvosios prekybos, energetikos, gynybos ir kitose srityse. Joje pažymėta, kad Estijos, Latvijos ir Lietuvos įsijungimas į Europos energetikos rinką daro teigiamą įtaką ekonomikos raidai šiose valstybėse ir visame regione. Taip pat pabrėžta bendros Baltijos elektros energijos rinkos svarba, sveikintas gynybinis bendradarbiavimas ir bendrų karinių pro-

jektų įgyvendinimas, turintis teigiamą poveikį saugumui.

Lankėsi Berlyno meras

Berlyno meras ir žemės ministras pirmininkas Eberhard Diepgen lankėsi Vilniuje birželio 13-14 d.d., rašo ELTA/LGTIC. Susitikime su Vilniaus meru Rolandu Pakšu buvo tęsiami ankstesni pokalbiai apie naudingą miestų bendradarbiavimą. Berlyno specialistai padės Vilniaus miestui spręsti atliekų šalinimo, blokinių namų atnaujinimo bei viešojo transporto problemas. Miestai bendradarbiauja ir kitose srityse, rengia bendras šventes "Vilnius sveikina Berlyną" ir "Berlynas sveikina Vilnių".

Padėka Amerikai

Lietuvos seimas š.m. liepos 11 d. kreipėsi į JAV vadovus ir piliečius, dėkodamas už vykdytą Sovietų Sąjungos okupacijos nepripažinimo politiką. Už kreipimąsi balsavo 55 seimo nariai, niekas neabsavo prieš, trys susilaikė. Kreipimosi dokumentas yra netiesioginis atsakymas į š.m. birželio mėnesį JAV Atstovų rūmų ir senato priimtą rezoliuciją (nr. 122), kurioje pabrėžiama, jog JAV prieš 60 metų pradėjo įgyvendinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos prievartinio įjungimo į Sovietų Sąjungą nepripažinimo politiką.

BNS pranešime pabrėžiama, kad 1940 m. birželio 15 d. Baltijos valstybes okupavus Rusijai, tu pačių metų liepos 15 d. JAV prezidentas Fr. D. Roosevelt priėmė įsakymą, kuriuo remiantis buvo "išaldytas" Baltijos valstybių turtas Amerikoje, o liepos 23 d. buvo paskelbtas JAV Valstybės departamento pareiškimas dėl Baltijos valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą nepripažinimo.

Tikisi gerų santykių

BNS žiniomis (2000.VII.10) iš Maskvos, Rusija savo užsienio politikos sampratoje tikisi gerų santykių plėtojimo su Baltijos valstybėmis. Nurodoma betgi sąlyga – puoselėti rusakalbių teises. Apie tai š.m. liepos 10 d. kalbėjo Rusijos užsienio reikalų ministras Igoris Ivanovas. Pastebėtina, kad rusakalbių teisės dar ne viskas. Tikroji santykių gerinimo sąlyga – kad Lietuva, Latvija ir Estija "gerbtų Rusijos interesus". (Kokie jie – aiškinimai dažniausiai pagal reikalą).

Lietuvos užsienio reikalų viceministras Vygaudas Ušackas pokalbyje su BNS žurnalistais sakė, kad Lietuva teigiamai vertina, jog Rusija tikisi gerų santykių su Lietuva ir kitomis Baltijos valstybėmis, tačiau Lietuva norėtų, kad ir Rusija gerbtų kitų šalių teises, įskaitant ir pasirinkimo laisvę tapti tarptautinių organizacijų narėmis. RSJ

Šiame numeryje

Stovykloms prasidėjus

Dažniau pasikartojanti gamtos aplinka teigiamai veikia žmogų

Didieji renginiai Lietuvoje

Rusų visuomenėje tebetvyro imperinio mąstymo daigai

Trečioji Fatimos dalis

Daugiausia prievartos tikintieji patyrė iš ideologinių sistemų

Užmirštas "Baltijos kelias"

Žmonės dar nesupranta, ką su ta demokratija daryti

Patriotizmas ar prievola?

Triukšmavimas padeda kairiesiems plėtoti populizmą

Naujajūrių dienos Kanadoje

Nakvynė pas ukrainietį gulint ant grindų kainavo 50 centų

Keturėjininko šėlsmas poezijoje

Kazys Binkis – apmąstymų riteris, neįvykdytų darbų autorius

"Taip norėtus žydyti dar kartą..."

Sugrįžo Petronėlė Oriaitė į Lietuvą visiems laikams

Poezija apie holokaustą

Talentingą poetę Matildą Olkinaitę prisimenant

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Publications Mail Registration No. 9408. CPM 1001760

LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaizutienė. Metinė prenumerata – \$43, pusmetinė – \$22, mėnė – \$53, garbės – \$63. Oro paštu į užjūrus – \$140. Amerikoje – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalai kreiptis į "TZ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$43.00, patron \$53.00, sponsor \$63.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. U.S. POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Trečioji Fatimos dalis

Vatikano spaudos salėje buvo pristatyta vadinamoji Fatimos paslapties trečioji dalis: vienos iš trijų piemenėlių, mačiusių 1917 metais apsirėikusių Mergelę Mariją, sesers Liucijos, užrašyti regėjimai. Tai trumpas tekstas portugalų kalba, Fatimos vyskupo prašymu, sesers Liucijos parašytas 1944 metais, perduotas Popiežiui ir iki šios dienos laikytas paslaptimi. Patį sesers Liucijos parašytą tekstą ir Tikėjimo tiesų kongregacijos parengtą komentarą pateikė kongregacijos prefektas kardinolas Josef Ratzinger ir sekretorius arkivyskupas Tarcisio Bertone. Fatimos paslaptis kelis dešimtmečius kurstė žmonių smalsumą, skatino visokius spėliojimus ir apaugo apokaliptinėmis legendomis. Pirmiausia pateikiame kiek sutrumpintą laisvą sesers Liucijos užrašyto regėjimo teksto vertimą.

"Matėme Švenčiausiąją Mergelę ir, šalia jos, kiek aukščiau, angelą, kairėje rankoje laikantį ugnies kalaviją, kuris, atrodė, greit padegs visą pasaulį. Tačiau liepsnos geso nuo spindėjimo, sklindančio iš Mergelės Marijos dešinės rankos. Angelas dešine ranka parodė žemę ir garsiai tarė: atgaila, atgaila, atgaila! Matėme vyskupą, dėvintį baltais drabužiais. Supratome, kad tas vyskupas, tai Šventasis Tėvas. Drauge su juo ir kiti vyskupai, kunigai, vienuoliai ir vienuoliai kopė į statų kalną, kurio viršūnėje buvo kryžius, suręstas iš netašytų ažuolinių rąstų su žieve. Prieš kopdamas į kalną, šventasis Tėvas, visas drebantis ir svyruojantis, slegiamas skausmo ir kančios, ėjo per pusiau sugriautą didį miestą ir meldėsi už sielas mirusiųjų, kurių lavonai gulėjo pakelėje. Užkopus ant kalno jis parpuolė ant kelių prie to didelio kryžiaus, ir jį nuždė būrys kareivių, kurie šaudė kulkomis ir strėlėmis. Lygiai taip buvo nužudyti ir vyskupai, kunigai, vienuoliai ir daug pasauliečių, įvairių luomų ir skirtingos kilmės vyrų bei moterų. Prie kryžiaus buvo du angelai, kurie į stiklinius indus sėmė kankinių kraują ir juo šlakstė prie Dievo besieriančius sielas".

Vatikane vykusios spaudos konferencijos metu pirmiausiai buvo paaiškinta, kad šios sesers Liucijos parašytos eilutės, yra pranašiška vizija, kurią aiškinant ar interpretuojant reikia ir tam tikro pasirengimo, kartu atitinkamo nusiteikimo, kuriame nevyrautų tik noras išžvelgti kažką sensacingo. Kaip liudija šandien paskelbtas tekstas, Mergelė Marija Fatimoje vaikams pranešė apie Tikinčiųjų Bendrijos laukiančius persekiojimus.

Užuomina apie pasikėsinimą į Popiežiaus gyvybę pranašystėje susieta su pasikėsinimais į daugelio vyskupų, kunigų ir tikinčių pasauliečių gyvybes. Dėl to nenuostabu, kad Popiežius nusprendė paskelbti šį tekstą dabar, šiais jubiliejaus metais, kai neseniai buvo paminėti tikėjimo liudytojai ir kankiniai, paguldę galvas už Kristų dvidešimtajame amžiuje. Daugiausia prievarštos tikintieji patyrė iš ideologinių sistemų, atvirai kovojusių su krikščionybe ir netgi viešai skelbusių, jog jos siekiančios išrauti iš žmonių ir krikščionišką tikėjimą, ir bet kokias kitas religingumo aprašikas.

Spaudos konferencijoje buvo taip pat pateikta Fatimos pa-

● Sv. Raštas yra šio pasaulio – kalėjimo langas, pro kurį galime matyti amžinybę (T. Dwight).

slapties ir su ja susijusių įvykių chronologija. Mergelė Marija vaikams Fatimoje apsirėikė 1917 metais, vykstant Pirmajam pasauliniam karui. Jau pirmoje ir antroje Fatimos paslapties dalyse, kurios buvo paskelbtos anksčiau, kalbama apie karą kaip nuodėmės pasekmę. Po pirmojo karo turėjo sekti kitas – dar bausesnis.

Buvo kalbama ir apie Rusiją, kurioje įsivyras Dievo priešai ir kad bedieviška Rusija persėkios krikščionis, naikins tautas ir valstybes. Jei žmonija atsi-vers, ypač jei Rusija bus paaugta Nekalčiausiajai Marijos širdžiai, pasaulis susilauks Dievo gailestingumo.

Šiandien sužinojome, kad trečiojoje dalyje buvo kalbama apie krikščionių-vyskupų, kunigų ir pasauliečių kankinimą ir žudymą. Taip pat ir apie pasikėsinimą net į Popiežiaus gyvybę.

Kai 1944 metais Liucijos parengtas regėjimų aprašymas buvo įteiktas Popiežiui Pijui XII, jis, kaip Mergelė Marija prašė, paaugėjo Rusiją jos nekaltiausiajai širdžiai. Vis dėlto Pijus XII nusprendė neskelbti šio regėjimų dalies, kurioje kalbama apie būsimus dalykus. Juo labiau, kad tais laikais pusėje Europos ir daugelyje kitų kraštų krikščionys buvo persekiojami ir nesimaitė persekiojimų galo. Taip pat ir kiti popiežiai, susipažinę su paslapties tekstu, nesiryzė jo skelbti.

Svarbus Fatimos paslapties trečiosios dalies elementas yra pasikėsinimas į Popiežiaus gyvybę. Pasak pirmadienio rytą spaudos konferencijoje kalbėjusių Tikėjimo tiesų kongregacijos vadovų, Popiežius Jonas Paulius II iki 1981 metų gegužės 13 dieną įvykusio pasikėsinimo į jo gyvybę nebuvo skaitęs sesers Liucijos teksto. Šv. Tėvas jį perskaitė po pasikėsinimo. O po metų, 1982-ųjų gegužės 13-ąją nuvyko į Fatimą dėkoti Marijai už išgelbėtą gyvybę. Šv. Tėvas nuvežė į Fatimą chirurgų iš jo kūno išimtą kulka.

Atsakdami į žurnalistų klausimus, kodėl šandien skelbiamas tekstas taip ilgai buvo laikomas paslaptimi, Tikėjimo tiesų kongregacijos vadovai aiškino, kad kaip Tikinčiųjų Bendrijoje įprasta, buvo laikomasi tam tikro atsargumo. Be to, tais metais, kai įvyko pasikėsinimas į Popiežiaus gyvybę, krikščionys dar kentėjo daugelyje pasaulio kraštų. O tai, kad Popiežius Jonas Paulius II dabar nusprendė paskelbti lig šiol paslaptimi laikytą Fatimos paslapties dalį, galėtų būti interpretuojama kaip pasitikėjimo žmonijos ateitimi ženklas. Marija Fatimoje sakė, kad Rusijoje bedievių valdžia pasibaigs, kad tauta grįš į tikėjimą ir kad Rusijai atsivertus prasidės taikos metas. Žinoma, pasižvalgius po dabartinį pasaulį, sunku teigti, kad krikščionys visur jau atgavo laisvę ir kad jie niekur nepersėkiojami. Bet, antra vertus, pastaraisiais metais įvyko didžiuliai pasikeitimai, kurie patvirtina, jog po didelės priespaudos ateina geresni laikai.

Vatikano radijas

A+A

STEPONUI VARANKAI,

ilgamečiam žurnalistų sąjungos darbuotojui, iškeliavus amžinybėn, jo žmonai IRENAI ir dukrai AUDRAI reiškiamas nuoširdžiausias užuojautą –

Kanados lietuvių žurnalistų sąjunga

Lietuvos šokėjų grupės įžygiuoja arenon Kanadoje, kur įvyko tautinių šokių šventė

Nuotr. O. Burzdžiaus

Užmirštas "Baltijos kelias"

Žvelgiant į artėjančius seimo rinkimus

IGNAS MEDZIUKAS

Nuvykęs į Lietuvą kiekvienas akylesnis lankytojas pastebės ir nusivils – ne tokios tvarkos, laisvės ir demokratijos buvo tikėtasi. Iš dalies galbūt per daug romantiškai atrodo tolimesnė praeitis, lyg ten viskas būtų buvę idealu. Iš tikrųjų 1918 m. Lietuva irgi sunkiai kėlėsi, buvo ir tada nesąžiningų valdininkų, ir apskritai žmonių dora dėl vykusių karų buvo smulki. Bet per pirmąjį dešimtmetį buvo gerokai apsiavalyta.

Po daugelio komunistinės netaisės metų tautos moralė buvo labai smarkiai sužalota, taip kad ir praėjus laisvo gyvenimo dešimtmėčiui dar nepajėgiama apsiavalyti bei vadovautis krikščioniškąja morale bei etika.

Neseniai gautame vienos kaunietės gydytojos laiške svarstomos buvusių savivaldybių rinkimų pasekmės ir žvelgiamas į artėjančius seimo rinkimus.

Kur pakvimpa pinigai...

"Gyvenimas pas mus vis padaro naujų netikėtumų. Aš visada labai skaudžiai išgyvenu, kai rinkimai baigiasi ne taip, kaip tikėtasi. Pribloškė, nuvylė ir paskutinieji savivaldybių rinkimai, nors jau ir prieš rinkimus buvo negera nuojauta. Labai žmonės pasikeičia, kai gauna valdžią. Dažnai pamirštami pažadai, reklamuotos partijų programos. Bet liūdniausia, kai pakvimpa pinigai ir lengvas pasipelnymas, ten jau partijų nebėra, o tik grupė draugų prie lovio", sudaryta iš įvairių partijų. Praėjusiais metais man teko turėti reikalų Kauno savivaldybėje ruošiant ir vykdant sveikatos fondo programą. Labai nusivyliau – konservatoriai medikai, priėję prie pinigų skirstymo ruošiant konkursus, pagrindiniu kriterijumi laikė tai, kiek į asmeninę piniginę nubyres... Lobizmas – tai pagrindinė mūsų valdininkų veikla, nesvarbu kokiai partijai jie priklauso.

Prieš savivaldybių rinkimus aš ir pati buvau nusivylusi konservatorių darbu, nors juos rinkau tik iš idejos, nes geresnių nemačiau. Kiti atvirai plėšikauja".

Pavydas ir pyktis

"Reikia skaitytis su realybe. Nemaža dalis rinkėjų pasisakė už paulauskininkus, ir aš tuo nesistebiu. Jeigu žmogus gyvena tik šiandiena, nesidairydamas aplink ir nematydamas, kas pas mus per dešimtmetį pasikeitė ir gerąją pusę ir tik matydamas kitų didėles galimybes ir savo mažas, – visa tai jam sukelia pavydą ir pyktį. Jis prisimena dar tuos laikus, kai darbe mokojo už valandas, kai visi buvo maždaug vienodi vargšai – pasirinkimas buvo nedidelis, bet mini-

mumas buvo užtikrintas, ir 'žmogui to pakako', nes taip buvo visiems. O dabar toks ryškus žmonių išsiluoksniaimas labai žeidžia psichologiškai, ypač kad jis vyksta ne natūraliai, o pagal tai 'kas ką apgaus'."

Rinkimai švytuokliniu principu

"Štai kodėl rinkimai pas mus vyksta švytuokliniu principu, tačiau ne Kaune... Kaunas ir liko Kaunas. Kaip bebūtų nusivylę žmonės, jie bent neišrinko paulauskininkų. Daugumoje rinkiminių apylinkių konservatoriai visai neblogai pasirodė, kai kur laimėjo."

Na, o vis tikta daugumą laimėjo tariamas vargšų gnyžas Štusauskas. Dabar žmogus gal pajus tikrą atsakomybę, ne tik gerklę laidyti. Aš dėl viso to per daug nesijaudinu. Visų pirma Kaunas išliko ištikimas dešinei pakraipai. Antra, Štusauskas gal išvaikys savivaldybėje kysininkų grupes. Aišku, ne 'fasonas', kad miestą valdo buvęs alkoholis, bet pasaulis ne tokių yra matęs. Gyvenimas parodys, ko jis yra vertas".

Kairieji jungiasi

"Aš labiau bijau bekeleliučių galvas komunistų. Tai paulauskininkai, brazauskininkai, karbauskininkai, kurie jau susikrovė turtus, stovi tvirtai ekonomiškai ir jau dabar aktyviai blokuojasi. Jų naudai intensyviai dirba TV, radijas, spauda, kuri yra jų finansuojama. Na, o jie visi įsipareigoję ir turi sąskaitas su rusiais, kurie mūsų ne-

A+A

STEPUI VARANKAI

mirus,

nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną IRENĄ, dukrą AUDRĄ ir kartu liūdime, netekę daug jėgų aukojusio Vilniaus kraštui –

Vilniaus krašto lietuvių sąjunga

P A D Ė K A

MŪSŲ MYLIMA MAMYTĖ

A+A

GRAŽINA BALČIŪNIENĖ

staigiai iškeliavo amžinybėn š.m. gegužės 18 d.

Palaidota gegužės 22 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississauga.

Nuoširdžiai dėkojame prelatui J. Staškevičiui, Anapilio parapijos klebonui, už maldas prie karsto laidotuvių namuose ir už gedulines Mišias, aukotas kartu su Prisikėlimo parapijos klebonu kun. Aug. Simanavičiumi, OFM, Lietuvos kankinių šventovėje, ir palydėjimą į amžino poilsio vietą. Ačiū vargonininkei Danguolei Radtke už gražų giedojimą, karsto nešėjams ir visiems taip gausiai dalyvavusiems, palydėjusiems ir kapines. Dėkojame už puikias gėles, už užuojautas žodžiu, spaudoje ir raštu. Taip pat už aukas įvairioms šalpos ir kitoms organizacijoms bei LN Slausos namams, o M. Povilaitienei ir B. Matulaitienei už aukų rinkimą. Ačiū Mamytės draugėms iš 50 Quebec Ave. už patarimus ir visoms ponioms už sunėstus pyragus laidotuvių pietums. Likę liūdesyje –

Ina ir Stephen Ferris, Vita ir Darius Vaičiūnai

SPAUDOS BALSAI

Reikalauja žalos atlyginimo

Niujorke rusų kalba leidžiamas dienraštis "Novoje Ruskoje Slovo" š.m. birželio 16 d. laidojo rašo: "Kaip jau rašėme, Lietuvos seimas priėmė įstatymą už 1940-1990 m. sovietų okupacijos padarytos žalos kompensavimą. (...) Už įstatymo priėmimą balsavo 68 konservatorių ir krikščionių-demokratų seimo nariai. Dėl šios priežasties buvo atšauktas tą savaitę užplanuotas Rusijos seimo tarparlamentariams ryšiams su Lietuva grupės narių vizitas Vilniuje. Seimo posėdyje su kartėliu buvo pasakyta, kad rusų pusė abejoja dėl žodžio 'okupacija' teisėtumo. Įstatyme konkrečiai nusakoma apie 'sovietų okupantų' padarytos žalos apimtį. Vis dėlto speciali valstybės komisija šiomis dienomis nustatys sumą, į kurią bus pareikšta pretenzijų iš Rusijos, kaip teišėtos Sov. Sąjungos įpėdinės, dydis. Ieškiny bus pateiktas ne vėliau, kaip ligi lapkričio pirmos dienos".

"Jeigu Maskva nesutiks su kaimynės reikalavimais, Lietuva pasilieka teisę skųstis Jungtinėms Tautoms, Europos tarybai, Europos sąjungai ir kitoms tarptautinėms organizacijoms" ("Izvestia", 2000.VI.14).

Toronto lenkų dienraštis "Gazeta" š.m. liepos 3 d. laidojo tešia: "Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus sukritikavo valdančius dešiniuosius, kaip jis apibūdino, už santykių su užsieniu, o ypač Rusija, kurstymą. Savo kalboje, kurią transliavo Lietuvos televizija, jis kritikavo seimo daugumą (konservatorius ir krikščionis-demokratas) už tai, kad, kaip jis pasakė, dažnai nesugebėdami racionaliai tvarkyti vidaus reikalų bando tai slepti sudarydami įtampą santykiuose su užsieniu. Valstybės interesai negali būti palenkiami ateinančių seimo rinkimų taktikai, – pabrėžė Adamkus".

Toronto lenkų savaitraštis "Przegląd Tygodniowy" (2000. VI.30) rašo: "Rusijos užsienio reikalų ministerija į Lietuvos seimo nutarimą, įpareigojantį vyriausybę siekti okupacijos nuostolių atlyginimo, pareiškė: 'Lietuva pati norėjo įeiti į Sov. Sąjungą'".

Jie nebuvę nusikaltėliai

Maskvos dienraštis "Izvestia" š.m. birželio 24 d. laidojo rašo: "Lietuvos prokuratūra kreipėsi į Rusiją, Gudiją ir Ukrainą prašydama išduoti asmenis, dalyvavusius 1991 m. sausio mėn. respublikoje priešvalstybi-

nio pučo organizavime. Sąrašė yra 42 pavardės. Prokuratūros pareiškime yra parašyta, kad tie žmonės 'jėga siekė paveržti teisėtą Lietuvos valdžią'. (...) Rusų teisininkai tvirtina, kad vis dėlto yra 'švelninančios aplinkybės'. Jų manymu visi išvardinti sąrašė kariškiai 'laikėsi ištikimybės priesaikos', o nekariškiai 'vykdė tarnybines pareigas'. Be to, jie tai darė Lietuvos TSR teritorijoje, kuri tapo savarankiška tik po aštuonių mėnesių, po tragiškų 1991 m. rugsėjo įvykių. Be to, pagal Sov. Sąjungos prokuratūros tardymus paaiškėjo, kad nė vienas žuvusiųjų nebuvo reguliarių dalinių kareivių užmuštas. Kaip ekspertai nustatė, kulkos pataikė į žmones iš viršaus. Tuo būdu šaudė ne stovėję ant žemės desantininkai, bet nežinomi slapukai nuo iš šalia esančių namų langų ir nuo stogų".

Lietuvos valdžios opozicija mano, kad problema su kaimynais galima išspręsti "pozityvaus dialogo keliu" (Vilniaus radijas 2000.VI.30). Sunku bus rusus įtikinti, kad Lietuva ne savanoriškai įstojo į Sov. Sąjungą, bet buvo okupuota. Rusų laikraščiai žodį 'okupacija' rašo kabutėse.

Rinkimų įstatymo pataisos

Toronto lenkų dienraštis "Gazeta" š.m. liepos 7-9 d. laidojo rašo: "Lietuvos seimas antadienį (VII.4) patvirtino pataisytą rinkimų projektą rinkimų įstatyme. Priimtų pataisų tarpe nėra Lietuvos lenkų rinkimų akcijos seimo nario pasiūlymo dėl tautinėms mažumoms 5% rinkimų slenksčio panaikinimo. LLRA atstovai priminė, kad yra numatytos tam tikros tautinėms mažumoms privilegijos daugelyje Europos valstybių – Danijoje, Vokietijoje, Lenkijoje, Slovakijoje, Rumunijoje, Vengrijoje. Vienas pagrindinių pakeitimų rinkimų įstatyme, dėl kurio daugiausia vyko diskusijos, yra antrojo seimo rinkimų rato vienmandatinės apygardose panaikinimo. Ligi šiol laimėtojas turėjo gauti 50% rinkimų dalyvių balsų, o dabar užteks paprastos daugumos. Opozicija, kaip ir LLRA, ketina kreiptis į prezidentą, kad jis su padarytomis pataisomis rinkimų įstatymo nepasirašytų".

Lenkijoje tautinių mažumų nuosimtis yra toks mažas (apie 3%), kad net pasuose piliečių tautybė nėra pažymėta. Jos turimomis privilegijomis pasinaudoti negali, nepaisant koks "slenksčio" aukštis būtų. J. B.

Vyskupas PAULIUS BALTAKIS, OFM, atnašauja Mišias Vienuoliktosios tautinių šokių šventės dalyviams "Regal Constellation" viešbutyje Kanadoje

Nuotr. O. Burzdžiaus

A+A

STEPUI VARANKAI

mirus,

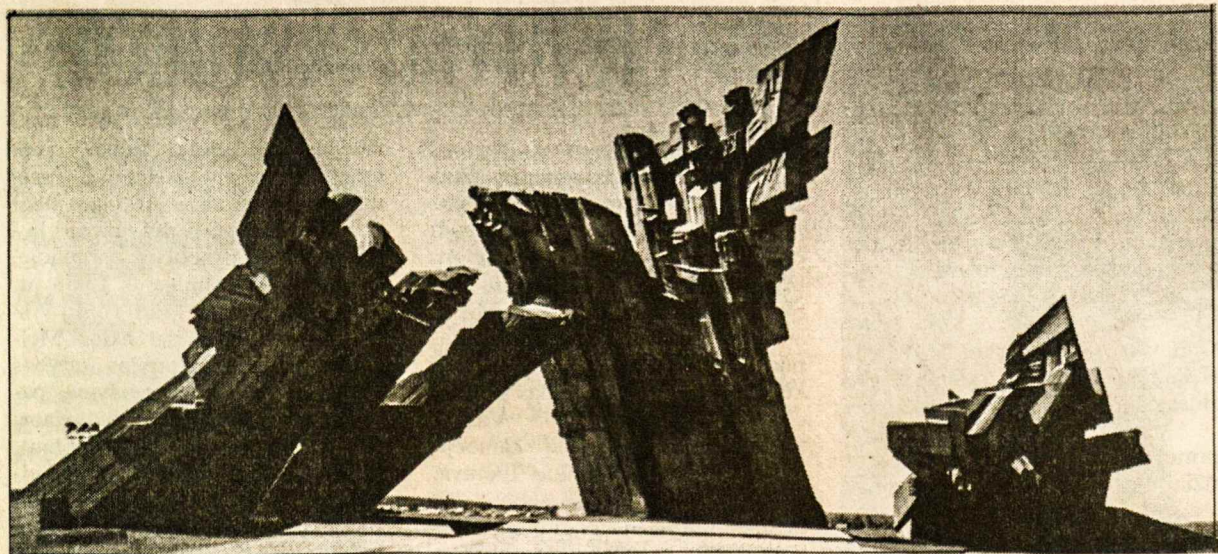
liūdime ir reiškiamė nuoširdžią užuojautą jo žmonai IRENAI ir dukrai AUDRAI –

VILNIEČIAI:

Jonas Budrys
Petras Česnulis
Adomas Grigonis

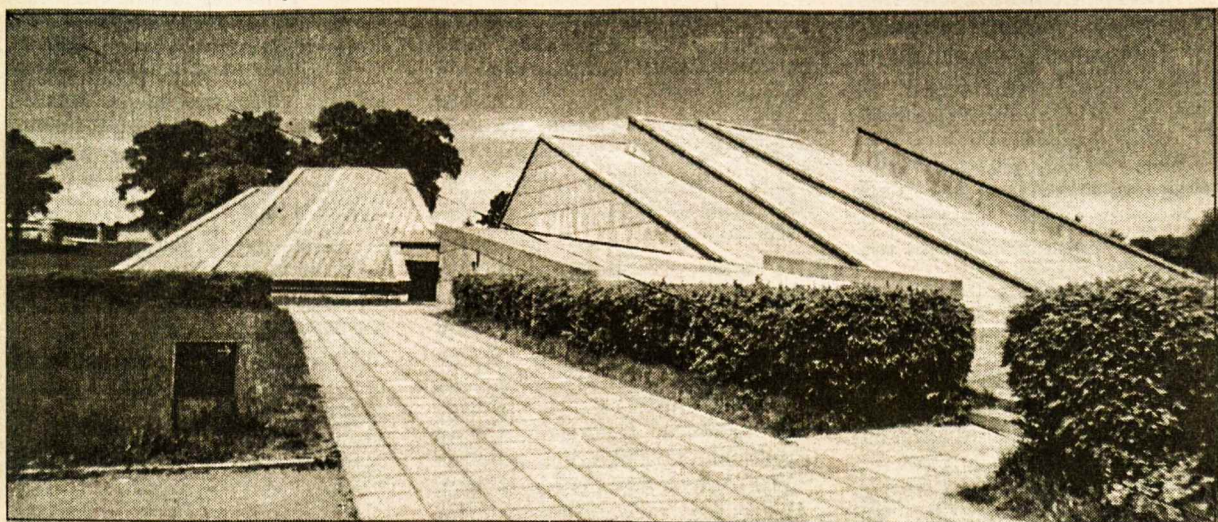
Stasys Jakaitis
Marytė Janeliūnienė
Bronius Saplys

Antanas Basalykas

Paminklas Kaune nužudytiems prie Devintojo forto Antrojo pasaulinio karo metais

Nuotr. G. Kurpio

Devintojo forto muziejus Kaune. Jame sutelkta daug vertingos medžiagos iš Antrojo pasaulinio karo laikotarpio

Nuotr. G. Kurpio

Patriotizmas ar prievolė?

ALGIMANTAS EIMANTAS

Dr. J. Kuncos straipsnį „Mūsų kartos našta“ „TŽ“ š.m. 25 nr. pasiskaiciūs

Straipsnio kontekste sunku suprasti naštos esmę, nes kiekvienas patriotiškai nusiteikęs aukoja savo triušą gimtajam kraštui iš meilės jam, neverčiamas. Sovietmečiu mūsų tauta patyrė priespaudą – tai našta, kuri buvo sunkiai, bet ryžtingai pakelta. Po to sekė kova už laisvę, nepriklausomybę ir gerovę. Netikslu tokią kovą vadinti našta. Neatitiktumėme naštos prasmės ir darbui, atstatančiam Lietuvos valstybę. Daug tautiečių tebedirba dorą darbą tėvynės labui, nors dabarties Lietuvoje vyksta partinės varžybos tarp demokratijos šalininkų ir komunizmo-socializmo pasekėjų. Ta rūgštis nulems krašto ateitį – gyvavimą laisvoje demokratijoje ar Kremliaus įtakoję.

Klaidinimai

Minėtame J.K. straipsnyje ryškus minčių apibendrinimas. Apibendrinantys apžvalginiai metmenys paprastai nepateikia faktų ir konkrečių įrodymų: reikiama kritika būna paviršutiniška. Nesunku kritikuoti apibendrinimo būdą. Tokią žiniasklaidą randame Lietuvoje šiais laikais. Išskyrus vieną kitą dienraštį, didelę dalį spaudos kontroliuoja karijei. Ta spauda naudoja apibendrinimo metodiką, peikiančią dešimtosios politikos atstovus ir veiksmus. Prie tokio sprendimo veda pvz. „Lietuvos ryto“ žinių modelis, persiustas elektroniniu paštu:

„Vargu ar kerštingumu garšėjantis V. Landsbergis praleis pro ausis V. Adamkaus pareikštą smarkią kritiką. Galima laukti jo atsakomųjų atvirų ar slapty kirčių. Svarstant seime apie Maskvos grėsmę V. Landsbergis nevenge ironiškų užgaulių ir Prezidento atžvilgiu...“

Taip rašinėja ne tik „Lietuvos rytas“, bet ir „Respublika“, „Kauno diena“, „Veidas“ bei daugelis rajoninių leidinių kaip pvz. „Šiaulių kraštas“ ir kt.

Kaip matyti iš pateiktos citatos, seimo pirm. V. Landsbergis yra drabstomas priekaištais jam net nereagavus į prezidento parašką. „LR“ taip pat nusprendė, kad V. Adamkus buvo užgautas, nors jis to neišsakė.

Savo straipsnyje J.K. neskliria kairiųjų valdžios laikotarpio nuo dešiniųjų. Susidaro įspūdis, kad niekas niekad tinkamai nesidarbavo Lietuvos labui nepriklausomybės atstatyme. Šio straipsnio autoriaus mintys nepalankios Europos Sąjungai ir Šiaurės Atlanto sąjungai. ES ir ŠAS labai palankiai vertina Lietuvos pažangą, demokratiją ir reformas praėjusiame ketvirtimetyje. Tuose dešiniųjų valdžios metuose Lietuva padarė milžinišką pažangą, artinančią ją prie tų euroatlantinių organizacijų narystės. Tuo tarpu LDDP 1992-96 m. valdžios laikotarpis skęsta negatyvizme.

Netikslu subendrinti Lietuvos nepriklausomybės dešimtmečio veiksmus ir veiksmus, nes tuo sumenkinama dešiniųjų koalicija su kairiaisiais ir paskatinta kairiajam politi-

niam sparnui. Būtina sąžiningai skirti sėkmingai veikiančiuosius Lietuvai nuo stagnuojančių ne-naudėlių.

Atkreipus dėmesį į priekaištus „Sąjūdžiui“, primintina, kad pradžioje, iki susiskaldymo į politines partijas, „Sąjūdyje“ reikėsi ko ne visos LKP aktyvas vėliau pasivadines LDDP. Ši grupuotė, perėmusi buvusios kompartijos išdą, išnaudojo komunistinį partijos organizuotumą bei patirtį ir patraukė balsuotojus savo įtakon 1992 m., įsitvirtino seime. Per ketverius LDDP valdymo metus Lietuvos ekonomija buvo sužlugdyta. Smulkiau apie tą pražūtingą laikotarpį jau esu rašęs, tik tektų priminti, kad ypatingai skaudžiai sužaloti buvo 1989-92 m. laikotarpįje krašto ugdymo pamatai.

Dar ir dabar Lietuvos ekonomija nėra pilnai atsigavusi. Nuo 1996 m. dešiniajai koalicijai teko atitaistyti ne vien kritišką ekonominę padėtį, bet ir veikti demokratijos bei laisvos rinkos linkme. Nors dirbta energingai ir sąžiningai, tačiau neišvengta klaidų ir nenumatytų negerovių. Vis dėlto susumavus viską tos nesėkmės blėsta prieš LDDP laikų padarytą žalą.

Teigiami ir neigiami bruožai

Pažvelgus į J.K. požiūrį dėl užsienio valiutos įtakos Lietuvai, tenka prieštarauti jo nuomoni.

Pati viena Lietuva nėra pajėgi išbristi iš visų sunkumų. Investicijos, paskolos ir privatizacija Lietuvą įgalina atsigauti ekonomiškai. Trumpai sakant – Lietuva neturi savų išteklių laviruoti valstybine prasme. Finansinės įplaukos iš demokratinių kraštų gaivina Lietuvą, o iš Rytų nėra ko laukti, nebent aneksijos. Skolos, nors gigantiškos, pamažu atmokamos, investicijos įdarbina žmones ir modernizuoja pramonę bei ūkį. Narystė ES ir ŠAS žada dar labiau paskatinti krašto pramonę, eksportą ir pakelti ekonominę gerovę. Skolos dar greičiau nyks ir su laiku dings.

Žmonės jau sykį išgyveno LDDP valdžios pasekmes. Nejaugi tauta vėl leis save užkirsti nedorybių epidemijai? Argi žmonės vėl susižavės socialistine santvarka ir įsodins kairiuosius į valdžią?

R. Karbauskis su valstiečių partija griežtai priešinosi ES narystei. R. Ozolo Centro sąjungą, R. Pakso liberalai ir ypač A. Paulausko socialliberalai vilioja balsuotojus dangstydamiesi dešiniąja ideologija. Bet reikia tik peržvelgti jų politines platformas, turinčias rausvą antspalvį, ir išryškėja tikras jų tikslas. Nepamirštinas ir A. Paulausko ryšys su Maskva.

Šiomis dienomis A. Paulauskas atidžiai pučia miglas su savo „naująja politika“. Jis ją gretina su Vokietijos Schroederio, JAV Clinton'o ir D. Britanijos Blair'o „trečio kelio“ socialinio kompromiso ir racio-

nalumo principų programa. Tačiau šis posūkis tėra migla, nes politinės intrigos neišleidžia socialiberalų iš atgyventos kairios krypties rėmų.

A. Brazauskas, sudaręs kraštutinės kairės bloką, tapo jo vadovu. Nors tame sąstate LDDP ir socdemai dedasi lygiavertčiai, ryškūs požymiai liudija LDDP įdukrinimą. Č. Juršėnas ir savi-nasi tėvūno vaidmenį, kuriam V. Andriukačio socdemai lyg ir nesipriešina.

Tasai junginys buvo suformuotas nuogaustaujant dėl rudens rinkimų. Abi partijos nyksta ir tik minėtų asmenų dėka mėgina atgauti prarastą autoritetą, žinodamos, kad Lietuvos žmonės dar tebusuoja už asmenybės, o ne už politines programas.

Gyvingingumas

Nedera smerkti tai, kas naudinga Lietuvai. Triukšmavimas dėl Mažeikių naftos „Telekom“, geležinkelio ir energetikos nieko konkretaus neduoda, tik sutrikdo žmones ir padeda kairiesiems plėtoti populizmą. Gyvingingumas Lietuvoje kelia susirūpinimą. Naudinga atkreipti dėmesį į tautos nuosmukį – gimimų mažėjimą ir augantį mirtingumą. J.K. siūlo imtis drastiškų žingsnių, tačiau patirtis rodo, kad autokratiška elgsena nenaudingai paveikia ir šią sritį. Pats reikalas rimtas ir opus.

Per 50 metų sovietai nuodugnai rusino Lietuvą; per 50 metų komunizmas marino lietuvių tautos dvasią ir moralę. Tos žaidžios dar neužgijo, o atstacius nepriklausomybė dar daugiau suaktualino tautos psichologinės buities problemą. Ji sprendžiama neatidėliojant. Joje glūdi Lietuvos likimas, nes sovietinis mentalitetas turi būti sunaikintas ne tik Lietuvos ekonomijoje ir politinėje srityje, bet ir dvasinėje.

Prof. V. Landsbergis, ne be reikalo teisėtai ir pagrįstai reikalauja iš Rusijos žalos atlyginimo (Nukelta į 4-tą psl.)

Tautinių mažumų šaknys Lietuvoje II

Europos komiteto prie Lietuvos respublikos vyriausybės informacinis leidinys „Lithuania: Facts and Figures“ pateikia žinių ir apie svarbiausias krašto gyventojų mažumas. Čia pateikiamas straipsnio vertimas – tęsinys

LENKAI IR LIETUVA

Pirmoje XIX š. pusėje Vilnius tapo svarbiausiu lenkų romantizmo centru. Žymiausias jo atstovas buvo Adam Mickiewicz (lietuviškai žinomas kaip Adamas Mickevičius) Vilniaus universitete dalyvavo anticaristinės studentų draugijos „Filomatai“ steigime. Už tą pogrindžio veiklą buvo kalintas ir ištremtas Rusijon. Atlikęs bausmę, Mickevičius, kaip ir daugelis lenkų ir lietuvių politinių veikėjų, rado prieglobstį Paryžiuje. Jo epinės poemos „Gražyna“ ir „Konrad Wallenrod“ išaukštino lietuvių kovas su Teutonų ordinu, o „Pan Tadeusz“ diegė idėją tautinio išsilavinimo iš Rusijos imperijos.

Keletas kitų lenkų romantizmo tradicijos rašytojų studijavo ir subrendo Lietuvoje, įskaitant Juliusz Slowacki, Wladyslaw Syrokomla ir Jozef Ignac Kraszewski. Jų raštai rėmėsi daugiausia lietuvių istorija, mitologija ir tautosaka. Jie ir kiti iškilūs lenkų kūrėjai laikė save lenkais pagal pilietybę ir lietuvišiais pagal kilmę. Geriausias tokio lietuviško lenko pavyzdys yra Jozef Pilsudski (1867-1935), įtakingiausias valstybininkas ir valstybės galva prieškarinėje eroje. Jaunystėje prieš Pirmąjį pasaulinį karą Pilsudski aktyviai dalyvavo nepriklausomybės sąjūdžiuose. Karo metu jis buvo vienas iš lenkų legijonų steigėjų.

Pilsudskis siekė atstatyti Lenkijos-Lietuvos uniiją, kurioje Lietuva ir Gudija būtų federacijoje su Lenkija. Jis manė, kad taip būtų išvengta sudėtingų sienų problemų, gadinančių santykius tarp Lenkijos bei Lietuvos ir išsprendžiamas klausimas Vilniaus, kuris jam buvo labai brangus. Pilsudskio širdis yra palaidota Rasų kapinėse Vilniuje. Oficialiais reikalais lankydamiis Vilniuje Pilsudskio paminklą aplanko aukšti Lenkijos pareigūnai.

Pilsudskio idėjai pritarė Michal Roemer (1880-1945), įžymus teisės žinovas ir Vytauto Didžiojo universiteto rektorius Kaune. Roemer svajojo ir bandė praktiškai sukurti bendrą tėvynę lietuviams, gudams, lenkams ir Lietuvos žydams atstatytose Didžiosios Lietuvos kunigaikštystės ribose. Stanislaw Narutowicz (1862-1932) politinis veikėjas iš Žemaitijos (vakarinė Lietuvos dalis) tapo vienas iš pagrindinių tos idėjos skleidėjų. Vis dėlto Narutowicz (Stanislovas Narutavičius) buvo vienišelis lenkas 1918 m. vasario 16 d., pasirašęs Lietuvos nepriklausomybės aktą. Jo brolis Gabriel Narutowicz, grįžęs iš Zuerich'o tapo Lenkijos Užsienio reikalų ministru, vėliau – pirmuoju Lenkijos prezidentu.

Muzikos srityje lenkiškieji lietuviai didžiuojasi muziku Stanislaw Moniuszko (1819-1872). Moniuszko gimė netoli Minsko, bet visą gyvenimą jo muzikinis darbas buvo glaudžiai susijęs su Vilniumi. Jis ir Frederic Chopin buvo pagrindiniai lenkų romantizmo atstovai. Moniuszko opera „Halka“ laikoma lenkų operos pradžia.

Skulptorius Antoni Wivulski (1877-1919) sukūrė Žalgirio paminklą Krokuvoje ir Tris kryžius Vilniuje. Wivulskis buvo ir

architektas, suprojektavęs Švenčiausios Širdies šventovę Vilniuje. Šiuolaikinius rašytojas ir poetas Czeslaw Milosz gimė Lietuvoje ir trisdešimtaisiais Vilniuje aktyviai reikėsi poetų grupėje „Zagary“. Milosz gavo Nobelio literatūrinę premiją ir dabar gyvena Amerikoje. Jo knygų yra išleista daugeliu kalbų.

LIETUVA IŠKILIŲ RUSŲ GYVENIME

Nemažai žinomų rusų rašytojų, aktorių, tapytojų ir istorinių asmenybių turėjo artimus ryšius su Lietuva. Dowmont, viduramžių Pskovo kunigaikštis, ortodoksų kanonizuotas šventasis (Saint Timofey) iš tikrųjų buvo lietuvis Daumantas. Caras Petras Didysis Vilniuje dalyvavo Alexander Puškin prosenelio krikštynose. Žinomo rusų poeto Grigory Puškin (1835-1905) jauniausias sūnus paskutinius šešerius savo gyvenimo metus praleido Vilniuje ir yra palaidotas Markučiuose.

Garsus Rusijos reformų vykdytojas valstybininkas Piotr Stolypin studijavo Vilniuje ir atostogas praleisdavo savo tėvo dvare prie Kėdainių. Baigęs studijas jaunas Stolypin dirbo Kauno rajono teisme ir skyrė daug laiko socialiniams reikalams steigdamas mokyklas kaimiečių vaikams. Tapęs Rusijos ministru pirminku jis ir toliau vasaras praleisdavo tėviškėje Kalnaberžėje. Čia jis sudarė planus reformuoti Rusijos imperijos žemės ūkiui.

Aleksey Lvov (1798-1870), smuikininkas ir Rusijos himno „Dieve, saugok carą“ kompozitorius, yra palaidotas Pažaislio vienuolyne prie Kauno. Skulptorius Mark Antokolsky (1843-1902) vaikystę praleido Vilniuje. Dailininkas Mstislav Dobužinsky mokėsi Vilniuje ir ten dažnai vėliau lankydavosi. Nuo 1923 iki 1939 jis gyveno ir kūrė Kaune. Jo proseneliai buvo kilę iš Dabuzių kaimo.

Michail Bachtin, pasaulinio garso filologas ir filosofas, nuo 1905 iki 1911 mokėsi Vilniuje. Nuo 1928 m. iki Antrojo pasaulinio karo pradžios Lev Karsavin, žinomas kultūros istorikas ir filosofas, dėstė universitete Kaune. Karui pasibaigus Karsavinas, kaip ir kiti žinomi rusų kultūrininkai Lietuvoje, neišvengė persekiojimų.

Pašaulinio garso bosas Fiodor Šaliapin Lietuvoje dainavo 1898, 1910 ir 1934 metais. Jis buvo artimas Lietuvos tenoro Kipro Petrausko draugas ir ne kartą abu pasirodė scenoje.

Šių laikų vienas iš žinomiausių rusų prozos rašytojų Konstantin Vorobjov Lietuvoje praleido beveik visą savo gyvenimą ir 1975 m. mirė Vilniuje.

Poeto Konstantin Balmont (1867-1943) ir prozos rašytojo Nobelio premijos laureato Ivan Bunin (1870-1953) šaknys – Lietuvoje. Garsaus čelisto Mstislav Rostropovič senoliai gyveno Lietuvoje.

Prima balerina Maja Plisetskaja ir jos vyras Rodion Ščedrin, vienas iš geriausių šių laikų kompozitorių Rusijoje, vasaras dažnai praleidžia savo viloje prie ežero Trakuose. Jiem abiem buvo suteikti Lietuvos pilietybė už nuopelnus muzikiniam Lietuvos gyvenime. Palyginti liberali Lietuvos atmosfera sudarė sąlygas dviem džiazo muzikantams – Vladimir Tarasov iš Archangelsko ir Vladimir Čekasin iš Sverdlovsko. Jie pradėjo Gamelin-Tarasov-Čekasin džiazo trio ir išgarsėjo visoje Sovietų Sąjungoje.

Vertė Vytautas P. Zubas

Generalinio štabo majoro VYTAUTO BULVIČIAUS – Lietuvos aktyvistų fronto štabo viršininko, sukilimo iniciatoriaus paskutinė nuotrauka, daryta Gorkio (N. Novgorodo) NKVD kalėjime Nr. 1 1941 m. spalio-lapkričio mėn.

Kankintojai ir kankiniai

Archyvuose rastos pavardės teisėjų ir laisvės kovotojų, sukilusių prieš sovietinę okupaciją

1941 m. lapkričio 26-28 dienomis Gorkio (N. Novgorodo) mieste įvyko Maskvos karinės srities karinio tribunolo posėdis tokios sudėties: pirmininkas – trečio rango karinis juristas Zapolskij, nariai – karinis juristas Stasiulis, karinis juristas Vlackij, sekretorius – antro rango karinis juristas Reban.

1941 m. vasarą NKVD ir NKGB areštuotus ir tardytus Kauno, Vilniaus, Gorkio NKGB kalėjimuose Lietuvos aktyvistų fronto vadovus ir narius nutarė sušaudyti: gen. štabo majorą Vytautą Bulvičių, gen. štabo kapitoną Juozą Kilių, leitenantą Leoną Žemkalnį, kapitoną Juozą Sadzevičių, advokatą Aleksandrą Kamantauską, mokytoją Antaną Skripkauską, mokytoją Stasį Mockaitį, gelež. tarnautoją Jurgį Guobį.

Nuteisė ištremti į lagerius kalėti nuo 7 iki 20 metų: kapitoną Juozą Vabalą, kapitoną Izidoriją Andriūną, j. leitenantą Balį Puodžiūną, el. techniką Juozą Valkiūną, tarnautoją Antaną Petkeli, tarnautoją Joną Morkūną, studentą Vladą Nasevičių.

Nors ir išteisintas, leitenantas Albertas Vainoris nebuvo paleistas, buvo laikomas Gorkio (N. Novgorodo) kalėjimo ligo-ninėje, kol iškankintas mirė.

Čia minėti nuteisti sušaudyti

ti, ištremti alkanai mirčiai į lagerius Lietuvos piliečiai yra NKVD, NKGB vykdyto genocido aukos. Čia minėtus Lietuvos aktyvistų fronto narius suėmė, tardė, kankinė, pasmerkė sušaudymui ir tremčiai į lagerius NKVD ir NKGB darbuotojai yra Lietuvos piliečių genocido vykdytojai. Štai jų pavardės: Gorkio (N. Novgorodo) NKVD kalėjimo nr. 1 viršininkas Solovjov, Gorkio (N. Novgorodo) NKVD kalėjimo nr. 1 viršininko pavaduotojas kapitonas Babič, Gorkio (N. Novgorodo) NKVD kalėjimo nr. 1 viršininko pavaduotojas vyr. leitenantas Efre-mov, Gorkio (N. Novgorodo) NKVD kalėjimo spec. skyriaus viršininkas j. leitenantas Korčagin, Gorkio (N. Novgorodo) NKVD kalėjimo tardytojas Finkelštein, Gorkio (N. Novgorodo) NKVD kalėjimo tardytojas serž. Kodymov;

Maskvos karinės srities: trečio rango kar. juristas Zapolskij, antro rango kar. juristas Reban, kar. juristas Vlackij, kar. juristas Stasiulis, Vilniaus NKVD vidaus kalėjimo tardytojas Lukjanov, Vilniaus NKVD vidaus kalėjimo tardytojas Vaičiūnas, Vilniaus NKVD vidaus kalėjimo tardytojas j. leit. Sery.

Šaltiniai: LYA, BB-32449/3
Dim. plk. lt. E. Jakimavičius

Visuomenė ir dora

DR. JONAS KUNCA, Australija

Visuomenės klestėjimas priklauso nuo jos narių sugebėjimo bendrauti, o tas bendravimas – nuo tų narių moralės. Atseit, dora yra sveikos bendruomenės pagrindas.

Kokie veiksmai yra geri ir kokie blogi, mums sako pati prigimtis, kaip teisingai pastebėjo JAV prezidentas Jefferson. Tą prigimtą nuojautą sustiprina tėvai, mokyklos ir aplinka.

Visi ieško laimės šitime palyginus trumpučiame gyvenime. Vieni ją mato kūniškam pasitenkinime ir praturtėjime, kiti idealų ir tobulumo siekime, treči, kaip E. Kantas, – gerame pareigų atlikime. Tikrumoje beveik kiekvienas jaučiasi daugiau patenkintas ieškodamas ir dvasios ugdymo, ir minimalaus materialinio gyvenimo, ir tinkamo pareigų atlikimo.

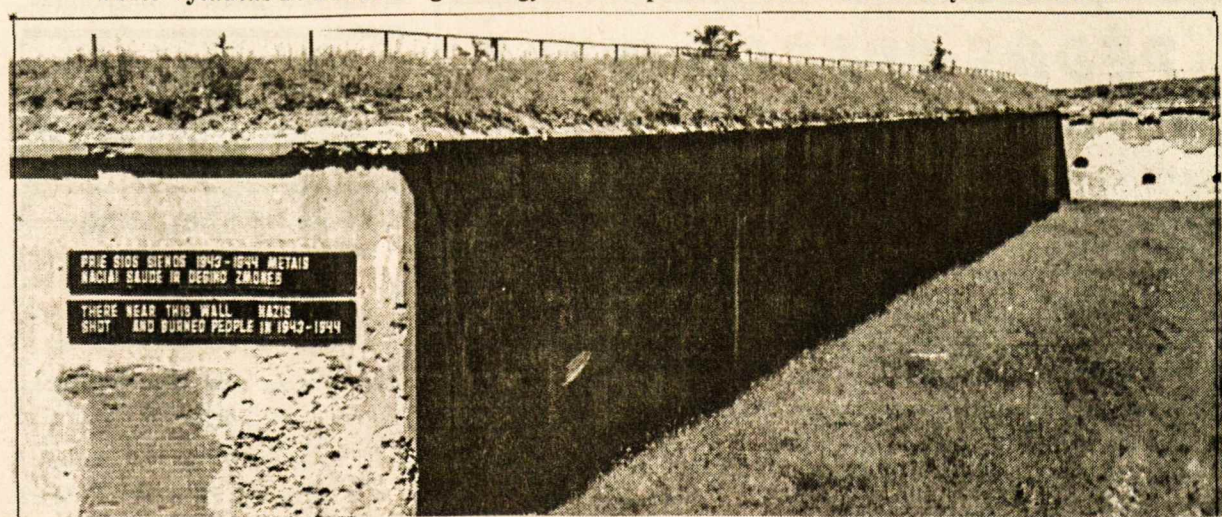
Pirma mūsų pareiga yra patiem gerai išmokyti kokį nors amatą ar profesiją ir joje toliau tobulintis, kad neatsiliktume nuo progresuojančio pasaulio. Kita būtinybė – išbulinti savo mąstymą tiek, kad sugebėtum savarankiškai ir kritiškai galvoti apie ką bebūtų. Mus išauklėjo tėvai, o mūsų pareiga gražiai gyvenimui paruošti savo

vaikus, kad jie aiškiai atskirtų blogi nuo gėrio, kad būtų pareigingi, darbštūs ir teisingi.

Mūsų pareigos negali baigtis savi ir sava šeima. Kiekvienas esam visuomenės, atseit, tautos narys. Mūsų pareiga prisidėti prie tos visuomenės bendro darbo. Ši prievolė yra dažnai svarbesnė už individo asmeninius interesus. Bent taip buvo Romos imperijoj jos žydėjimo metu.

Visuomenės arba tautos būvis priklauso nuo jos narių elgesio. Jei tas elgesys bus doras, visuomenės klestės ir atvirkščiai.

Ir besistengiant dorai išauklėti visuomenės narius, būna ir tokių, kurie bet kokį auklėjimą atmata, kurie vėliau gyvenime nesiskaito su jokia moralės normom. Daugiausia tai mažų gabumų asmenys. Dėl to nieko nepasiekę savo gyvenime jie neapkenčia pažangesniųjų, nepaiso nei visuomenės, nei elgesio principų. Jie gali tapti pavojingi pačiai visuomenei su savo intrigom, oportunizmu ir egoizmu. Jei, Dieve neduok, toks asmuo per klaidą patenka į aukštą vietą, jis gali pridaryti daug žalos visiem. Šių dienų pasaulyje matome daug pavyzdžių, kur oportunistų sukurstyti žmonės žudo vienas kitą ar net dvi valstybės veda karą nežinia dėl ko.

Kauno Devintojo forto siena, prie kurios načiai 1943-44 metais šaudė ir degino žmones

Nuotr. G. Kurpio

LAISVOJE TĖVYNĖJE

KARIŲ ŠVENTĖ

Š. m. birželio 24 d. Kaune įvyko LVR (Lietuvos vietinės rinktinės) karių sąjungos narių konferencija, kurioje dalyvavo Lietuvos kariuomenės vadas brig. gen. Jonas Kronkaitis su žmona Rūta ir kiti garbingi svečiai. Kauno Šv. Mykolo Arkangelo (Igulos) šventovėje buvo aukotos šv. Mišios, po kurių buvę LVR kariai, vedami gen. J. Kronkaitio ir lydimi karinio būdų orkestro, sugrįžo į Karlininkų ramovę, kur įvyko karių savanorių apdovanojimas atminimo medaliais ir Jonų pagerbimas. Generalas Jonas Kronkaitis buvo pagarbiai pasveikintas vardo dienos proga, ant pečių jam uždedant didelį ažuolo lapų vainiką. Nuaidėjo "Ilgiausių metų". Po to įvyko pietūs. Buvo labai pakili ir šventiška nuotaika. A.O.B.

RŪPI DINGUSIEJI

Vilniuje birželio 9 d. Dingušių žmonių šeimų paramos centras surengė tarptautinę konferenciją apie prekybą žmonėmis ir žmonių dingimą, žmonės BNS/LGTIC. Centro pirmininkė O. Gustienė žiniomis, šiuo metu Lietuvoje yra ieškoma apie tūkstantis dingusiųjų be žinios, o kasmet dingsta apie 700 žmonių, jų skaičius didėja. Praėjusiais ir šiais metais Lietuvoje jau iškelta po 3 baudžiamasias bylas dėl prekybos žmonėmis. Konferencijoje buvo kalbėta apie dingusių žmonių ieškojimo ir prekybos žmonėmis aukų įjungimo problemas, įstatymų taikymą, kovojant su prekyba žmonėmis, valstybinių institucijų vaidmenį, apsaugant žmogų nuo smurto. Pranešimus skaitė šeimo nariai, generalinės prokuratūros, vidaus reikalų ministerijos pareigūnai, socialinės apsaugos specialistai, teisininkai ir paramos centro darbuotojai.

DRAUDIMO ĮMOKOS

Lietuvos šeimas priėmė pataisytą Valstybinio socialinio draudimo įstatymą birželio 6 d., praneša ELTA/LGTIC. Jame numatyta kokių dydžių valstybinio socialinio draudimo įmokos turės mokėti individualių įmonių savininkai, patentus įsigiję asmenys ir ūkininkai. Savarankiškai dirbantys asmenys turės draustis valstybinei socialinio draudimo pensijai, mokėdami įmokas, apskaičiuotas nuo jų parodomųjų pajamų. Jei atlyginimas yra mažesnis, kaip

minimali mėnesinė alga, kuri sudaro 430 litų, reikės apsidrausti bazinei pensijai, kuri sudaro 138 litus. Naujas įstatymas numato tam tikras išlygas atskiroms patentininkų grupėms bei ekonomikai silpniems ūkiams. Jam įsigaliojus, ūkininkai ir patentus įsigiję asmenys bus atleidžiami nuo nesumokėtų valstybinio socialinio draudimo įmokų, delspinigių ir baudų mokestimo už 1999 metus.

BENDRADARBIAVIMO KOMISIJA

Taline birželio 7 d. posėdžiavo JAV ir Lietuvos, Latvijos bei Estijos partnerystės komisija. Šiame trečiajame komisijos posėdyje buvo aptarti saugumo ir gynybos klausimai, JAV ir Baltijos kraštų ekonominių santykių raida bei regioninis bendradarbiavimas. Susitikimai vyksa kartą per metus tų valstybių sostinėse. Komisija buvo įsteigta pagal JAV ir Baltijos valstybių chartą, pasirašytą 1998 m. sausį.

DIDŽIAUSIA TRISPAVĖ

Ji buvo iškelta Vilniaus televizijos bokšte Valstybės dieną, liepos 6. Vėliava 27 metrų ilgio ir 48 metrų pločio, užimanti 1300 kvadratinį metrų plotą, sveria 130 kilogramų. Kaip ELTA praneša, ji suplevėsavo maždaug 170 metrų aukštyje. Vėliavą tai dienai paskolino bendrovė "Vilniaus parkai", o iškėlė Oreivystės centro ir Lietuvos radijo bei televizijos centro darbuotojai. Valstybės dienos vakare buvo įjungtas TV bokšto apšvietimas, kad bokšto apšalvos raitas galėtų simbolizuoti Karaliaus Mindaugo karūną. Šį įspūdingą reginį matė vilniečiai ir sostinės svečiai.

GRĮŽO Į TĖVYNĘ

Simas Kudirka, 70 m. amžiaus, kurio daromasis 1970 m. bėgimas iš sovietinio laivo "Sovietskaja Litva" tuomet buvo nuskaubėjęs per visą pasaulį, kaip rašo Vilkauskio rajono žurnalas "Ekstra", su savo 94 metų motina po 30 metų gyvenimo išvyko į Lietuvą ir įsirengė namą Pilviškiuose. Deja, valdžios, atžvilgiu labai kritiškas, prieštaringas, kad Lietuva valdo "politikai daltonikai", viską sau susišluojantys, skaudžiai išgyvena nuogirdas, kad "sovietų laikais buvo geriau", bet ragina nepasiduoti, "saulės" iš Maskvos daugiau niekada nebeparsivežti.

KOVOS SU KONTRABANDA

Lietuvos vyriausybė birželio 14 d. paskyrė Mūitinės departamentui pusę milijono litų kovai su kontrabanda. Mūitinės departamentas nuo rugsėjo mėnesio perims šias pareigas iš Vidaus reikalų ministerijos. Ligšiol neturėta tam būtinos specialios operatyvės technikos, rašo BNS/LGTIC, bet už paskirtas lėšas ketina jos įsigyti. Mūitinės departamentas kontrabandos kontrolę perims palaipsniui. Taip pat numatoma keisti to departamento struktūrą, priimti naujų tarnautojų. RSJ

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Member Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelė Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patars.

Darbo tel. 705-445-8500
Namų tel. 705-429-6428
Elektroninis paštas: salvait@vixn.org
Tinklavieta: www.fourseasonproperties.com

Sibirinių tremimų minėjimo Los Angeles dalyviai, rengėjai ir aukotojai. Iš kairės: buvusi tremtinė Irena Ariėnė, Jonas Talandis, gen. garbės konsulas Vytautas Čekanauskas, Paulius Aras, sol. Janina Čekanauskienė, minėjimo organizatorius ALTos skyriaus pirm. Albinas Markevičius

Sibiriniai tremimai Kalifornijoje

Reikia pagerbti ne tik žuvusius Sibiro platybėse, bet ir išlikusius, gyvenančius su mumis bei kitur

REGINA GASPARONIENĖ

Sibirinių tremimų 95-tųjų metinių minėjimas Los Angeles mieste įvyko š. m. birželio 18 dieną. Į Šv. Kazimiero parapijos salę mūsų visuomenės žmonės rinkosi tylūs ir susikaupę. Prie gražiai papuoštų stalų būreliais susėdę svečiai – kaimynai latviai ir estai. Atėjo ir Lietuvos garbės gen. konsulas Vytautas Čekanauskas, Latvijos garbės konsulas dr. Alfred Raisters, Pietinės Kalifornijos Latvių bendruomenės pirm. Ivars Mičuls, Estų garbės konsulas Jaak Treiman, Estų bendruomenės pirm. Jury Tint, Baltiečių laisvės lygos pirm. Valdis Pavlovskis ir kiti.

Minėjimą pradėjo ALTos valdybos atstovė Daiva Čekanauskaitė. Sugiedoti Amerikos himną buvo pakviesta solistė Janina Čekanauskienė. Įžanginę kalbą pasakė Zina Markevičiūtė, pabrėžusi, kad šiandieninės Rusijos vadovų kalbose teskamba nostalgija Baltijos jūros pakrantėms kaip Rusijos "tėvynijos pakraščiams". Buvo išklaudyta kun. Stanislovo Anužio malda ir tyla pagerbti nužudyti, nukankinti ir dingę be žinios.

ALTos pirm. Albinas Markevičius paprasė minėjime dalyvaujantiuosius buvusius Sibiro tremtinius ir politinius kalinius atsiminti. Salėje pakilo mūšiose gyvenantys Sibiro tremtiniai: Česlovas Geštautas, Irena Ariėnė ir Janina Mikalajūnienė, politinė kalinė, partizanų ryšininkė ir slaugytoja Elena Dargienė.

Jie buvo pagerbti – prisegtos gėlytės. ALTos pirm. pagarsino Pauliaus Aro pasiūlymą, kad reikia gerbti ir minėti ne tik žuvusius tremtinius ir partizanus, bet ir nepamiršti gyvųjų, kurie šiandien Lietuvoje skurdžiai gyvena dėl sulaužytos sveikatos ir patirtų bausių įgyvenimų. P. Aras apsiėmė padengti visas minėjimo išlaidas, kad visuomenės aukos, surinktos šiandien salėje, būtų perduotos partizanų šalpai ir Sibiro tremtinių grįžimo fondui. P. Aras tai darė savo žmonos Irenos, jos tėvų ir visų tremtinių garbei. Nušėituvai salė šiam kilniam nutarimui pritarė ilgais plojimais.

Apie Baltijos valstybių tragediją kalbėjo Latvijos garbės konsulas dr. A. Raisters, Estijos garbės konsulas J. Treiman. Pagrindinę kalbą pasakė Lietuvos garbės gen. konsulas Vytautas Čekanauskas.

Po oficialios dalies vyko smuikininkės Danutės Griškevičienės, solistės Janinos Čekanauskienės ir pianistės Raimondos Apeikytės rimtai nuotaiškai pritaikytas koncertas. Menininkės buvo apdovanotos ilgais plojimais ir gėlėmis. Prasidėjusios vaišės atpalaidavo slogią prisiminimų nuotaiką.

Minėtasis P. Aro nutarimas paskatino pasidomėti mūšiose gyvenančių tremtinių išgyvenimais. Vienas labiausiai žinomų mūsų visuomenėje muzikantas

Česlovas Geštautas buvo tik pusantur metų, kai jo tėvai, trys seneliai ir keturi broliukai buvo išvežti už tai, kad turėjo 39 hektarus žemės. Visa šeima buvo nutremta į Irkutsko kraštą. Tėvas buvo paimtas į kalėjimą ir ten mirė. Septynių žmonių šeimą išlaikė viena dirbanti motina. Česlovui buvo aštuoneri metai, kai po 1956-tų m. amnestijos leido sugrįžti į Lietuvą. Buvo labai gabus muzikali, baigė muzikos mokyklą Šiauliuose. Dirbo taksu vairuotoju Šiauliuose.

Janinos Lukoševičiūtės-Mikalajūnienės seneliai 1949 m. pavasarį buvo išvežti už jų gražų 30 ha ūkį. Vežimo metu į svečius pas tėvus apsilankė Janinos motina su dvejų metų Janina ir devynių mėnesių sesyte. Kai įsūtę kareiviai sužinojo, kad į kiamą atvažiavusi moteris yra vežamųjų dukra, ją suėmė, o vaikus sumetė į sunkvežimį. Šeima Irkutską pasiekė per mėnesį. Janinos tėvas, atsiktiktinai išsivėgęs tremties, dirbo Gruzdžių veterinarijos mokykloje. Janina buvo septynerių metų, kai tėvo pastangomis šeima buvo paleista 1954-ais m. Mokėsi, įgavo pramonės technologijos specialybę. Dirbo fabrikuose.

Elenos Zdanavičiūtės-Dargienės tėvą raudonieji okupantai sušaudė 1944-ųjų m. pavasarį Katinėnuose už tai, kad jis buvo Amerikos piliėtis. Brolis Jonas, partizanas, mirė kalėjime. Devyniolikmetė Elena buvo partizanų ryšininkė, rinko jiems vaistus ir slaugė sužeistuosius. 1946-tais m. ilgai sekta enkavedistų, buvo sumta. Magadano, Mordovijos ir Tolimųjų Rytų kalėjimuose iškalėjo aštuonerius metus. Grįžo į Lietuvą po 1954-tų m. amnestijos. Dirbo medicinos seserimi – felčere. Grįžusi į Lietuvą, Elena susitiko savo suolo draugą Petrą Dargį, kuris tais pačiais metais grįžo iškalėjęs dešimt metų už pagalbą partizanams. Jauni žmonės susituokė, vargo ilgai, kol gavo darbus, buvo ilgai KGB persekiojami. Petras Dargis buvo gabus žmogus, neakivaizdinis būdu baigė Žemės ūkio akademiją, dirbo kolchozuose buhalteriu, mokė kitus. P. Dargis dabar dirba mūsų Šv. Kazimiero šventovėje zakrastijonu.

Irenos Kurtinaitytės-Ariėnės tėvas, tėvo sesuo ir ji pati, dešimtmetė, buvo išvežti į Irkutsko rajoną, buriatų-mongolų kraštą. Tėvą išveždavo dirbti net už tūkstančio kilometrų, į

Politinių kalinių ir tremtinių išskilmės

Karžygiai miršta,
Jų žygdarbiai išlieka...

Š. m. birželio 14 d. Kauno politiniai kaliniai ir tremtiniai paminėjo savo šventę – Vilties ir gedulo dieną, pažymėdami sovietų okupantų 1940 m. įvykdytą masinę tremtį į Sibirį. Kauno arkikatedroje-bazilikoje buvo atnašautos šv. Mišios, skirtos šiai intencijai. Po šv. Mišių, Kauno Karo muziejaus sodelyje, prie Nežinomąjo kareivio kapo amžinosios ugnies ir prie Laisvės angelo paminklo buvo padėtos gyvų gėlių puokštės. Po to įvyko šventimas Kauno Karmelitų kapinėse prie Nepriklausomybės paminklo. Iš čia tremtinių eiseną nuvyko į Kauno geležinkelio stoties peroną, kur ant begių sudėjo gėlių ir sugiedojo giesmę. Pirmojo šventimo dalis baigta VI-jo forto Kryžių kalvelėje.

Hamilton, Ont.

A. a. ALVYDUI ŠALTENIUI mirus, užjausdami jo mamą Danutę Bartulienę ir šeimą "Pagalbai Lietuvos vaikams" aukoję: \$20 – D. Garkūnienė, E. Grajauskienė, A. Mikšienė, Z. P. Sakalai.

A. a. VYTAUTO JANUŠKOS atminimui, užjausdami žmoną Antaniną, dukras ir jų šeimas aukoję: \$30 – T. J. Povilauskai; \$20 – E. K. Gudinskai, D. P. Jankai, V. P. Luškošiai; \$10 – G. Agurkienė, E. V. Bilevičiai; \$5 – F. M. Gudinskai.

Visiems aukojusiems dėkojame. Liūdincias šeimas nuosirdžiai užjaučiame. PLV komitetas

Vancouver, BC

BRITŲ KOLUMBIJOS UNIVERSITETE birželio 23-28 d.d. įvyko tarptautinis daugiakonfesis kongresas. Tarp 400 dalyvių iš viso pasaulio Lietuvai atstovavo mons. dr. Vytautas Steponas Vaičiūnas, Vytauto Didžiojo universiteto Katalikų teologijos fakulteto dekanas ir prof. dr. Povilas Zakarevičius, Vytauto Didžiojo universiteto vice- rektorius.

Kiek laikas leido, abu svečiai grožėjosi Vankuverio ir Britų Kolumbijos gamta, aplankė Wistler slidinėjimo kalnus, saloj įsikūrusią Britų Kolumbijos sostinę Viktoriją ir kitas įdomesnes vietas. Virgilijus Kaulius labai gražiai juos priėmė, pavašino ir apdovanojo Vankuverio suvenyrais. Apgailėtina, kad daugiau čia gyvenančių lietuvių negalėjo su šiais svečiais susitikti. B.K.

Patriotizmas...

(Atkelta iš 3-čio psl.)

mo Lietuvai. Okupacijos metais patyrėme netektį – ekonominis atpildas už skriaudas yra būtinai. Galima tikėtis, kad apskaičiuotas milijardinis nuostolis gali būti iš Rusijos išreikalautas, nors Maskva apie tai nenori nė girdėti.

Kitas reikalas su psichologinės žalos atlyginimu valstybės lygmenyje. Negirdėti, kad tokios žalos atlygis būtų įteisintas įstatymais, kad tokia byla būtų iškelta ar svarstyta.

Išvijos talka

Turime prisipažinti, kad mes išvijoje klydomės manydami, kad mūsų tėvynainiai Lietuvoje mąsto taip, kaip ir mes užsienyje. Paskutiniu dešimtmčio įvykiai liudija atvirkščiai – tarp mūsų tūno spragos visose sferose. Bendra kalba turi būti randama. Mes, išeiviai, nereikalaujame Lietuvos žmonių paklusnumo, nesidėkime išimtiniais. Patarkime, susitarkime su reformininkais, demokratijos ugdytojais ir dirbkime kartu. Su laiku spragos išnyks ir Lietuva laimės.

sunkius miško darbus. Paauglei Irenai teko dirbti sunkius grūdų, anglių pakrovimo darbus kolchozuose. 1954-tais m., po Stalino mirties, šešiolikmetė Irena, paėmusi kitų šeimų penkis vaikus, grįžo į Marijampolę. Apsigyveno pas tetą. Tėvas grįžo sužalotas tik po trejų metų. Grįžę Lietuvon, sunkiai rado gyvenamą vietą. Irena sunkiomis sąlygomis siekė mokslo ir darbo.

Kai susitinkame juos, labai kuklius mūsų visuomenės narius, nepraeikime pro šalį, bet paspauskime jiems ranką, kuri vaikystėje kėlė sunkią naštą, globė sužeistą partizaną, nešė jiems maistą ir žinias. Tremtiniai išdento tai, ko mes negalime įsivaizduoti.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvių bendruomenės Worcesterio, MA, apylinkės valdyba birželio 11 d., surengė tragiškų birželio ir kitų tremimų Sibirian minėjimą. Jis pradėtas pamaldomis Šv. Kazimiero šventovėje. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė parapijos administratorius kun. A. Nockūnas, MIC. Per pamaldas giedojo choras, vadovaujamas O. Valinskienės. Ypač įspūdingai skambėjo giesmė "....težydi vėlei Lietuvai, kaip tavo slėnių lėlija, tebūna vėl namuos ramu". Taipogi pamaldose organizuoti su vėliavomis dalyvavo Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa. Po pamaldų šventoriuje prie paminklo įvyko trumpa iškilmė, vadovaujama šaulių kuopos vado A. Grigalauko. Prie paminklo padėta gėlių, malda sukalbėjo kun. A. Nockūnas, MIC, trumpą žodį tarė LB apylinkės valdybos pirm. R. Jakubauskas. Iškilmė baigta giesme "Marija, Marija".

Antra minėjimo programos dalis vyko parapijos salėje. Kalbą pasakė Naujosios Anglijos Trakų šaulių rinktinės vadas A. Zenkus, primindamas tautos tragediją, neišpasakytą dideles kančias. Minėjime dalyvavo tremtinės Marijė Braškienė su dukterimi (gimusia Sibire) Verute Šimkine ir Jauvyga Aleksevičienė. Pastarosios buvo pasveikintos gausiais dalyvių plojimais. Meninėje programoje P. Antakauskienė padėklavama eilėraščių "Lietuvos žemė", o A. Maskečiūnienė skaitė savo kūrybos eilėraščių "Sibiro tremtiniai". Po minėjimo pasivažiinta kava ir pyragaičiai.

Argentina

Rosario mieste 1998 m. buvo įsteigta kun. Juozo Margio vardo lietuvių draugija. Jos tikslas išlaikyti bei kelti lietuvių kultūrą, suburti miesto ir apylinkės lietuvių bendrai veiklai, paremti šokių grupes "Šaltinis" ir "Vabalaiukai". Kaip rašoma "Argentinos lietuvių balse" 1722 nr. kun. Edis Putrimas iš Kanados, dalyvaudamas Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavime, pataręs įsteigti tokią draugiją, kuri būtų pripažinta Argentinos valdžios ir miesto savivaldybės. Draugijos valdybą sudaro: pirm. I. T. Užkuras, vicepirm. H. Jakštas, sekr. R. E. Zinevičius, vicesekr. A. Jonaitis, išd. J. V. Blažys, išdininio padėjėjas N. S. Cruz, Nariai – L. Duda, C. Užkuras, A. Jakštas ir D. B. Užkuras.

Australija

Melburno LB susirinkimas įvyko gegužės 7 d. Lietuvių Namuose. Jam pirmininkavo M. Sodaitienė, sekretoriavo A. Volkienė, perskaičius ir praėjusio susirinkimo protokolą. Valdybos pranešimą padarė pirm. A. Vaitiekūnas, pažymėdamas atliktus darbus ir užmojus ateitį. Išd. R. Samsonas aptarė apylinkės bendruomenės išdą

FIRST PLACE PHARMACY
350 King St. E., Hamilton
540-8877
Viktoras Remesat,
BSc. Pharm
☐ 10% nuolaidos pensininkams (15% trečiadieniais)
☐ Nemokamas vaistų pristatymas
☐ Sveikatos priežiūros įrankiai

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavyuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 40 MILIJONŲ DOLERIU

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki.....2.50%	Asmenines nuo7.80%
santaupas2.75%	nekiln. turto 1 m.8.05%
kasd. pal. taupymo sąsk.2.00%	
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius4.10%	• Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.
180 dienų indėlius4.25%	• Narių santaupos
1 m. term. indėlius5.25%	apdraustos TALKOS
2 m. term. indėlius5.55%	atsargos kapitalas
3 m. term. indėlius5.85%	3 mil. dol. ir Kanados
4 m. term. indėlius6.05%	valdžios iki \$100,000.00
5 m. term. indėlius6.30%	sumos draudimu
RSP ir RRIF	
(Variable)2.50%	
1 m. ind.5.25%	
2 m. ind.5.55%	
3 m. ind.5.85%	
4 m. ind.6.05%	
5 m. ind.6.30%	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELE
INTERAC KORTELE

PĖDOS SPECIALISTAS
CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.CH.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIŲ SŪSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUOTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ♦ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ♦ PLOKŠČIAPEDESTYBĖ
- ♦ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ♦ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLIAIS
- ♦ PRIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ♦ STERILŲ ĮRANKIŲ

PRIMAME LIGONIUS TRUOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:
X ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
X HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
X HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

BPL Import/Export
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR LENKIJĄ
\$1.99 už kilogramą + \$20 už pristatymą SKAMBINTI
905 545-8868 –
Asta arba Beatas Brasai
Siuntiniai palmiai iš namų nemokamai. Perduodame pinigų.
Adresas: 23 Springer Ave., Hamilton, Ont. L8M 2W7

Veiklios žurnalistės netektis

Vilnietei Salomėjai Narkėliūnaitėi negrįžamai iškeliauvus

O, kaip tai liūdina, nuėjo žmogus
Pro tamsius, pro mirties slėpiningus
vartus

Blaskosi skausmas ir drasko
jausmus.

Kas suteiks paguodos, ar giedrės
dangus?

Amžiams pranyko gyventa diena
Ir darytą jo darbą jau mini rauda,
Kurdama džiaugėsi, plastė širdis,
Iš liepsnos gi spragsėjo gyva
kibirkštis.

Geso, užgeso. Apžels veik takai
Velionies nueiti, bet vis lieka darbai.
Savo darydami jo gyvumu
Mes paguosti nueisime amžiaus
keliu.

VYDŪNAS

Kai birželio 1-osios popietę telefono ragelį išgirdau, kad nebėra Salomėjos Narkėliūnaitės, kurios laukiau atvykstant į Vilnių rugpjūčio mėnesį, buvau priblokšta. Juk dar gegužės 10 d. kalbėjomės telefonu. Išsakydama savo planus ir padarymus, iš jos girdėjau tik padaršimą: „Onute, rugpjūčio pabaigoje atvažiuosiu ir atvešiu Juozės Augaitytės atminimo premiją, kurią reikės įteikti spalio pradžioje Klaipėdos S. Šimkaus konservatorijoje... O tu tik saugok save ir būtinai parašyk savo biografiją...“ O aš, kaip visada, pasiteiravau: „O kaipgi Tu, Saliute, laikaisi?“ Ir kaip niekad anksčiau, po nedidelės pauzės, išgirdau kupiną liūdesio Jos balsą: „Labai blogai, labai aukštas kraujo spaudimas“... Raminau ir raginau eiti pas gydytoją. Pažadėjo... Tada Ji pasidžiaugė parašiusi didelį straipsnį apie mane, mano 95-ojo gimtadienio paminėjimą. Ir sakė, kad viską sudėjusi išsiųsianti. „Viską gausi gegužės pabaigoje“, – sakė Ji.

Laukiau tos gegužės pabaigos. Ir štai... birželio 1-oji. Ta diena su šia skaudžia žinia mane labai nuliūdino, o kartu mano atmintyje atgaivino daug prasmingų, gražių praeities sušitikimų su Saliute, kurie tęsėsi visus šešis dešimtmečius, nuo to laiko, kai Alfonsas Mikulskis 1940 m. sausio 15 d. Vilniuje įsteigė Šaulių sąjungos vyrų chorą, o aš – kanklių orkestrą. Užėjus bolševikams ir uždraudus Šaulių sąjungą, mes neišsiskirstėme, bet pasivadino tautinio meno Čiurlionio ansambliu.

Nuo tada ansambliu ėmė domėtis jauna žurnalistė Salomėja Narkėliūnaitė, puikiai valdžiusi plunksną ir padėjusi spaudoje atspindėti sunkių Čiurlionio ansamblio kelių. Likimas lėmė, kad ji su Čiurlioniečiais nuėjo sunkų pabėgėlių kelią Vokietijoje, o vėliau ir JAV. Pamenau, o ir A. Mikulskis savo atsiminimuose yra užfiksavęs, kad ji dalyvavo ir 1941 m. vasario 15 d. Vilniaus teatro salėje surengtame Čiurlionio ansamblio metinių paminėjime, kuris, aišku, buvo skirtas Lietuvos nepriklausomybės dienai. Ji buvo liudininkė, kaip sovietiniai funkcionieriai terorizavo ansamblio vadovą A. Mikulskį, solistus Juozę Augaitę, Antaną Kučingį, poetą Kazį Inčūrą, skaičius savo eiles; už jų atliktus patriotinio turinio kūrinius. Tą susijaudinimą po koncerto išgyvenome kartu ir, neabejoju, kad tada mes dar labiau suartėjome jausdami Čiurlionio ansamblio idealų prasmę.

Po 1944-ųjų m. vasaros mūsų keliai priklausė ne vien tik nuo mūsų norų. Kiekvienas buvo blaškomas karo audros. Čiurlioniečiai susitikė Vienoje, o 1945-uosius pasitiko jau Vokietijoje. Kaip buvo malonu vėl pamatyti Saliutę, kuri sekė Čiurlionio ansamblio sunkių išgyvenimų kelią, dažnai lydydavo gatelėse ir visa tai aprašė spaudoje. 1945 m. spalio 15 d. „Lietuvyje“ ji plačiai nušvietė tuometinę lietuvių menininkų padėtį, pasirodymus, kai „visur sulaukiamas didelis pritarimas ir pelnomo didelės mūsų tautai simpatijos“, aprašydama A. Mikulskio suburto ir visose tose karo vėtrose išsaugoto ir subrandinto Čiurlionio ansamblio koncertus Vokietijoje, ypač prancūzų zonoje.

Štai dar keliolika ciliųjų iš a.a. S. Narkėliūnaitės rašinio laikraštyje „Lietuvis“. „Tai tokia jums buvo ši vakarą mūsų Lietuva“, – baigia pranešėja ir, gausiai plojant, apsisukusi nuci-na nuo scenos, o marokiečiai ar iš kitos kurios kolonijos kariai imasi žemėlapi ir ieško mažyčio krašto, bet taip įdomaus ir mie-lo – Lietuvos, o paskui kartu su

prancūzais šimtais veržiasi prie menininkų, prašydami autografo. Didele dalimi prie ansamblio pasirodymų pasisekimo prisideda pranešėjos, kurios kiekviena programos numerį apibūdina, išskeldamos jų savitumą, lietuviškumą, sujungdamos ir palygindamos mūsų dainas su klausančiųjų dainomis, žodžiu, paruošdamos klausytojus priimti lietuviškąjį meną. Todėl tat ansamblis gali didžiuliu: „Mes neturėjome atsitikimo, kad kas nors mums būtų pasakęs, jog mūsų programa neįdomi, kad paruoštumėm kabaretinę ar pan.“ Tai ir šių dviejų menininkų nuopelnas, kurių viena prancūziškai (E. Žemkalnytė-Karazijienė), o kita angliškai (D. Kubertavičiūtė) vėrė kelią klausytojus. Jos taip pat konferuodavo ir lietuviams koncertų metu...“

Ji paminė ir tuometinio ansamblio tarybos pirmininko J. Stempužio žodžius: „Mes nieko nereikalaujame, dirbame be jokio užmokesčio, gyvename be jokių pajamų, tik tam, kad Lietuvos vardas pasauliui būtų žinomas“. Tą straipsnį Saliutė užbaigė žodžiais: „Menas galingas ir stebuklingas...“

Atvykęs į Ameriką Čiurlionio ansamblis rado puikų prie-globstį Klyvlande, o a.a. S. Narkėliūnaitė – Brooklyne, NY. Nors tarp mūsų atstumas buvo didžiulis, jos dėmesys Čiurlionio ansambliui nenutrūko. Ji buvo liudininkė to koncerto, kai pasirodėme garsiajame Carnegie Hall, ir ji aprašė.

Prieš 5-erius metus sugrįžau į Vilnių, kuriame prieš 60 metų savo kelią pradėjo būsimasis, A. Mikulskio suburtas Čiurlionio ansamblis. Nors Saliutė tebegyveno Brooklyne, mūsų ryšiai ne-nutrūko. Nebesuskaičiuosiu, kiek kartų jos balsą girdėjau telefo-no ragelį, kiek laišku parašy-ta, kiek straipsnių Amerikos lie-tuvių spaudoje („Drauge“, „Dar-bininke“, „Tėvynėje“, „Dirvo-je“, „Tėviškės žiburiuose“...) paskelbta, kiek kartų Ji mane lankė čia, Lietuvoje!..

Atvykdamą į Lietuvą, ji vis turėjo savų rūpesčių ir uždavi-nių, kad nebuvu nė karto, kad ji būtų pamiršusi mane aplankyti, prisiminti bendrus išgyvenimus. Ji visada džiaugėsi, kad po penkių dešimtmečių sugrįžusi į Lietuvą čia suradau daug ben-draminčių, kad su manimi ben-drauja Lietuvos kankininkai, kad esu supama gerų žmonių ir nesijaučiu vieniša. Kaip šian-dien matau jos giedrą veidą Lie-tuvos prezidento A. Smetonos gimimo 125-ųjų metinių pami-nėjime praėjusių metų vasarą Vilniuje, prezidentūros Baltojo-je salėje. Nenujaučiau, kad tai buv vienas paskutiniųjų mūsų pasimatymų.

Atskirai norėčiau pažymėti Saliutės rūpestį išsaugant ope-ras solistes Juozės Augaitytės-Tamašauskienės gyvenusios Fi-ladelffijoje, atminimą Klaipėdos S. Šimkaus konservatorijoje, kur ji jaunystės metais mokėsi. Užgesus šiam tyram žmogui, Saliutė subūrė Juozytės bičiū-lius ir jos vyrą statybos inžin-ierių Č. Tamašauską ir įsteigė fondą, kuris leido kasmet spalio pradžioje, minint J. Augaitytės mirties dieną, įteikti Klaipėdos S. Šimkaus konservatorijos stu-dentams jos atminimo premijas (kasmet 1000 Lt.). Tokią pre-miją 1997 metų spalio 6 d. įtei-kėme studentėms Daivai Ku-saitei ir Reginai Šiaulinskaitei, 1998 m. – studentui Sauliui Va-siliauskui, pernai – studentams Laimai Matutytei ir Nadeždai Kašajevai. Tą dieną Klaipėdos S. Šimkaus konservatorijoje įvyksta gražus J. Augaitytės pa-minėjimas. Šių metų spalio mė-nesį buvome numatę su J. Au-gaitytės paminėjimu plačiau pri-siminti ir S. Narkėliūnaitę, jos gimimo 80-mečio proga (X.7). Ir prisiminsime, nes ji to verta kaip žurnalistė, kultūros veikė-ją, tarnavusį Lietuvai, jos me-nui, muzikinei kultūrai.

Lauksime Tavęs sugrįžtant į nepriklausomą Lietuvą, į gim-tuosius Mielagėnus greta bran-giosios Mamytės. Tavo gyveni-mas buvo prasmingas, nes visa-da ir visur garsinai Lietuvos var-dą, kovojai už Gėrį ir Tiesą.

Ona Mikulskienė, „Čiurlionio“ ansamblio, veikusio Lietuvoje, Austrijoje, Vokietijoje ir JAV, kanklių orkestro vadovė, gyvenanti Vilniuje

Buvusio Čiurlionio ansamblio kanklių orkestro vadovė ONA MIKULSKIENĖ buvo pagerbta Vilniuje jos 95-tojo gimtadienio proga. Iš dešinės: Gintautas Vasionis, Violeta Budrienė, Ona Mikulskienė, Kitija Vasionienė

Naujakurių dienos Kanadoje

Pirmieji žingsniai ir darbai atvykus Kanadon prieš penketą dešimtmečių

KAZYS BARONAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Be antvalandinio atlyginimo

Balandžio mėn. pradžioje Vinipego stotyje dar valėme sniegą, tačiau po kelių savačių staiga atšilus orui, nakties metu buvome su visu sąstatu išvežti į Rozenheimo vietovę, netoli JAV sienos (daug vokiečių sekantų, menonitų). Vanduo paplovė pabėgius, reikėjo juos skubiai taisyti.

Dirbome dvi savaites nuo septynių ryto iki septynių vaka-ro, negaudami antvalandinio atlyginimo. Dirbti reikėjo „iš pe-ties“, nes be darbų prižiūrėtojų buvo dar keli viršininkai. Be to, tarpe mūsų sklido gandai, kad tinginiai bus grąžinti atgal į Vo-kietiją. Už paleistas paskalas (tik vėliau sužinojome iš kokie darželio tie akmenėliai krito) atsilyginome liepos 1 – Kanados Dominijos diena.

Nuolatiniai darbininkai bu-vo laisvi, gavo už tą šventės die-ną pilną atlyginimą, o kas dirbo, bendrovė mokėjo 1½ karto dau-giau. Mes tą nedarbo dieną tu-rėjome trumpame ruože pakeis-ti senus bėgius naujais, ir tai pa-grindiniame Vinipego-Reginos miestų kelyje. Viskas buvo pa-ruošta, pranešta traukinių paly-dovams (sumažinti greitį) ir sto-tims apie taisydamą ruožą.

Streikas

Ankstyvą rytą gerą puskilo-metrį nuo taisomo ruožo po bė-giais turėjo būti padėtos rake-tos, dar kartą primenančios traukinio vadovui apie taisy-mą, dirbančios darbininkus. O ką mes...? Nutarėme streikuoti: arba mokate 1½, arba mes ne-dirbame. Tai didelė rizika. Tuoj po pusryčių atsigulėme į lovas. Septintą val. ryto niekas nepasirodė lauke. Darbų prižiūrėtojas ukrainietis Hary bėga į lietuvių vagoną, prie mano lovos ir keik-

Velykos anksytesnių ateivių E. G. Janušuk šeimoje Vinipege. Viršuje – K. Baronas, J. Bulionis, sesės Vanagaitės, E. Palmer

St. Boniface (prie Vinipego) dirbusios ligoninėje lietuvaitės

damas rusiškais žodžiais klausia mane, kodėl neiname į darbą. Ramiai atsakiau, kad blogai jaučiuosi. Dėl kitų – jis turi pats klausti. Išbėgo ir greičiausiai skambino viršininkams, nes pie-tų metu į mūsų lietuvių vagoną atėjo net trys „bosai“. Ir jie nie-ko nepesė, o tuo atpirkimo ožiu palikau aš, jau sekančią dieną buvau paskirtas prie nešvaraus darbo – senų pabėgių rinkimo. Reikėjo juos dėti ant vagonėlio, išvežti ir sudeginti, atvežti nau-jus „smaluotus“ ir išmėtyti abie-jose bėgių pusėse. Karšta Kana-dos vasaros temperatūra (temp. siekė 95°F) versdavo dirbti be marškinių, tad į vagoną grįžda-vau išsitemęs derva, kurią nuva-lydavau tik benzinu.

Vinipego lietuviai

Vinipege gyveno gera šimti-nė prieškarinės išeivijos lietu-vių. Pasaulinės krizės metu dalį jų pagavo „raudona meškerė“. Mums, mačiusiems ir pergyve-nusiems komunizmą, tai buvo nesuprantama. Susitikę klube (Manitobos g-vėje) ne vieną kartą diskutuodavome su jais Lietuvos pavergimą ir patį ko-munizmą. Vieną kartą suaukė-me bendrą susirinkimą, minėju-me Tautos šventę su vaidinimu ir šokiais.

Viešpataujant Manitobos prerijoje „Indian summer“ apie spalio mėn. sužinojome, kad metinę darbo sutartį teks už-baigti ne CPR, bet miško dar-buose. Keli lietuviai patys iš anksto išvyko „sukalti“ pinigų (buvo numatę sukurti šeimas), vienas pasistengė likti Vinipege. Tad iš mūsų dešimtuko likome tik šešiese.

Į miško darbus

1948 m. lapkričio 1 d. pasa-kėme sudiev Manitobos provin-cijai ir šiaurės pašvaistei ir pa-siekėm medžiotojų indėnų Blind River kaimelį. Tačiau iki mūsų barakų miške dar reikėjo keturių valandų kelionės blogais miško keliais.

Stovyklą pasiekėme vėlu va-karą. Išsigandome. Išdegęs miš-kas, darbininkai iš darbo grįžta kaip kaminkrečiai. Nusiplovę kiek rankas ir veidą miškakirčiai eina vakarienauti ir su tais pa-čiais drabužiais krenta į lovą. Viduryje barako didelė geležinė krosnis, įvairių k. lūp mišrainė – tikras Babilonas. Ne, sakau vy-rai, aš čia tikrai neliksiu“. Tą patį pakartojo ir kiti. Tačiau nakvoti reikia, nes su Blind Ri-ver jokio susisiekimo nėra, o maistą sunkvežimis atveš tik už kelių dienų. Nutarėme tuo sunkvežimui vėl grįžti į „civili-zuotą pasaulį“ – indėnų Blind River miestelį.

Guliu užsiklojęs anklode (paklodžių nebuvo) ir jaučiu,

kad po mano kūną slankioja pa-razitai. Baisu! Nusileidžiu žemyn, užminu „pirmame aukšte“ miegančiam prancūzių ranka. Keikiasi jis prancūziškai ir ang-liškai, bet aš bėgu prie krosnies. Pasistatęs kaladėlę prasnaudžiu visą naktį.

Į nikelio kasyklas

Ryte į darbą neiname. Po dviejų dienų iš Sudbury su uk-rainiečių vertėju atvažiuoja dar-bo įstaigos atstovai. Greičiausiai miško vadovybė pranešė, kad CPR atsiuntė neklauzadas – streikininkus, nenorinčius dirbti miške. Nepadėjo darbo įstaigos atstovų aiškinimai užbaigti me-tinę sutartį miške, nepadėjo miškakirčių prižiūrėtojo gero uždario kalbos, nepadėjo ir lie-tuvio miškakirčio aiškinimai! „Vyrai, kur jūs taip gerai už-dirbsite?“

Ankstyvesnės imigracijos lietuvis užklaustas, kaip toli To-ronto miestas, negalėjo mums pasakyti. „Bet kartą per mėnesį pasilinksinti su indėnėm Blind River miestelyje pinigų tikrai užteks. Nereikia jokio Toronto“ – atšovė lietuvis. Mūsų sprendi-mas buvo galutinis. Ir vėl lenkši-kai ir rusiškai vertėjui ukrainie-čiui sakau, kad mes norime kuo greičiausiai apieisti mišką, o duonos ieškoti ir darbo sutartį užbaigti pasaulio nikelio kasyk-lų centre – Sudburyje.

Traukinių į Sudburį

Po trijų dienų gyvenimo ba-rake maisto sunkvežimiu pasie-kėme Blind River kaimelį. Traukinys į Sudburįėjo tik se-kantį rytą, tad nakvynės reikėjo ieškoti viešbutyje. Užsirašė-me dviese, bet slapta kambaryje ap-sigyvenome šešiese, kas plačioje lovoje, kas pasiklojęs apsiaustu ant grindų, ar ant išlindusių se-no fotelio spyruoklių. Bet prieš miško baraką viešbučio kamba-rys atrodė tikrai karališkai, nors ant sienų kabojo keli nublukę paveikslai, langus „puošė“ taip pat nublukusios, dulktėtos užuo-laidos. O virš lovos lubų – ka-bojo šimtai priklijuotų cigarečių nuorūkų. Tai dviejų pirštų de-rinys. Mėginau ir aš, bet cigare-tės nuorūka nuo lubų krisdavo žemyn.

Nakties poilsio nesusilaukė-me. Vakare, apacioje mūsų, prasidėjo „puota“, kuri su lauki-niais šauksmais, šokiais ir dai-nom tęsėsi iki pat ryto. Mat pa-taikėm į indėnų mėgstamą vieš-butį. Jame jie praleisdavo savo uždarbį, lydėdami medžioklėn atvykusius amerikiečius.

Čia darbininkų nereikia

Sudbury. Dar tą pačią dieną tiesiog iš traukinio atvykome į nikelio kasyklų darbo įstaigą. Deja, darbininkai nereikalingi, gamyba sumažėjusi – pasiteirau-kite rytoj. Keturias dienas važia-vome į kasyklų raštinę, kiekvie-ną kartą sulaukdami to paties atsakymo – darbo nėra. Nete-kau kantrybės, pinigai baigiasi, nors nakvynė pas ukrainietį ne-kūrenamoje palėpėje, gulint ant grindų ir užsiklojęs apsiaustu, kainavo 50 centų. Be to, dienos metu palėpėje buvo draudžiama sėdėti ar gulėti, tad reikėjo slankioti Sudburio miesto gat-vėmis.

Penkta diena Sudburyje. „Jonai, keliaujame į Hamiltoną, gal rasime darbo Kanados plie-no širdyje ‘The Steel Co. of Ca-nada’ – sakau bičiuliui. Trys lie-ka: a.a. Vaclovas Skrebutėnas

Lietuvos kankiniai

Nužudyti prie cukraus fabriko

Kilus Sovietų Sąjungos-Vo-kietijos karui ir pasitraukiant iš Lietuvos sovietų armijai, NKVD ir NKGB darbuotojai, raudon-armiečiai, sovietiniai bei parti-niai aktyvistai Lietuvoje kiekvienoje apskrityje išžudė po ke-liolika žmonių, kurie buvo įta-riami pagalba partizanams ar kitokia antisovietine veikla.

Karo pradžioje Panevėžio kalėjime kartu su kriminaliniais nusikaltėliais buvo laikomi ir li-kę neišvežti į Sibirą 1941 m. birželio 14-17 dienomis politi-niai kaliniai. Panevėžio kalėjī-mo buvo iš Kupiškio miestelio ir aplinkinių surinkta 19 tokių asmenų. Kai kurie kaliniai kalė-jime dar prieš egzekuciją buvo žiauriai sumušti. 1941 m. biržē-lio 25 d. apie 11 v.r. visi 19 kalinų buvo atvežti sunkveži-miais prie iškastų duobių 300-400 metrų nuo Panevėžio cuk-raus fabriko. Visa egzekucija tę-sėsi neilgai, maždaug per 10-15 minučių visi 19 suimtųjų buvo nužudyti. Sušaudyme dalyvavo sovietiniai aktyvistai ir raudon-armiečiai, prokuratūros, kalėjī-mo ir kiti darbuotojai.

Danielius Kulikauskas gi-mė 1921 m. Aukštupėnų kaime, Panevėžio apskrityje. Buvo Ku-piškio gimnazijos abiturientas, ateitininkas. Sovietams okupa-vus Lietuvą suimtas įtartinai, kad gali dalyvauti pasipriešini-me ir uždarytas Panevėžio kalė-jime. Kartu su juo buvo suimti ir du jo draugai ateitininkai – Jurgis Pajarskis ir Juozas Li-sauskas.

Jurgis Pajarskis gimė 1923 m. Noščiųnų kaime, Panevėžio apskrityje. Buvo Kupiškio gimnazijos abiturientas, ateitinin-kas, rengėsi stoti į kunigų semi-nariją.

Juozas Lisauskas gimė 1921 metais Viešintos kaime, Panevėžio apskrityje. Buvo Ku-piškio gimnazijos abiturientas, ateitininkas.

Kazimieras Abakanavičius gimė 1901 metais Žvirblionių kaime, Panevėžio apskrityje. Pirmojo pasaulinio karo metais su tėvais buvo pasitraukęs į Ru-siją ir apsigyveno Smolenske. 1918 m. gruodžio mėn. sugrįžo į Lietuvą, tapo Lietuvos kariuo-menės savanoriu. Baigęs tarnyb-ą, 1923-25 m. toliau tarnavo kariuomenėje Panevėžyje, turė-damas puskarininko laipsnį. Demobilizavęsis iš kariuome-nės, nuo 1925 m. K. Abakanavi-čius pradėjo dirbti Panevėžio

miesto ir apskrities policininku. 1928 m. baigęs žemesniąją poli-cijos mokyklą Rokiškyje, gavo vyr. policininko laipsnį. 1928 m. už gerą tarnybą buvo apdovano-tas savanorio-kūrėjo ir Lietuvos nepriklausomybės medaliais, o 1938 m. – DLK Gedimino III-ojo laipsnio ordinu.

1941 m. vasario 1 d. buvo atleistas iš einamų pareigų. 1941 m. birželio 23 d. per Kau-no radiją paskelbus nepriklau-somos Lietuvos atkūrimą ir Laikinosios vyriausybės sudary-mą, sugrįžo į ankstesnę darbo-vietę tvarkai palaikyti Subačiu-je. Čia su kitais pasipriešinimo dalyviais buvo suimtas ir atvež-tas į Panevėžio kalėjimą.

Taip pat buvo suimti ir už-daryti Panevėžio kalėjime Vin-cas Karaliūnas, ūkininkas, gy-venęs Panevėžyje. Ignas Staške-vičius, ūkininkavęs Vėžėnų kai-me, Panevėžio apskrityje. Pet-ras Kėdainys, gimęs 1913 me-tais, gyvenęs Kupiškyje. Jonas Didžiulis, gimęs 1898 metais, ūkininkavęs Mindaugiškių vien-kiemyje. Bronius Tumonis, gi-męs 1922 metais, dirbęs tarnau-toju ir gyvenęs Palėvenėje. Jo-nas Vireliūnas, gimęs 1881 me-tais, ūkininkavęs Vėžionių kai-me. Petras Grigas, gimęs 1922 metais, gyvenęs su tėvais ūki-ninkais Žaidelių kaime. Jonas Valiulis, gimęs 1915 metais, gy-venęs Šernupio kaime, Kupiškio kooperatyvo tarnautojas. Petras Jasiūnas, gimęs 1875 metais, ūkininkavęs Panevėžyje. Juozas Šlinskys, gimęs 1900 me-tais, gyvenęs ir dirbęs Kupiškyje darbininku. Domininkas Juodi-šius, gimęs 1894 metais, ūkinin-kavęs Noriūnų kaime. Kazys Jurgevičius, gimęs 1906 metais, gyvenęs Žaidelių kaime ir dir-bęs mokytoju. Liudvikas Čepe-lė, gimęs 1898 metais, gyvenęs Kupiškio valsčiuje ir dirbęs raš-tininku. Jonas Pežas, gimęs 1887 metais, ūkininkavęs Vė-žionių kaime. Povilas Grakaus-kas, gimęs 1903 metais, gyvenęs Panevėžyje ir dirbęs pašto agen-tūros vedėju.

1941 m. birželio 26 d. į Pa-nevėžį įžengė pirmieji vokiečių daliniai. Birželio 27 d. buvo nu-tarta atkasti sušaudytuosius, virš kurių buvo užberta apie pusmetrį žemių. Visi 19 nužu-dytųjų buvo atkasti, nufotogra-fuoti, sudėjus į karstus neužvežti į Panevėžio katedrą ir sekmadie-nį, birželio 29, po pietų iškil-mingai palaidoti. Laidotuvėms vadovavo vysk. K. Paltarokas.

Vatikano radijas

Šakių laikraščio „Draugas“ redaktorė ALDONA ZAVISTAUSKIENĖ. Šiais metais laikraštis paminėjo 55-tąsias metines. Nuotr. Ed. Šulaičio

(mirė Toronte), a.a. Jonas Juk-nevičius (mirė Sudburyje) ir Juozas Valiukas. Po kelių savi-čių jie darbą gavo. Atsisveikino-me, palinkėjome laimės, pasa-kydami „iki pasimatymo“.

Hamiltonė

Sėdė su Jonikiu į Toronto-Hamiltono traukinį, ryte atsirado Hamiltonė. Čia jau buvo daug dirbančių lietuvių plieno fabrike. Pirmadienį pradėdame ieškoti darbo. Ta pati istorija kaip ir Sudburyje – darbininkai nereikalingi, plieno produkcija sumažėjusi, darbystė visame mieste. Berods po trijų savaitių darbą gavome mėsos įmonėje po 75 centus už valandą.

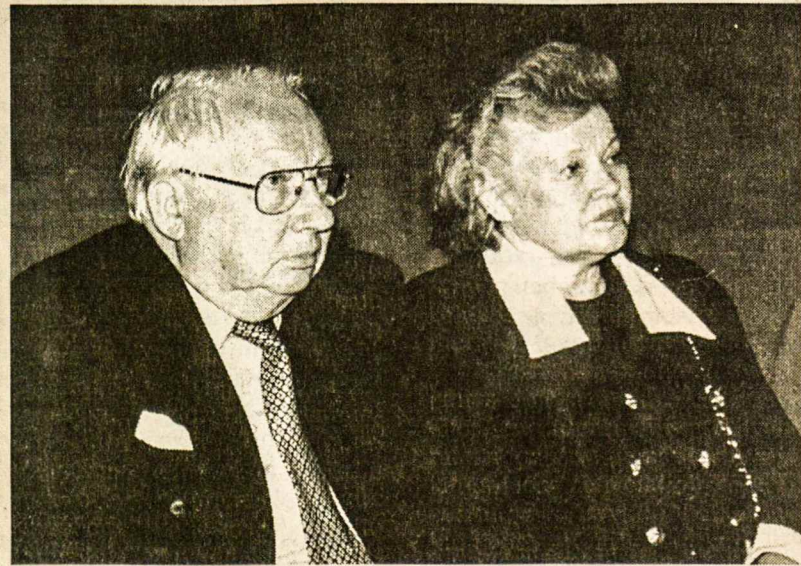
Sausio mėn. atvyksta mano iškviesta iš Vokietijos sesers šeima su vyru ir dukra, tačiau tą pačią savaitę buvau atleistas iš darbo. Nelaimė nevaikšto viena – sako lietuviška patarlė. Po at-leidimo (darbo įstaiga tuo metu

Knygų rīškyla
“SAMOGITIA”
meniška i rīša
knygas bei žurnalus

A. PLENYS

3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

Jono Jablonskio vaikaitis GABRIELIUS LANDSBERGIS-ZEMKALNIS su žmona, dalyvavę didžiojo kalbininko pagerbtuvėse

Nuotr. V. Vilčinsko

Lietuvių kalbos tėvo pagerbtuvės

JONO JABLONSKIO-RYGIŠKIŲ JONO mirties ir gimimo sukaktis turiningai paminėta specialiu renginiu Griškabūdyje – netoli jo tėviškės Rygiškių kaimo

JANINA MARCINKEVICIENĖ, Šakiai

I Griškabūdį, nedidelį miestelį Šakių rajone, š.m. birželio atvyko daug garbių svečių iš daugelio Lietuvos miestų pagerbti iškilią žmonių asmenybę – kalbos mokslo pradininko Jono Jablonskio, minint jo 140-ias gimimo ir 70-ias mirties metines. Ta proga vyko tradicinė (jau 28-ji) Kalbos diena, kurią kasmet Šakių Kultūros skyriui padeda organizuoti dar vis nepavargstantis nuo metų naštos kalbos draugijos entuziastas mokytojas Jonas Augustaitis.

Ši Kalbos diena tikrai ne eilinė, nes vyko tose vietose (Griškabūdyje ir pačioje Jablonskynėje Rygiškių kaime), kur gimė ir dalį savo gyvenimo praleido mūsų kalbos tėvas J. Jablonskis – Rygiškių Jonas.

I šventę atvyko: J. Jablonskio vaikaitis Gabrielius Landsbergis-Zemkalnis (su žmona), Julija Lukėnienė, Rima Rimantienė, žymūs dabarties kalbininkai – seimo pirmininko pirminis pavaduotojas Arvydas Vidžiūnas, Valstybinės kalbos komisijos pirmininkė Danguolė Mikulėnienė, Šiaulių universiteto docentė Giedrė Čepaitienė, Vilniaus miesto kalbos reikalų tvarkytoja Alina Šiupienienė, poetai – Albinas Bernotas ir Gintautas Išmantas, Lietuvos žanavikų bendrijos pirmininkas, kultūros istorikas Albinas Vaičiūnas, žanavikų bendrijų atstovai iš Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio, žurnalo „Suvalkija“ vyr. redaktorius Zenius Šileris iš Marijampolės, Šakių rajono savivaldybės bei Kultūros skyriaus vadovaujantys asmenys.

Ši tradicinė Kalbos diena prasidėjo Griškabūdžio šventovėje šv. Mišiomis, kurias aukėjo šios parapijos klebonas kun. Sigitas Matusevičius, pasakęs ir įsimintiną pamokslą apie gimtosios kalbos puoselėtoją J. Jablonskio, M. Daukšos nuopelnus lietuvių tautai.

Griškabūdžio Laisvalaikio centro jaukioje, skoningai papuoštoje salėje vyko konferencija, kurios dalyvių pasitiko J. Jablonskio atminimui skirta jo knygų bei kitų kalbinių darbų paroda, vaikų dailės studijos darbai. Buvo galima įsigyti 2000 metų Griškabūdžio kalendorių, kurio viršelyje puikuojasi aštuoniakampė Griškabūdžio šventovė, senoji varpinė, 1997 m. atšventusios 200 metų sukaktį (kalendoriaus sudarytojas – Antanas Juška), įvairius kitus leidinius apie šakius ir jo žmones, įskaitant ir Motiejų Čepo knygėlę „Apie žymų kalbininką Joną Jablonskį ir jo artimuosius bei gimines“.

Literatūrinė kompozicija, kurią paruošė Griškabūdžio

LIETUVOS POETU PORTRETAI

Keturvėjininko šėlsmas poezijoje

ALEKSANDRAS ŠIDLAUSKAS

Ar poeto lemtis užkoduota? Ar jis pats intuityviai nujaucia savo talento dydį ir visuomeninę svarbą? Kas žino... Esama daug atvejų, kai eilėraštis netikėtai išsoka iš pasamones ir tampa pačia didžiausia savastimi. Didis talentas visada yra paslaptis. Nežinomos nei jo ribos, nei galima kūrybos gausa.

Kazys Binkis – poetas, gynuolis, eilėmis svaidesis į visas puses. Tai lyrikas svajotojas, tai ekspromtu meistras. Jo eilėraščiai labai gražiai suinstrumentuoti. Nuo idilės nučina prie trioletų, nuo jo pasuka į poetas, dramas; kurį laiką žavėjosi įvairiais poetiniais eksperimentais ir žemės ūkio darbais.

K. Binkio poetinis žavesys skaidrus, o dinamiško amžiaus atgarsiai moderniai surikiuoti. Nuo monotoniško eiliavimo iki madingo verlibro – koks poetinis aistros šuolis, dramatiški ir svaigūs posūkiai. Sunku net patikėti, kad tai paties autoriaus kūryba.

Nuolatinės paieškos ir atarstys bei tam tikros kūrybinės netektys visą gyvenimą lydėjo šį berzių nenuoramą. Ir vis su poliminių įkarščių, vis su stipriomis antimitiesioniškomis nuotakomis. Šimtapavasarinės audros gūsiai, tikra literatūrinė vėtra, netikėtai nutūžusi virš ramaus, klasiškai jaukaus ir tradiciškai realistinio lauko, sukėlė didelį atgarsį visuose visuomenės sluoksniuose. Taip tegali daryti tikrai jaunas, drąsus ir energingas, poetinėmis nuojautomis apdovanotas žmogus.

Poeto žodis viesulu prasi-veržia, uraganiškai šaukiesiai nusklendžia per visą Lietuvą. Tai gaivalingas binkiškas vėjas – siudamas, siudamas, šiaudamas, nečdamas, lauždamas, vejamas, gaudomas. Poetas aišku, ne vėjavaisis, nors vis pabando tokiu pasivaizduoti. Jis praskaidrins literatūrinę atmosferą, sukels vyresniųjų poetų samysį – kaip gi šitaip galima, iš kur tokia nardinga drąsa?

Deja, tam sąlygos jau buvo subrendusios. Juk yra poetų, kurie būdami ne patys talentingiausi, sugeba užburiti, daug ką įrodyti ir parodyti didžias kūrybos galimybes. Tapti laiko vėliavnešiu ne kiekvienam duota.

Gaila, K. Binkis labai ne daug tekstų teparašė, eilėraščių visi mažai. Jo poemos, gailu, buvo konjunktūros ir perdėm lengvo eiliavimo padarinys. Ko gero šitokių binkiškių atvejų mūsų literatūros padangėje vargu ar būta. Būta nemažai devyn-darbių vyrų, bet jie dažnai buvo įsisiutę ir akademiškas togas, o šio birždiečio būta itin gaivališko žmogaus. Tas gaivališkas jo niekad nevaržė, o, priešingai, griovė sena, kad nusistytų sau ir kitiems naują poetinio mąstymo kelią.

Tiesa, daug tokio gaivališko kumo turėjo ir kitas jo kraštiečiai Baisys Suoga, bet tai buvo žymiai kryptingesnis žmogus, gilesnė asmenybė su visai kitomis gyvenimo ir kūrybos intencijomis.

Poetui K. Binkiui dar nebuvo nė trisdešimtys, o poetinis patyrimas ir sumanumas jau buvo didis. Net ne pagal amžių. Apskritai, kūrybinės pervartos, nauji vėjai, yra jaunų kūrėjų darbas. Kiekvienos tautos literatūroje tokių atnaujintojų ir šauklių būta.

Modernumas – laiko ženklas, epochos šaukynys. Modernumas nepaiso ribų, jam svarbu nusimesti seną rūbą, išeiti viešumon. Bijodamas per toli nueiti nuo tradicinio lietuviškos poezijos kamieno, K. Binkis lyg jaunąs kumeliukas, gerokai pasi-

spardęs po tautos dirvoną, vėl prisimena, kad yra graži pieva, kurioje žydi kvapnios gėlės. Čia vis „šaltas vėjas blaškos“, čia „užminga viskas baltasparniais sapnais“, čia „tik tai juda baltas rūkas“. Bet poetas, lyg užsimiršęs prasiarta: „Aš dainuosiu kaip nieks nedainavo“... Ir pasi-pila verlibras, platus ir plaukiantis, laiko dvasią jaučiantis, impulsyvus ir gyvybe plastantis.

Rašoma taip: „...vasarų auksine pudra nubarstysim“, „... pavasaris aukštelininkas nūgriuvo žemėn“, „...gatvės iššiepė iškabas, begėdiškai margas ir godžias“.

Tai gyvas piešinys, kai įvairi poetinė nuotaika įkaitinta. Nuo tautosakos žiedelių ir mergelių į beprotišką europinio miesto triukšmą pasinerti – ne visiems buvo drąsu. Kai kalbama ne tik-tai tonais, bet ir pustoniais, kai pakinta kalbos ritmas, pabėgama nuo chorėjo ir jambo, nes jie jau gerokai varžo ir juose nebė išitenkama. Tai buvo drastiška priešprieša, tai buvo poezijos atnauja.

Jei pirmieji K. Binkio eilė-raščiai – jaukus kaimiškos akvarelės, tai kiek vėliau – didelės urbanistinės freskos, kurios vilioja ne sužūtais, bet plėmais, potektėmis, išmone, užuominomis. Nuo lyrinės dainelės prie groteskiškų pasąų. Kaip greitai pajautas epochos vėjas ir nauji amžiaus ritmai. Toji vidinė nuojauta nė valandėlei poetui nelei-do sustingti, užsimirti. Gyvenimas į kūrybinę laboratoriją veržėsi per visus langus. „Poetas užkrečia tokia pašėliška nuotaka, jog kartais su juo noris ir juoktis, ir verkėti, ir rėkauti“ – taikliai pastebi E. Mieželaitis K. Binkio „Raštų“ dvitomo pratarėje (1973 m.) K. Binkis mėgsta nutylėjimus ir eskizišką kalbėjimą.

Ir štai didžiausias dvidešimties metų žmogaus poetinis plykstelėjimas – „UTOS“. Tai septynių trioletų ciklas, grakštus, jautrus pasaulis. Kalbama apie gėles ir jų žiedus. Kiek daug dainų bus prikurta tais tekstais. Tai iš tiesų rodo grožio ir žaismės kūrinių. Tai tikra idilė ir pastoralė, švelnus prisilietimas prie gamtos. Tai šedevras, tikras lyrikos stebuklas, lyrinio gilumo atvertis. Mums tyrum kalba gėlės, bet į mūsų širdis ateina poezija. Įvairios spalvos – labai įvairios meilės pajautos. Rodos čia nieko nauja, nes visiems seniai žinoma, bet reikėjo rasti tam pirmąjį, kuris šiuos amžinus grožio žodžius užrašytų. Pakanka vienos ar dviejų eilučių, kad ilgam akyse liktų metų gamtovaizdžiai.

Galima būtų pasamprotauti, ar būtume turėję daugiau tokių poezijos puikybų, jeigu poeto būtų buvę parašyta žymiai daugiau. Deja, ataskymo niekas negalėtų duoti. Taip susiklostė poetinis likimas, taip buvo gamtos duota ir Dievo pasąuka. Tąja dovana iki šių dienų džiaugiasi kiekvienas poezijos mylėtojas, vertintojas ir tyrėjas. Toks tasai įvairiaregis ir įvairiapusis Kazys Binkis, visuomet gyvybingas sangviniko tipas, svajonių ir apmąstymų riteris, neįvykdytų darbų autorius.

KAZYS BINKIS

Aš skrajoju linksma po beržynus
Drauge su sparnuočių pulkais,
Aš vainikas visa apspynus,
Apsisautus aukšniais plaukais.

Eik šinai į mane paisytė,
Pasiguostų į miško pavėsį.
Paklausyt dainų negirdėtų,
Nematytų dainų paregėsi.

Aš dainuosiu, kaip nieks
nedainavo...

Tu pajusi galybę dainų,
Ir kratinė nūvargusi tavo
Atsikvėps vėsumoje sapnų.

Uogienų žalių tau vainiką
nupinsiu

Ir šilkiniais rūkais apsupsiu...
Eik šinai, aš tave nuraminsiu,
Užliuosiu miškų ilgesiu.
1913

Dr. Gina J. Ginčauskaitė

optometristė

1551 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A5

(prie Lietuvių Namų)

Priima pacientus pagal susitarimą

Tel. 416 532-7115

Susitaręs priima

pacientus ir vakarais

Rašytojos PETRONĖLĖS ORINTAITĖS-JANUTIENĖS starstas su palaikais, atskraidintas iš JAV Kudirkos Naumiesčio muziejuje 2000.VI.10. Prie karsto – artimieji, giminės, pažįstamieji

Nuotr. V. Starinsko

“Taip norėtus žydėti dar kartą...”

Rašytojai Petronėlei Orintaitėi po giminės dangumi, pašėpų kalnelin sugrįžus...

VALERIJA VILČINSKIENĖ

Saulėtame Meištų kaimelio smėlio kalnely, greta motinos, brolio Saliamono, seserų Marcelės ir Anelės, K. Naumiesčio kapinaitėse, Šakių rajone, tiek ilgesio dienų išgyvenus svetur, dvasios stiprybės viltimi sugrįžus namolio, amžinajam poilsiui atgulė žymi lietuvių poetė ir prozininkė Petronėlė Orintaitė-Janutienė. Amžinuoju sugrįžimu ji prikėlė mirusį gimtąjį Liepalotų kaimą, kažkada vienkiamais nusidirekusį K. Naumiesčio pašonėje.

1905 m. vasario 18 d. čia pasaulis pasitiko šio kaimo naujagimę.

Ilgėsio atšvaistų prisotinta išėsvs rašytojos dvasia gėrio ir šviesos žodžiais sugulė į daugiau nei keturiusdešimt knygų. Jose – eilėraščiai, novelės, romani, apysakos, kūrinių laivams, pristatyti Balės Vainoraitės slapvarde. Daugelis kūrinių, literatūrinių straipsnių skelbta metraščiuose, antologijose, almanachuose, išversta į lenkų, anglų, latvių, vokiečių, švedų kalbas. Rašytojos kūryba įvertinta literatūrinėmis premijomis.

Rašytoja brangino ypąč dvasinių interesų bendrumą. Ji rašė: “Žmogaus širdis – daugialypė versmė. Ir draugystės pinalis vis skirtingų spalvų gijomis, viena kitos nenustelbia, neužgožia, o lyg turtinai mišri puokštė – vis nušvinta įvairiausiais žiedais. Ir bendros valandos – žodžiai ir svajojimai, džiaugsmas ir sopulias, dorybės ir nuodėmės – sugundo kartais atsiverti sielų sielavas, kad pajustum, jog esi ne vienas, jog laimėjai dvasinio glaudumo dovana... Bet visa yra trupu kaip stiklas. O laiko smūgiai išbarsto ir gražiausius bičiulystės deimantus...”

Ryškiai šie jausmai būsimąją rašytoją lydėjo ir ugde visą gyvenimą. Begalinį žinių troškulį, ilgęsi, meilę tėvų namams, darbštumą, valią mažoji Petronėlė savy jautė, kai po sunkios darbo dienos tėvas atskleisdavo “Lietuvos ūkininką”, “Šaltinį”, o vaikams duodavo jo priedą “Šaltinėli”. Nuo vyresniųjų neatsilikdavo ir Petronėlė, skaityti

RAŠYTOJA

A+A

PETRONĖLĖ ORINTAITĖ-JANUTIENĖ

gimė 1905 m. vasario 18 d. Liepalotuose, Šakių apskr. Mirė 1999 m. gruodžio 16 d. Los Angeles, California. Po pamaldų šv. Kazimiero šventovėje karste palaidi mauzoliejuje. Vykdančios norą, kad palaidotume tėviškės kapuose, birželio 9 d. ji buvo nuvežta į Kudirkos Naumiestį.

Vietinių įstaigų vadovai – kun. dekanas Donatas Jasulaitis, dr. V. Kudirkos muziejaus direktorė Natalija Manikienė, vidurinės mokyklos direktorius Romas Eikevičius ir seniūnas Algimantas Damijonaitis paruošė laidotuvių programą ir jai vadovavo.

Pašarvota Petronėlė buvo dr. V. Kudirkos muziejaus salėje. Moksleiviai atsiveikininimo valandėlėje skaitė jos kūrybos. Birželio 10 dienos rytmetėje iš Kauno atvykę dailiojo žodžio menininkai, deklamuotojai ir smuikininkas skaitymais bei muzika atsiveikino. Pervėžus į šv. Kryžiaus atradimo šventovę Mišias aukėjo dekanas, klebonas kun. Donatas Jasulaitis, asistavo Petronėlės giminaitis monsijonas Kazimieras Senkus ir diakonas Žydrūnas Burnius. Giedojo parapijos choras. Šventovė buvo perpildyta palydovų. Šakių rajono laikraštis parašė, jog į kapines Petronėlę lydėjo ne vienas šimtas giminių, literatūros bendradarbių ir naumiestiečių. Kapinėse po religinių apeigų atsiveikininimo kalbą pasakė iš Vilniaus atvažiavęs Lietuvos rašytojų s-gos pirmininkas Valantinas Sventickas.

Visiems laidotuves ruošusiems ir dalyvavusiems esame dėkingi.

Liūdintys – vyras Kazys, sūnus Donatas ir šeima

išmokusi tik ketverių būdama. Būsimajai rašytojai miela buvo Keturnaujienos pradžios mokykloje. Nepajuto, kaip “išaugo” mažąją klase.

Nuo 1922 m. mokslo tęsia

Vilkaviškio “Žiburio” gimnazijoje. Čia gimsta pirmieji kūrybiniai bandymai, nauji draugai. Širdimi pamilusi K. Naumiestį, čia jaučiasi svetima, nepritampa prie turtinų bendraamžių, pasigenda jų dvasios bendrumo, slegia miesto skurdas. 1925 m. pavasarį baigia gimnaziją ir išvyksta į Kauno universiteto humanitarinį fakultetą studijuoti liuanistikos ir pedagogikos.

Universitete Petronėlė skai-

to, renkas paskaitas, dėstytojus, atskiras įvairių dalykų temas. Čia ji patenka į gilų kūrybinio visuomeninio gyvenimo sūkurį, į save įtraukusi tiek daug jau žinomų kūrėjų, menininkų. Tarp jų didelis būrys dėstytojų: Krėvė, Putinas, Suoga, Herbačiauskas, Vaižgantas, Ercetas, Salkauskis. Čia aktyviai reikišėsi ir vyresnieji studentai: Alina Petrauskaitė, Julija Paltarokaitė, Emilija Kvedaraitė, Emilija Tamulytė, Angelė Asevičiūtė, Bronė Liūdžiūtė, aktorė Helė Vilčinskaitė, Juozas Paukštėlis, Ignas Malinauskas, Juozas Grušas, Jonas Grinius, Salomėja Neris. Čia plėtėsi tautos kultūros samprata. Rašytoja brendo protu ir širdimi. Čia giliai pajuto mokslo galią, savo protinius ir kūrybinius sugebėjimus, suvokė žmogaus būties esmę.

Nuo 1949 m., kai rašytoja su šeima apsigyveno JAV, jos dienos buvo apgaubtos artimiausio, mylinčio žmogaus vyro Kazio Janutos meile, rūpesčiu, globa. Turėjo visas sąlygas kurti, auginti sūnelį Donatuką. Su didžiuliu dėkingumu ir meile apie tai pažįstamiems ir artimiesiems užsimena pati rašytoja. Būdama 90 metų, ji rašo romaną. Ji džiaugiasi, kad yra laisva, nepriklausoma, niekam neįsipareigojusi. Galbūt tai ir yra likimas, gyvenimo palaima, kai rašytoja, eidama skaudžiais gyvenimo keliais ugde ir išnaudojo Aukščiausiojo talento dovanas.

Po skaudžių klajonių, ieško-

jimų, būdama anapus, dvasia rašytoja gyveno Lietuvoje, gimtuosiuose Liepalotuose, kur per

jūrmyles šviečia senelio Motie-

jaus sodinti medynai, pievos alpsta žiedų reginiu... Gal todėl pažįstamiems rašytoja dažnai sakė, kad ir mirti norėtų vasarą, kai tiek daug žiedų... Gal todėl nenorėjo būti sudeginta, o karste grįžti į Lietuvą, brandžiausiu vasaros žiedu – savų gyvenimu ir sava kūryba dar karta sužvėdinti gimtajame K. Naumiesčio mieste, šalia gimtųjų Liepalotų, kuriems šilčiausiu sentimentu neužgesino ir žiauriausios pasaulio kelių vėtros. Nors mirė žiemą 1999.XII.16, tačiau galutinė keilinė žemele baigėsi vasarą, kai aplink tiek daug žiedų...

Ši trapi, lengvutė, tarsi per-

regima zanavykė, taurios ir di-

džios dvasios moteris atgulė greta dvasios milžino Vinco Kudirkos... Gal todėl ant marčios Barbaros tai nerimstanti, tai mieganti mažiauioji vaikaitė pavadinta Orinta... Gal, kad artimieji, likę vieni, jautų mylimos močiutės dvasios šviesą iš tos šalies, į kurią po tiek ilgesio akimirų skubėjo Petronėlė Orintaitė-Janutienė. Gal todėl ir grįžo ji tik šiandien, birželio 10-ąją... Gal todėl su žinia, kad mirė rašytoja Petronėlė Orintaitė, rašytojas Juozas Kundrotas padėjo tašką nuostabioje knygoje (skirtoje jai) “Gyvenimas kaip legenda”, talpinančioje rašytojos artimųjų ir jos pačios atskleistas esmingiausias gyvenimo akimiras.

V. Kudirkos muziejuje, kur

buvo pašarvota velionė, šiltu ir mielu žvilgsniu visus, išžengusius pro duris pasitiko miela Snieguolė Jurskytė, 54 metus išgyvenusi JAV ir grįžusi į Lietuvą. Su meile ji kalba apie Augsburg gimnazijos savo buvusią lietuvių kalbos ir literatūros mokytoją Petronėlę Orintaitę. Ji su Do-

mu Akstinu, “Atminties” leidyklos vadovu, velionės lankytojams dovanojo knyges su rašytojos sveikinimo žodžiais Lietuvos rašytojų sąjungai, miestams, kuriuose rašytoja gyveno.

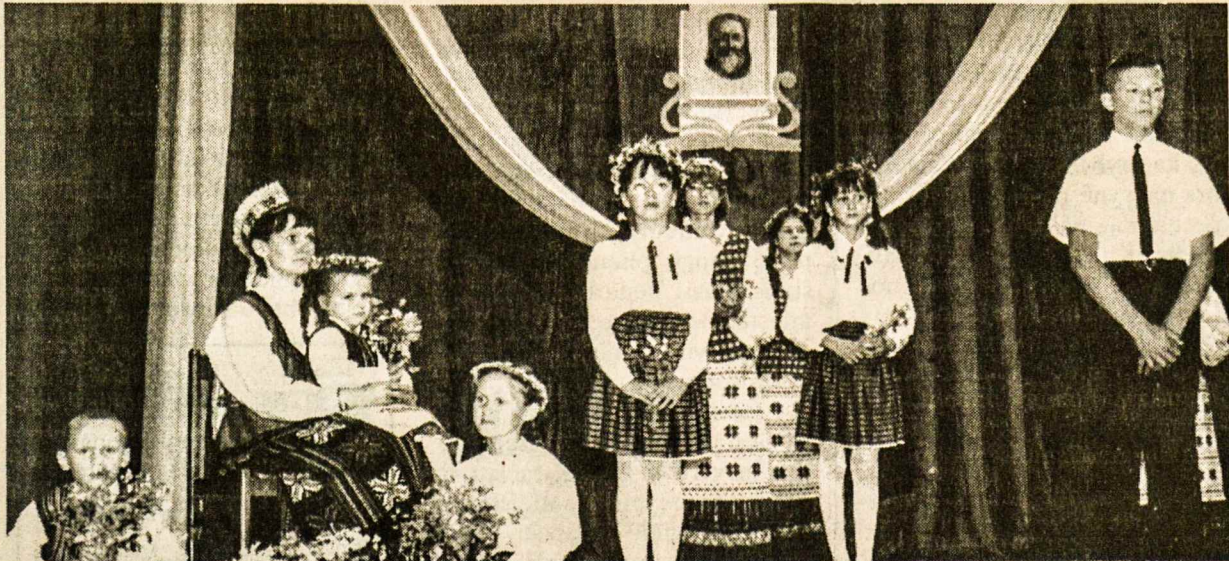
Sugrįžo Petronėlė Orintaitė į Lietuvą visiems laikams. Lyg niekur ir nebuvo išėjusi. 1992 m. ji pasiprašė į Lietuvos rašytojų sąjungą. Džiaugėsi Kauno Gyvojo žodžio almanacho “Ažuolynas” veikla, laisvais bendravimo su jo pirmininke Daina Kazlauskiene, su Bronėle Sakalauskiene, Romute Vyšniavickiene, G. Čepaitiene ir daugeliu kitų...

Tik vakar karstas, atkelia-

vęs iš Vilniaus, minutėi sustoję pasisveikinti ir atsiveikinti su pradžios mokykla Keturnaujienoje, tik vakar ji pasitiko V. Kudirkos muziejus K. Naumiestyje, jo direktorė mokytoja Natalija Manikienė, tiek daug popiečių muziejuje skyrusi pažinčiai su rašytoja Petronėlei Orintaitė-Janutiene. Tik vakar čia vyko poezijos valanda. O šiandien susikaupę, susimąstę, paskutines buvimo kartu akimiras tartum pasveriam, įvertiname, kiek daug gali duoti žmogus, kai sieia veržiasi į šviesą. Prie karsto artimieji: vyras Kazys Januta, sūnus Donatas su žmona Barbara, su dukromis Daina, Viltimi, Marcelė, Andrėja, Orinta.

Atsiveikininimo ir pagarbos akimirkos sustoja K. Naumiesčio vidurinės mokyklos mokiniai, visuomenės atstovai, pažįstami, draugai, artimieji. Prasmingus padėkos ir atsiveikininimo žodžius išsako Kauno “Ažuolyno” grupė, kalba rašytoja Marija Macijauskienė, aktorė Liucija Zorūbaitė. Salės iškilmingoje tyloje smuiko stogas

(Nukelta į 7-tą psl.)

Jaunieji griškabūdiečiai sveikina poetiniu žodžiu didžiojo kalbininko J. Jablonskio pagerbtuvėse dalyvavusius tautiečius

Nuotr. V. Vilčinsko

Poezija apie holokaustą

Lietuvoje yra išleista poezijos antologija „Mirtis, rečitatyvas ir mėlynas drugelis“. Lietuvių poetai apie holokaustą. Sudarytojas – Sigita Geda. Išleido „Vaga“ (Gedimino pr. 50, LT-2600 Vilnius).

Antologijoje, šalia lietuvių poetų yra ir nelietuvių. Būdinga savo saulėta nuotaka MATILDA OLKINAITĖ, gimusi apie 1921 metus, nužudyta 1941 metais. Čia pateikiame iš minėtos antologijos Irenos Veisaitės žodį apie Olkinitę. RED.

KELIAI Į SAULĘ

Prieš keletą metų šviesus žmogus, filologas ir vargonininkas A. Andrijauskas atnešė man nuo laiko pageltusį gimnazistų sąsiuvinį. Ant viršelio buvo užrašyta: „M. Olkinaitė 1938. VI.21“. Paskutinis įrašas – žydų poeto Gotlibo poemos „Baladė apie nepažįstamą žydą“ vertimas – pažymėtas 1940 m. gegužės 12-osios data. A. Andrijauskas papasakojo, kad gavęs šį rankraštį iš a.a. Panemunėlio klebono kunigo J. (!) Matulionio rankų. Kunigo, kuris dėjo visas pastangas, norėdamas išgelbėti gerbiamo Panemunėlio vaistininko N. (?) Olkino šeimą, bet kuriam, deja, pavyko išsaugoti tik 96 puslapių Matildos rankraštį.

Matilda Olkinaitė gimė apie 1921 metus. Mokėsi trumpai Kupiškėje, vėliau baigė Rokiškio J. Tumo-Vaižganto gimnaziją. 1939 metais išvažiavo studijuoti lituanistikos į Kauno universitetą ir greitai kartu su juo persikėlė į Vilnių.

Pirmomis karo dienomis Matilda sugrįžo pas tėvus į gimtąjį Panemunėlį. Kunigas K. Vaičionis, Matildos gimnazijos draugas, prisimena paskutinį kartą sutikęs ją įkalintą Matlę (taip ją vadino draugai), beplauančią grindis Panemunėlio geležinkelio stotyje. Suvokdamas, koks pavojus jai gresia, kunigas K. Vaičionis pasiūlė Ma-

tildai bėgti, pasislėpti pas jo gimines prie Panevėžio. Ji atsiskė, matyt, nenorėdama palikti savo šeimos. Sunku buvo patikėti tokia greita ir baisia baigimi. Mokytoja Genovaitė Šukytė-Grigėnienė papasakojo, kaip ji, 12 metų mergaitė, savo tėvų pasiūstą nunešti pietų vienai kaimynų žydų šeimai, pamatė Panemunėlio dvaro daržinės (ten buvo suvartyti visi Panemunėlio žydai) tarpduryje liūdną ir susimąsčiusią Matildą... „Nejaugi mus visus sušaudys?“ – paklausė Genovaitę jos draugė Grunia – Matildos jaunesnioji sesuo, stovėjusi ten pat. Nė kiek nedvejodama Genovaitė atsakė: „Kurgi tu matei, Grunia, kad kas šaudytų į gyvus žmones?“

Kitą rytą visi Panemunės žydai jau stovėjo prie savo kapo duobės...

Visi, kuriems teko pažinti Matildą Olkinitę, prisimena ją su pagarba ir meile. Ir kaip žmogų, ir kaip poetę. Klasės draugė mokytoja Ada Apuokaitė-Gudeliene rašo: „Matilda buvo linksma, draugiška. Niekada nemačiau, kad ji pertraukos metu kartotų užduotą pamokos medžiagą. Į pažymius ji reaguodavo vienodai. Jos žvilgsnis visada būdavo tarytum atitrūkęs nuo klasės smulkmenų, kažkoks skraidantis aukščiau. Pertraukos metu ji dažnai, priėjusi prie lango, susikišusi rankas už prijuostės, ilgai žiūrėdavo į laukus. Ką ji galvodavo – nežinia“. Liza Abramsonaitė – tuo metu Matildos brolio sužadėtinė – prisimena, kaip Matlė padėjo jai išlaikyti lotynų kalbos egzaminą Kauno universitete, beveik kasdien atsiųsdama iš Rokiškio po vieną Horacijaus, Ovidijaus eilėraštį, Julijaus Cezario prozos fragmentus su savo vertimu į lietuvių kalbą.

Populiari, draugų mėgstama buvo ir Matlės poezija. Ada Apuokaitė-Gudeliene prisime-

na viešai paskelbtą ateitininkų vaikų laikraščio „Žvaigždutė“ redaktoriaus laišką Matildai Olkinaitė: „Mieloji, kodėl neraišai? Laukiam, nesulaukiam Tavo smagios plunksnos...“ ir pati priduria: „Gražūs, lengvi, suprantami buvo Matlės eilėraščiai, pilni giedrios nuotaikos, gyvenimo džiaugsmo“.

Sunku pasakyti, kiek čia tikros nuojautos, kiek to meto poezijos konvencijų. Bet šiandien, M. Olkinaitės tragiško likimo akivaizdoje, jos poezija prisipildė naujų prasmų ir dimensijų. Tarytum susilieja žmogus ir kūryba.

Nesimiu nei analizuoti, nei tuo labiau vertinti Matildos Olkinaitės poezijos originalumo to meto lietuvių literatūros kontekste. Ji žengė tik pirmuosius žingsnius. Akivaizdi lietuvių tautosakos, poetų B. Brazdžionio, J. Kossu-Aleksandravičiaus, galbūt Salomėjos Nėries įtaka. Ne visi jaunos poetės eilėraščiai lygiavertiniai. Pasitaiko ir proginis posmų, ir šeimyninių naudojimui surimuotų buities vaizdėlių. Bet neabejotina, kad Matilda, V. Mačernio, P. Širvio bendramžė, turėjo tikro poeto pašaukimą...

Irena Veisaitė

MATILDA OLKINAITĖ

Tavo auka

*Žiūrėk: tavęs kažkas jau laukia,
Tavo jau laukia. Ar girdi?
Sakyk, sakyki, kokią auką
Į amžių aukurą neši?..*

*Kada šešėliai žemę glostys
Ir saulė jūroje nuskęs,
Sakyki, ką į Didįjį Sostą
Tavosios rankos beatnės?*

*Tik vieną, vieną tylų žodį
Pratarsi drebančių balsu:
„Kentėjau...“ Ir prieš Sostą
Didžiojo gėdų sukniubsi tu.*

1938.VIII.9

Tavo mirtis

*Nulinks žiedai ant tavo balto veido,
Ir bus labai ramu.
Sakys kas nors, kad saulė nusileido
Už mėlynų kalnų.*

*Sakys kas nors, kad po sunkios
kelionės
Ir tu išlėtis sugrįžai.
Sakys kas nors, kad daug esi
mylėjus*

Plačiai, galingai ir karštai.

*Sakys kas nors, kad tu lyg saulė
nusileidai
Už mėlynų kalnų.
Nulinks žiedai ant tavo balto veido,
Ir bus labai ramu.*

1939.XI.22

Žydiška lopšinė

*Mano mažas kūdikėlis
Kažkodėl užmigt negali.
Ilgesys šią naktį budi...
Ilgesys – prie jo lopšelio.*

*Tokios ilgos, tamsios naktys,
Ir į tolį tiesias kelias.
Tokią naktį tu išieši,
Mano mažas kūdikėli.
Ir lyg draugo numylėta
Lauks tavęs kančia prie vartų.
Kančią didelę ir sunkią
Tyliai neša ilgos kartos.*

*Ilgos kartos neša kančią
Nuo lopšelio lig kapinių –
Kančią didelę ir sunkią
Ir lyg naktį – begalinę.*

*Tu užmirk. Į tamsią naktį
Tiesias ilgas ilgas kelias...
Tu užmirk. Aš tau dainuosiu,
Mano mažas kūdikėli.
1940.III.1*

„Taip norėtus žydėti dar...“

(Atkelta iš 6-to psl.)

jonaitis, išreiškia užuojautą artimiesiems, giminėms. Kapų tylose liūdesio ir dvasios atgaiva nuvilnija giesmė „Viešpaties angelas“...

Kan. D. Jasulaičiui palaiminus gedulinių pietų stalą, kalba pažįstami, artimi bendravę su velione. Sūnus Donatas su dukra Marcelė, įrašė autografa, dovanuoja kiekvienam, į paskutinąją kelionę palydėjusiam jo mama, rašytojo J. Kundroto knyga „Gyvenimas kaip legenda“. Vaikaitė Daina Januta, paklausta, ką jaučia, palikdama močiutę, atsakė: „Gaila, nes kapas labai toli, bet išpildėme jos norą. Labai gražios jūsų kapinės. Tokioje garbingoje vietoje ją paliekame, kad būtų daugiau džiaugsmo negu liūdesio“.

Kalba Lietuvos rašytojų sąjungos pirm. Valentinas Svenčickas, kan. D. Jasulaitis, K. Naumiesčio seniūnas A. Dami-

Sol. STASIO BARO pagerbtuvėse. Iš kairės: Ona Narbutienė, Stasys Baras, Elena Barienė, Lietuvos prez. Valdas Adamkus

Išėivijos solisto pagerbimas

Stasiui Barui 80-tojo gimtadienio proga įteiktas garbės doktoratas, surengtos sutikuvės jam skirtos monografijos Vilniuje

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Birželio 8 d. Vilniaus rotušėje, Menininkų rūmuose buvo muzikologės Onos Narbutienės parašytos ir „Baltųjų lankų“ leidyklos išleistas knygos „Stasys Baras“ sutikuvės, kuriose dalyvavo prez. Valdas Adamkus ir prof. Eugenijus Ignatonis, Lietuvos muzikos akademijos vice- rektorius.

Vakara vedė ir apie St. Baro nueitą gyvenimo kelią kalbėjo doc. dr. O. Narbutienė. Dainavo sol. Vladimiras Prudnikovas, kuriam akompanavo Nijolė Ralytė, ir Edgaras Prudkauskas, kuriam akompanavo Vytautas Lukošius. Tą vakarą St. Barui buvo įteikta ir Lietuvių muzikos sąjungos įremitas žymuo – sveikinimas 80 m. gimtadienio proga. (Sąjungos pirmininkas yra prof. Rimvydas Žigaitis).

Birželio 12 d. Lietuvos muzikos akademijos didžiojoje salėje įvyko Lietuvos muzikos akademijos garbės daktaro vardo St. Barui suteikimo iškilmė. Ji prasidėjo fanfara ir Lietuvos himnu. Akademijos rektorius prof. dr. Juozas Antanavičius išsamiai supažindino dalyvius su St. Baru. Po to nuskambėjo St. Baro dainuojamos arijos „Dangus ir žemė“ iš A. Ponchielli op. „Gioconda“ įrašas iš 1966 m.

Kalbėjo doc. dr. O. Narbutienė, nušviesdama St. Baro nučaitą kelią muzikiniam pasauliui ir pasiektus laimėjimus. Sol. Virgilijus Noreika padainavo J. Tallat-Kelpšos „Už aukštųjų kalnelių“ ir Don Jose ariją iš G. Bizet op. „Carmen“. Jam akompanavo Lina Giedraitytė.

Vilniaus styginis kvartetas, kurį sudaro vadovė Audronė Vainiūnaitė, Artūras Šilalė, Girdutis Jakaitis ir Augustinas Vasiliauskas, atliko J. Naujalio „Svajonę“.

Baritonas Dainius Stumbras padainavo Gianni Schicchi ariją iš G. Puccini to paties vardo operos; akompaniatorė – Svaja Skučaitė. E. Prudkauskas atliko K. V. Banaičio „Aš per naktį“ – St. Baro mėgstamiausią dainą ir Rudolfo ariją iš G. Verdi op. „Luisa Miller“. Jam akompanavo V. Lukošius. LMA rektorius prof. dr. J. Antanavičius įteikė S. Barui regaliją – lotynų kalba surašytą aktą ir žymenį su įgraviuota pavarde ir data.

LMA Choro studija, kurios vadovas ir dirigentas yra prof.

Sol. STASYS BARAS po garbės daktaro vardo regalijų įteikimo š.m. birželio 12 d. Lietuvos muzikos akademijos didžiojoje salėje

Povilas Gylis, sugiedojęs G. F. Händel'io „Aleliuja“. Akompanavo Artūras Anušauskas.

Savo žodyje St. Baras dėkojo už suteiktą garbę, pabrėžė muzikos svarbą kultūrai. Sakė, kad neapleisias lietuvių muzikos ir kiek galėsiąs padėsiąs LMA repgiant aukšto muzikinio lygio dainininkus. Savo žodį St. Baras baigė žodžiais: „Mano sieloj šiandien šventė!“

Elenos ir Stasio Baro vardo fondas remia LMA rengiamus dainininkus. Š.m. birželio 9 d. St. Baras įteikė jau 4-ą kartą laimėjusiam fondo stipendiją Edgarui Prudkauskui, kaip geriausia tenorui – konkurse laimėtoji. Varžėsi 9 tenorai.

Garbės daktaro vardo suteikimo iškilmėje dalyvavo prez. V. Adamkus ir seimo pirm. prof. V. Landsbergis, kuris tarė sveikinimo žodį. Iškilmėje dalyvavo ir St. Baro žmona Elena bei dukros – Rita Kisielienė ir Daina Aukštuolienė.

Iškilmė baigta chorui sugiedojus „Gaudeamus igitur“. Iškilnės proga buvo išleista ir specialioji programa. Svečiai galėjo aplankyti ir iš Rotušės perkeltą parodą iš St. Baro gyvenimo. Vakare „Bočių“ restorane įvyko iškilminga vakarienė, kurioje dalyvavo LMA senatas ir kvietiniai svečiai.

Iki šiol LMA yra suteikusi tris garbės daktaro laipsnius: „Azuoliukų“ steigėjui Hermanui Perelšteiniui, smuikininkui lordui Jehudi Menuhin ir išėivijos dramatiniam tenorui Stasiui Barui.

Namas Biržuose, kuriame yra gimęs kompozitorius VLADAS JAKUBENAS. Apie šį žymųjį muziką Lietuvoje yra išleista p. Skomskienės parašyta monografija

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Vydūno fondas, Akademinių skautų sąjūdžio iniciatyva pradėjęs veikti 1952 m. Čikagoje, pasižymėjęs šventinių atvirukų paruošimu ir sėkmingu platinimu, kaupęs lėšas įvairių kitų leidinių leidyba, šiemet įsteigė penkias mokslo premijas po 1,000 dolerių. Premijos skiriamos konkursinės atrankos būdu. Kaip jau buvo anksčiau spaudoje minėta, dainavimo konkursą laimėjo Lietuvos muzikos akademijos magistrantė Aušra Liutkutė, kurios koncertas įvyko š.m. kovo 4 d. Jai buvo paskirta sol. Vincės Jonuškaitės-Zaunienės vardo premija. Prof. Igno Končiaus vardo fizikos mokslų premija padalinta į dvi dalis pagal rudens ir pavasario semestrų rezultatus. Pirmoji premija įteikta Giedriui Laukaičiui. ASS garbės nario Broniaus Kvilio vardo edukologijos premija gavo Bernadeta Mališkaitė, aukštojo mokslo praktikančė, vaikų ugdymo programų rengėja, buvusi „Lietuvos Bažnyčios Kronikos“ redakcijos narė. Vydūno fondą aukomis remia pavieniai asmenys ir kai kurios organizacijos. Norintys prisidėti prie šio fondo paramos aukas gali siųsti adresu: Vydūno fondas, 14911 E. 127th St., Lemont, IL 60439-8572. Fondo įgaliojimas Lietuvoje – Edmondas Kulikauskas.

„Sugrįžimų“ festivalio programa buvo baigta š.m. birželio 7 d. pokalbiu su JAV studijuojančiu pianistu Andriumi Žiabiū. Pastarasis sakė, šį pavasarį baigęs studijas bakalauro laipsniu Curtis muzikos institute Filadelfijoje,

studijas numatęs tęsti Klyvlando muzikos institute garsaus fortepijono pedagogo Sergiejaus Babajano klasėje. A. Žlabys ne tik skambina, bet ir pats kuria muziką, improvizuoja pasirinkta tema. Šių metų festivalyje muzikos mėgėjai S. Vainiūno namuose galėjo klausytis dvylikos lietuvių atlikėjų, studijuojančių ar dirbančių Vokietijoje, Norvegijoje, JAV, Šveicarijoje, Didžiojoje Britanijoje bei penkių užsieniečių. Lietuvos muzikų rėmimo fondo direktorė Liucija Stulgienė pasidžiaugė, kad festivalis vykęs sklandžiai, tik apgailestavo, kad mažoka buvo lietuviškos muzikos. Užtat ateinantieji metai numatyti lietuvių kompozitorių muzikos propagavimui. Kaip ELTA rašo, trečiąjį „Sugrįžimų“ festivalį numatoma skirti iš Lietuvos kilusio garsaus smuikininko J. Heifetz'o gimimo šimtmečiui paminėti.

Mažosios Lietuvos enciklopedijos pirmasis tomas jau parengtas leidybai. Susipažinimas su juo įvyko š.m. gegužės 30 d. Mokslių akademijos salėje, Vilniuje. Kaip ELTA praneša, visą enciklopediją sudarys trys tomai. Šio pirmojo apimtis yra apie 700 psl. Enciklopediją leisti sumanė 1996 m. Pasaulio Mažosios Lietuvos fondas JAV ir Kanadoje, Mažosios Lietuvos rezistencinis sąjūdis, išėivijoje gyvenantys lietuvininkai bei kiti lietuvių darbuotojai. Enciklopediją rengia apie 120 autorių. Vyriausiuoju redaktoriumi paskiriamas prof. Zigmas Zinkevičius. Susipažįstant su pirmuoju tomu pasisakyta, kad tai savotiškas paminklas tautų dvasiškai patyrusiai Mažajai Lietuvai. Knygoje išspausdinta daug naujų, niekur dar neskelbtų faktų apie Karaliaučiaus žemių lietuvių miestų bei miestelių likimą, daug vietos skiriama aktualioms, kultūrai, švietimui, tautiškaumui bei Lietuvos valstybingumo klausimams.

Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos komisija š.m. gegužės 29 d. išrinko naujus vadovus. ELTOS pranešimu, pirmininku išrinktas valstybinės premijos laureatas, radijo ir televizijos žurnalistas Albertas Žostautas, pavaduotoju Arūnas Marcinkevičius. Kadenciją baigusiam pirmininkui Laimonui Tapinui padėkota už jo asmeninį įnašą kuriant Lietuvos žiniasklaidos savitvarkos sistemą.

„I Laisvę“ fondo IX-toji studijų savaitė įvyks š.m. liepos 26 - 30 d.d. Molėtuose, Lietuvoje. Visų žinių išsiuntinėti smulkii ir plati ši suvažiavimo programa. Užsimota apžvelgti Lietuvą ir išėiviją per 10 nepriklausomybės metų. Pakviesta daug kalbėtojų, paskaitininkų, įvairių sričių žinovų. Numatoma pranešimais, paskaitomis, diskusijomis ir simpoziumais pasigilinti į praėjusio dešimtmečio problemas, padaryti atitinkamas išvadas. Tarp nemažai būrio kalbėtojų yra ir išėivijai daugiau pažįstami - dr. K. Ambrozaitis, Fondo pirmininkas, dr. P. Kisieliū, dr. K. Skrupskelis, A. Raulinaitis, dr. A. Žygas ir kt. Bus apžvelgti ir Lietuvos - Lenkijos santykiai. Apie tai kalbės Br. Makauskas iš Varšuvos. Ateitininkų simpoziume bus paliesti jaunimo klausimai. Bus metinės premijos įteikimas ir literatūros vakaras, kurį ves J. Tumelis ir A. Žemaitė iš Vilniaus. Vyks poeto Antano Gailiaus kūrybos vakaras. Paskutinę dieną bus aukojamas Mišios Molėtų šventovėje ir paskelbiamos baigiamosios išvados.

„Vienui vieni“ - tokiau pavadinimu neseniai buvo pasirodžiusi žinomo rezistentų, politikos veikėjo, publicisto Juozo Brazaičio knyga apie lietuvių tautos pasipriešinimą okupantams. Dabar tuo pačiu vardu rengiamas vaidybinių filmas apie pokario rezistenciją, partizanų laisvės kovas. Filmo centre figūra pasirinktas legendinis Lietuvos partizanas Juozas Lukša-Daumantas. Filmo organizatorius Vidmantas Vitkauskas išsiuntinėdamas spaudai pranešime rašo, kad filmui režisuoti yra pakviestas žinomas režisierius Jonas Vaitkus. Daumantą vaidins aktorius Saulius Balandis, Nijolė Bražėnaitė – Juozo Lukšos mylimąją ir žmoną – Lietuvos muzikos akademijos studentė Brigita Bulytė. Abu jau yra vaidinę ne viename filme ar spektaklyje, iš knygų pakankamai susipažinę su pokarinės Lietuvos treagėdija. Sauliaus tėvas kalėjo Norilsko lageryje, Brigitos giminaičiai kovojo partizanų eilėse. J. Lukšos broli Jurgį vaidins vienintelio likusio gyvo brolio Antano Lukšos sūnus Kęstutis. Filmo veiksmas prasidės 1944 metų vasarą, kai Lukšų motina laimina penkis sūnus, išėinančius kovoti už tautos laisvę. Š.m. birželio 24 d. filmo statytojai buvo susitikę Rukloje su Lietuvos kariais ir šauliais pasitarti dėl masinių scenų. Filmui sukurti reikės dviejų milijonų litų. Šiemet penktadalią skiria Lietuvos kultūros ministerija, maždaug tiek pat numatoma skirti ir kitais metais. Į filmo rėmėjų komitetą įeina: arkivyskupas S. Tamkevičius, kapelionas kun. A. Bulota, J. Čeponis, Antanas Lukša, dr. Nijolė V. Bražėnaitė, dr. P. Kisieliū, dr. A. Razma, dr. K. Ambrozaitis, dr. J. Kazickas, Pylpas Narutis ir kt. Filmavimą tikimasi užbaigti per 4-5 mėnesius. Premjera numatoma 2001 m. Norintys paremti šį istorinį užmojų gali kreiptis į aukščiau nurodytus asmenis. Snk.

Vėjo malūnas dail. A. Žmuidzinavičiaus įsteigame Velnių muziejuje Kaune

Nuotr. G. Kurpio

Mama

*Tu paliet
Mane mintim iš tolo,
Vedies už rankos
Basą pagiriais,
Sugrįžtame
Pavargusios namolio,
Tikiu – vaikystė
Su Tavim pareis...*

*Paglostyk
Mano galvą, mama,
Be Tavo rankų
Žemėj pavargau...
Tavoji meilė
Liepomis prie vartų šlama,
Nušvinta saule,
Lietumi dangaus...*

*Ant Tavo rankų
Miega pasakos ir gėlės,
Tavųjų žodžių
Šiluma šviesi,
Prašysta saule
Šiltas rudėnėlis,
Kol Tu, mieloji,
Žemėje esi...*

*O mano mama,
Mano mama,
Pasilgau Tavo
Rankų šilumos,
Nubalins šalnos
Baltą drobės taką,
Saulėlė židini
Užkūrs namuos...*

Valerija Vilčinskienė, Gelgaudiškis

*Priglausk mane, mama,
Labai pavargau...
Širdies atmintį –
Tavo meilę gyva...
Priglausk mane, mama,
Niekio neklausk,
Švelniaja
Palaimos ranka...*

Smūkeliai

*Mūs senieji kaimai,
Su kryželiais prie kelio,
Grunstelių pilkų
Giesmele...
Laukia motinos žilos
Prie kiemo vartelių,
Smūkeliais pavirtusios
Kaimo gale...*

*Jų akelės
Nušvinta jurginai
Po saulėtais
Rugsėjį langais...
Ilgesio skausmo,
Laimės nežino
Mylimi jų,
Išklydę vaikai...*

*Kol patys
Nevirsta smūkeliais,
Šventuoju
Vaikų laukimu
Prie gimtojo
Tėviškės kelio,
Prie slenkščio
Gimtųjų namų...*

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 3.95%	Asmeninės paskolas nuo 8.50%
180-364 d. term. ind. 4.75%	1 metų 8.50%
1 metų term. indėlius 5.00%	2 metų 8.50%
2 metų term. indėlius 5.25%	3 metų 8.50%
3 metų term. indėlius 5.30%	4 metų 8.50%
4 metų term. indėlius 5.45%	5 metų 8.10%
5 metų term. indėlius 5.65%	
1 metų GIC-mėn. palūk. 4.75%	
1 metų GIC-met. palūk. 5.25%	
2 metų GIC-met. palūk. 5.50%	
3 metų GIC-met. palūk. 5.65%	
4 metų GIC-met. palūk. 5.70%	
5 metų GIC-met. palūk. 5.90%	
RRSP, RRIF ir OHOSP	
"Variable" 4.00%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 5.25%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 5.50%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 5.65%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 5.70%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 5.90%	
Taupomąją sąskaitą iki 2.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 2.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.50%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės (iki \$250,000). Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

RUBY REAL ESTATE LTD.
REAL ESTATE BROKER
27 John Street, Toronto

• MLS skelbimas
• Komisas 3%
• Toronto Real Estate Board narys

Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

ADVOKATAS
VICTOR RUDINSKAS
Tel. 416 240-0594

27 John Street, Toronto,
Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence Ave.W.
ir Weston Road)

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
Taisau ir įvedu

• Centrinės šildymo ir A/C sistemos • Skalbimo mašinas, džiovintuvus
• Oro drėkintuvus (Humidifiers) • Indų plovimo mašinas, viryklas
• Šaldymo sistemos, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.
Skambinti R. Jarecki
tel. 416 370-3539 arba 905 502-9614
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJĄ

(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(I PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

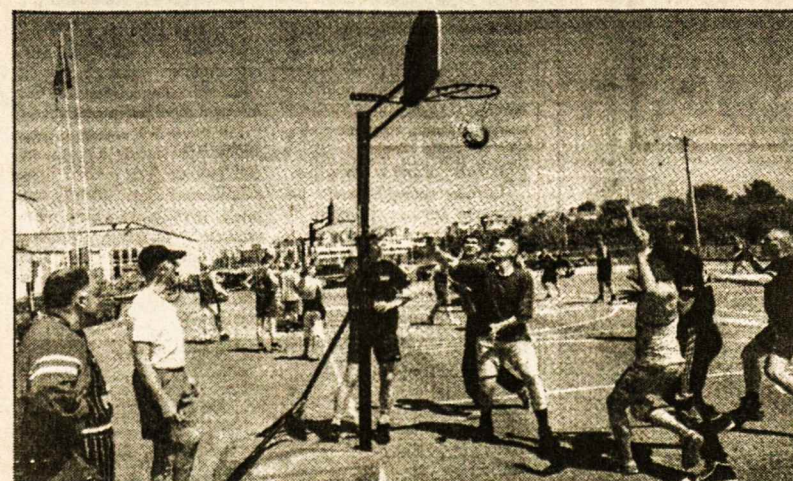
ROYAL LEPAGE

Lina Kuliavienė
2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

Jeį norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti

VISAIS NEKILNOJAMO TURTO KLAUSIMAI
– PARDAVIMU AR PIRKIMU –
sąžiningai patarnausiu.

PIRMIAUSIA PRAŠAU SKAMBINTI
TEODORUI STANULIUI, B.A.
Associate Broker
Tel. 416 769-1616; faksas 416 769-1524.
RE/MAX WEST REALTY Inc., 1678 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A9

Akimirka iš Jaunimo gatvės žaidynių Vilniuje š.m. birželio 3 d. Į renginį buvo suvažiavę įvairių sporto šakų atstovai iš visos Lietuvos
Nuotr. V. Kapočiaus

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)
organizacijos. Torontas nėra pirmasis miestas, išdėstęs plastikinius gyvūnėlius. Niujorkas, Čikaga ir Zuerichas turėjo ar turi būrius karvių, New Orleans, LA, milžiniškų fantastinių žuvų, Saginaw, MI, didžiulių kiškių, o St. Paul, MN, kartūnisto Charles Schultz gimtinė turi 51 šokinėjantį linksmą *Snoopy*.

Automobilių vagystės Ontario provincijoje pakilo 79% per paskutiniuosius 12 metų. Praeitais metais (1999) buvo pavogta 13,000 automobilių vien Torontas mieste; 4,000 iš jų nebuvo surasti. 1997 metais provincija sudarė komisiją (*Ontario Crime Control Commission*), kuri surastų būdą, kaip sumažinti kriminalinių nusikaltimų skaičių, jų tarpe automobilių vagystės. Viena iš tos komisijos rekomendacijų yra įvesti baudas tiems vairuotojams, kurie išlipę iš automobilio palieka jame raktus arba net ir veikiančią motorą. Taip pat siūloma pakelti baudas už visus nusikaltimus, susijusius su vogtais automobiliais. Atrodo, kad artimu laiku tie pasiūlymai bus įgyvendinti įstatymuose pakeičiant Viešųjų kelių judėjimo nuostatas (*Highway Traffic Act*).

Meteorologiniai sutrikimai vėl palietė porą Kanados vietovių. Vanguard kaimelis (Saskatchewan provincijoje) su 200 gyventojų buvo tiesiog užpiltas lietumi: daugiau kaip 333 mm (apie 1 pėdą!) kritulių per 10 valandų užtvindė visus kelius, išplėdė tiltus ir paskandino didesnę pusę namų. Paprastai me-

Skautų veikla

• Detroito "Gabijos" ir "Baltijos" skautų ir skautų tūntai šiemet atšventė savo veiklos 50-metį. Ta proga jie išleido tūntininkės v.s. Rasos Karvelienės redaguotą, gausiai iliustruotą, visą veiklą puikiai atspindintį 80 psl. leidinį, kurio išleidimą didesnėmis sumomis parėmė Lina ir Saulius Anužiai, Stefa ir Kęstutis Miškiniai, v.s. Kunigunda Kodatienė ir "Cynthia Pasky and Paul Huxley" firma. Šiuo metu "Baltijos" tūntui vadovauja s. Paulius Janušas.

• Ankstyvą pavasarį Hamiltono "Širvintos-Nemuno" tūnto skautai surengė išvyką į gamtą Hamiltono apylinkėse. Vadovavo Alfonsas Stanevičius. Pagrindinis tikslas buvo pamatyti, kaip perisi antys. Skautai aplankė tas vietas, kur A. Stanevičius buvo pastatęs inkilus antims perėtis. Daugeliui tai buvo pirmoji tokio pobūdžio išvyka. Dėkojame A. Stanevičiui už įdomiai praleistą laiką. S.S.

HOMELIFE
Home Life/Realty One Ltd.
2261 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patarnauju lietuvių visuomenei 13 metų

tinis kritulių kiekis toje vietovėje tėra tik 220 mm. Liepos 4 dieną į vakarus nuo Kalgario (Albertos provincijoje) iškrito keli centimetrai šlapio sniego, kuriam kelių valytojai nebuvo pasiruošę – taipgi buvo netikėtai užklupti ir vasariškai apsiręngę automobilių vairuotojai.

Šiek tiek tarptautinių investicijų statistikos naujai pateikia StatsCan. 1999 metais Kanada investavo švėtur \$257 milijonus, iš kurių \$134 milijonus JAV-bėse, \$49 milijonus Europos sąjungos valstybėse, \$4 milijonus Japonijoje. Per tą patį laiką Kanadoje kitos valstybės investavo \$240 milijonų: JAV investavo \$173 milijonus, Europos sąjungiečiai \$45 milijonus, Japonija \$6.5 milijono.

Toronto restoranų inspekcijos tarnyba tęs savo intensyvią darbą ir toliau. Per paskutinius kelis mėnesius svaros ir higienos inspektoriai surado nemažai pražangų restoranuose, kepyklose, kafeterijose, maisto krautuose. Kai kurios iš jų buvo laikinai ar visam laikui uždarytos. Toronto vyr. gydytoja sveikatos reikalams Sheela Basur paskelbė naują švešeris ir higienos inspekcijų planą, kuris bus pritaikytas visoms 18,000 valgio aptarnavimo institucijoms: vertinimo inspekcijų rezultatai turės būti pakabinti prie įėjimo durų. Bus trys vertinimo laipsniai: "Pass" (praėjo), jei inspekcija nerado pražangų, "Conditional Pass" (sąlyginai praėjo), jei rasta pražangų ir tuo atveju institucija bus iš naujo inspektuojama per 24 ar 48 valandas ir "Closed" (uždaryta), jei rasta rimtų pražangų, kurioms ištaisyti reikės daugiau laiko ir pastangų. Abiem pastaraisiais atvejais galimos didesnės ar mažesnės baudos. Anksčiau pasiūlytas planas išduoti valgio institucijoms "pažymius", kaip A, B ar C, buvo miesto tarybos atmetamas.

G.K.
• Jaunystė yra laiminga, nes ji gali matyti grožį. Betkas, galįs matyti grožį, niekad nepasens (Franz Kafka).

Dalis Hamiltono "Širvintos-Nemuno" tūnto skautų-čių pavasario išskyloje

WALTER V. DAUGINIS
INSURANCE - DRAUDIMAS

KEN GIBB REAL ESTATE & INSURANCE
300 North Queen St., Suite 105N
Etobicoke, Ont. M9C 5K4
(šiaurinėje pusėje Queensway; prieš Sherway Gardens)
Tel. 416 622-5305 arba 1-800-463-5305
Faksas 416 620-7584

Sportas

Lengvoji atletika

ŠALFASS centro valdybos pranešimu, Šiaurės Amerikos baltiečių ir lietuvių lengvosios atletikos varžybos įvyks š.m. rugsėjo 9-10 d.d. Oakville, ON (Iroquois Ridge High School, 1123 Glen Ashton Rd). Baltiečių pavedimu, varžybas vykdys ŠALFASS Lengvosios atletikos k-tas. Dalyvauti kviečiami visų amžiaus grupių vyrų ir moterų sportininkai-kės. Registruotis iki š.m. rugsėjo 6 d. šiuo adresu: Mrs. Irena Wilkinson, 2783 Kinnerton Cres., Mississauga, ON, L5K 2B3; tel. 905 822-0302; faksas 416 808-5215 (Barrie Wilkinson vardu). Papildomi ryšiai – Alg. Malinauskas 905 844-7694; Alg. Bielskus 216 486-0889. Lietuvių pirmenybių rezultatai bus išvesti iš bendrųjų laimėjimų. Inf.

Žinios iš Lietuvos

KREPŠINIS: Lietuvos jaunimo komanda (20 metų ir jaunesni) vykstančiose "Global Games" varžybose Dallas (JAV) kovojė dėl trečios vietos nugalėjo Kroatijos bendraamžius 81:74. Naudingiausiu žaidėju pripažintas Lietuvos komandos kapitonas Arvydas Maciauskas.

DVIRAČIAI: Tarptautinės dviračių sąjungos (UCI) įvertinimas. 1. D. Žilūtė (Lietuva) – 917 taškų, 2. A. Wilson (Australija) – 742, 3. H. Kupernagel (Vokietija) – 571. 67. Komandos: 1. "Acca Due O-Lorena Camicie" (Italija – Lietuva: D. Žilūtė, Z. Urbonaitė, Rasa ir Jolanta Polikevičiūtės), 2. "Saturn" (JAV), 3. "Alfa Lum R.S.M." (San Marino), Šalys: 1. Lietuva – 1547; 2. Vokietija – 1429.67; 3. Australija – 1040.

IRKLAVIMAS: Alydas Duonela Europos baidarių ir kanojų irklavimo pirmenybėse Poznanėje (Lenkija) tapo žemyno čempionu 200 m lenktynėse vienvietė baidare. Jis Sidney olimpiadoje rungsis 500 m nuotolyje. Luzern (Šveicarija) surengtame pasaulio taurės baigėms tarpynėse Lietuvos irklautojos Birutė Sakickienė ir Kristina Poplavskaja užėmė antrąją vietą dviviečių valčių klasėje. Pirmąją vietą laimėjo vokietės ir trečiąją JAV irklautojos.

LENGVOJI ATLETIKA: Kaune vykusiose Europos lengvosios atletikos taurės antrosios A grupės varžybose Lietuvos moterų rinktinė iškovojo pirmąją vietą (129 taškai) ir įgijo teisę ateityje varžytis pirmoje lygoje. 2. Belgija (115), 3. Danija (106). Vyrų rinktinė ir aukštesnę lygą nepateko.

FUTBOLAS: Europos futbolo klubų čempionų lygoje debiutavęs Kauno "Kaunas" atrankos tarpinio pirmosios rungtynės nugalėjo Citluk "Brontjo" (Bosnija ir Hercegovina) klubą 4:0. V.P.

• Jaunystė yra laiminga, nes ji gali matyti grožį. Betkas, galįs matyti grožį, niekad nepasens (Franz Kafka).

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 116 milijonų dolerių

MOKA:
3.65% už 30-89 dienų term. indėlius
3.95% už 90-179 dienų term. indėlius
4.75% už 180-364 dienų term. indėlius
5.00% už 1 m. term. indėlius
5.25% už 2 m. term. indėlius
5.30% už 3 m. term. indėlius
5.45% už 4 m. term. indėlius
4.65% už 5 m. term. indėlius
4.75% už 1 m. GIC mėn. palūk.
5.25% už 1 m. GIC invest. pažym.
5.50% už 2 m. GIC invest. pažym.
5.65% už 3 m. GIC invest. pažym.
5.85% už 4 m. GIC invest. pažym.
5.80% už 5 m. GIC invest. pažym.
4.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
5.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
5.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
5.65% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
5.85% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
5.80% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
3.00% už OHOSP (variable rate)
2.00% kasd. pal. čekių sąsk.
5.50% už JAV dol. 1 m. GIC
2.50% už JAV dol. kasd. pal. sąsk (US dol. Sav. Acc.).

IMA:
už asmenines paskolas nuo.....8.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
1 metų.....7.85%
2 metų.....7.95%
3 metų.....8.00%
4 metų.....8.05%
5 metų.....8.10%

su keičiamu nuosimčiu.....6.75%

Duodame:
– asmenines paskolas iki \$250,000;
– mortgicijus iki 95% įkainoto turto;
– riboto kredito paskolas (Line of Credit) ir
– komercinius mortgicijus

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

MasterCard **Interac** **Cirrus**

Lietuvos banko proginų monetų pardavimas.
Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.
Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų.
Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS
• Pirmad., antrd. ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
• Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
• Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:
Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149
Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239
Elektroninis paštas: parama@total.net Tinklapis: www.parama.net

Sutton GROUP

PAŽADU JUMS
24 valandų
tarnybines paslaugas,
greitą dėmesį,
sąžiningumą,
išsamią informaciją.
Prašau skambinti šiandien
tel. 416 236-6000
pirkimo ar pardavimo klausimais

ANTANAS GENYS
sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

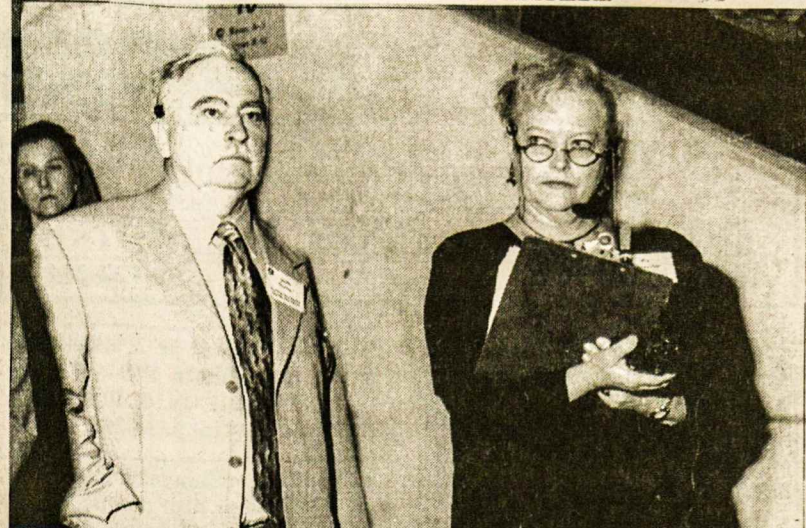
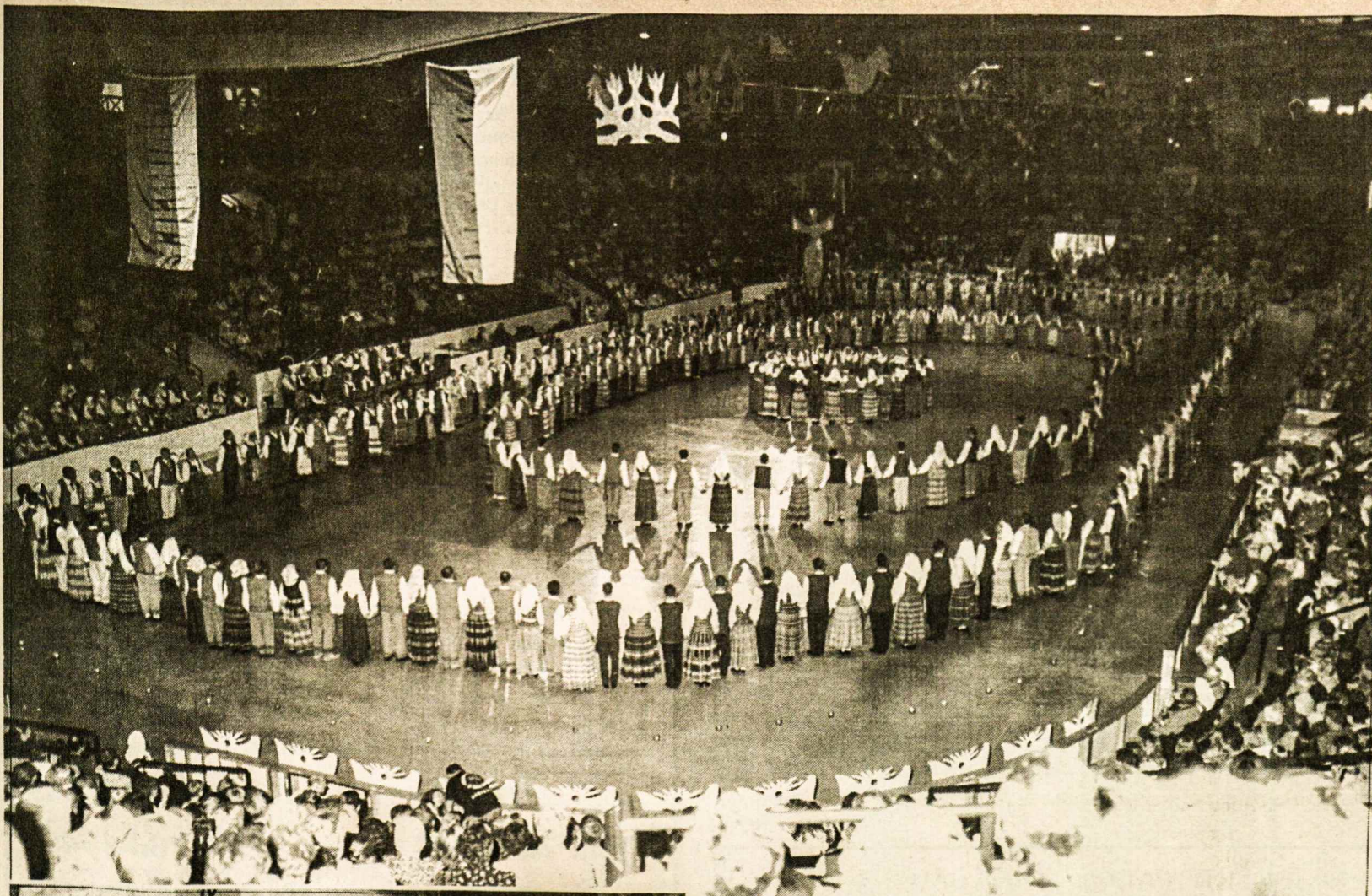
Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

Queen Travel International Ltd **ALGIS MEDELIS**
133 Roncesvalles Ave.,
TORONTO, Ont. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

KELIONĖS I VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!
I LIETUVĄ KELIONES paruošiu geriausiomis kainomis ne tik iš Toronto, bet ir iš kitų, kad ir tolimiausių Kanados vietovių.
TEIRAUKITĖS APIE GERIAUSIAS SEZONO KAINAS
SKAMBINKITE ALGIUI MEDELIUI ir UŽSISAKYKITE JAU DABAR!

Pas mane atvažiuoti nėra būtina – keliones sutvarkau paskambinus telefonu. Bilietus pristatau X-PRESS paštu. Toronto įstaigoje būnu trečiadieniais tarp 11 ir 17 valandos. **ALGIS MEDELIS**

MEDELIS CONSULTING
45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7
Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183
ALGIS ar STEFA MEDELIAI
Visos paslaugos atskleidžiant Jūsų gimes iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį.
PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINEMS LIETUVOJE TIESIA I RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. G A R A N T U O T A !

Vienuoliktosios tautinių šokių šventės meninės dalies vadovai – JUOZAS ir RITA KARASIEJAI Nuotr. O. Burzdžiaus

Vienuoliktosios tautinių šokių šventės, įvykusios Kanadoje, programos pranešėja RASA LUKOŠEVIČIŪTĖ-KURIENĖ Ntr. O. Burzdžiaus

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame giminėms ir draugams už dalyvavimą mūsų

**50 VEDYBINIŲ METŲ
SUKAKTIES IŠKILMĖSE.**

Nuoširdi padėka visiems Lietuvoje ir Šiaurės Amerikoje, kurie negalėdami dalyvauti atsiuntė savo linkėjimus raštu.

Dar kartą pajutome savo vaikų JOANOS, PAULIAUS, RASOS, INOS, VIRGINIJOS ir RŪTOS bei jų šeimų besąlyginę meilę. Branginame šeimos ir draugų amžinus, nenublinkančius draugystės ryšius.

Dėkojame už šia progą mūsų vardu padarytą auką "Tėviškės žiburiams". Visada prisiminsime išreikštą meilę mums ir mūsų šeimoms.

Su pagarba –

Joana ir Česius Kurai,
Irena ir Petras Lukoševičiai

*Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6*

KLF kapitalas daugiau kaip 3,0 milijonai – tai Kanados lietuvių įnašas! Kasmet gaunamas pelnas (daugiau kaip \$100,000) skirstomas lietuvių išlaikymui Kanadoje (KLB, kultūrinėms bei jaunimo organizacijoms, studentams) ir paramai Lietuvai (vaikų prieglaudoms, tremtinių reikalingam, jaunimui).

Atsiminkime ir remkime Kanados lietuvių fondą per savo aukas bei testamentus.

Išduodami pakvitavimai dėl valstybinių pajamų mokesčių.

**Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą!
REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDA!**

Vaizdas iš tautinių šokių šventės Kanadoje Nuotr. O. Burzdžiaus

Rusija - neapskaičiuojama

Tokia antraštė populiarius Vokietijos žurnalas "Der Spiegel" (22/2000) išspausdino pokalbį su Latvijos prezidentė Vaira Vike-Freiberga. Pagrindiniai klausimai liečia Latvijos siekius jungtis į Europos sąjungą, taipgi tapti ir ŠAS-gos (NATO) nare, visiems baltiečiams jaučiant rytinio kaimyno priešinimąsi.

Savo skaitytojams perduodame būdingesnius Latvijos prezidentės atsakymus. Prieš porą metų latviai buvo nustebe, kai Estija buvo pakviesta deryboms dėl jungimosi į Europos sąjungą. Bet tai buvęs daugiau geopolitinis pasirinkimas. Pakvietus vieną Baltijos valstybę, norėta patirti, kas pasidarys. Iš tikrųjų visoms Europos valstybėms yra sudaryta galimybė jungtis į sąjungą, 1993 m. Kopenhagos konferencijos nutarimu. Latviai ta būkle yra patenkinti. Į klausimą, kad Bruselis nėra patenkintas Latvijos ūkine pažanga prezidentė atsakė, kad šiuo metu visi Europos kraštai turi ūkinę problemą.

Kalbant apie plėtros baime, kad jungiantis gali kilti kainos, kad gali atsirasti bedarbių,

VAIRA VIKE-FREIBERGA, Latvijos prezidentė

Marius E. Rusinas, CLU CFP
(Certified Financial Planner)

**RESP, RRIF, LIF
ANNUITY, RRSP**

Patarnauju visose pensijų srityse
Net Worth Financial Planning Inc.
1576 Bloor Street West
Toronto M6P 1A4
(priešais Lietuvių Namus)
416 588-2808

UKRAINIAN POST VALSTYBES
2985 Bloor St. W., Etobicoke
(Šalia "Paramos" kredito kooperatyvo skyriaus)

- siunčiame siuntinius lėktuvu ar laivu
- pinigų pervedimas (money transfer)
- pristatymo patarnavimai (courier service)
- maisto siuntiniai
- jokių svorio apribojimų
- nemokamas siuntinių paėmimas iš jūsų namų
- kiekvienas siuntinys yra pristatomas į adresato namus ir patvirtinimas gavėjo nuotrauka

MŪSŲ KAINOS VISADA ŽEMESNĖS UŽ KITŲ

Teiraukitės mūsų įstaigoje tel. **416 237-1435** arba pas agentus:
TORONTO: "Astra Travel" 416-538-1748, "Via Baltica" 416-767-6210
HAMILTON: Beatas Brasas Import-Export 905-518-1867, 905-545-8868

SKAITYTOJAI PASISAKO

ISTORINĖS TIESOS IEŠKANT

Stebiuosi K. Degutytes straipsniu ("TŽ" 2000.VI.13), kuris užvardintas "Istorinės tiesos ieškant". Deja, straipsnio autorė tiesos ieškojo pakartodama kažkur girdėjus kas nors sakė kam nors kažką – reiškia gaudus.

Autorę taip rašyti paskatino "Toronto Star" laikraščio teigimas, kad buvo žydų ištremtų į Sibirį. Autorė pati Sibire nebuvo ir to klausimo visai netyrinėjus, ironiškai klausia: "Būtų labai įdomu sužinoti, kiek Stalino gulaguose buvo nukankinta žydų". Jeigu tikrai norėjo tą sužinoti, K. Degutyte galėjo pažvelgti į ištremtųjų sąrašus knygoje *Lietuvių tautos genocidas*. Tenai pačiame pirmame puslapyje paminėtas Samuilas Abelovič, žuvęs Sibire, ištremtas 1941 m. su žmona ir su vaikais Solomonu ir Izaoku, 7 ir 3 m. amžiaus. Tokių pavyzdžių knygoje yra daug, p. Degutyte gali juos suskaičiuoti – aš neapsiimu tai daryti, kadangi turbūt neatpažinčiau visų "žydiškų" pavardžių.

Kodėl šie žmonės buvo ištremti, yra pakankamai aišku peržvelgus A. Damušio knygoje *Lithuanians against Soviet and Nazi aggression* 1941 m. "liaudies priešų" sąrašą, pagal kurį buvo sudaromi tremiamųjų asmenų sąrašai. Jame matome pasmerkčius ne tik tautininkus, katalikų veikėjus ir t.t., bet ir "buržuazinius socialistus", t.y. liaudininkus ir "zionistus-socialistus". Nesunku buvo bet kokį žydų veikėją paskelbti "zionistu".

Dr. Rasa Mažeikaitė,
Toronto, Ont.

NEDAVĖ VIZOS

Jau treji metai esu kanadiečio Alekso Koyelaitičio žmona – ištėkėjau besilankydama Kanadoje. Esu Lietuvos seimo nario padėjėja, žurnaliste. Aleksui prireikė iš Kauno grįžti Kanadon tvarkyti sveikatos reikalų. Užpildžiau visus popierius, pasiėmiau mėnesį atostogų, įmokėjau už vizą. Deja, man vizos nedavė, nors reikia lydyti 88 metų žmogų, turintį polinkį į Alzheimerio ligą. Gyvenu Lietuvoje ir būčiau iš Kanados grįžusi. Kai tai pasakiau iškviesta pokalbiui į konsulato raštinę, manimi netikėjo, esą aš noriu palydėti seną žmogų ir ten jį vieną palikti. Toks Kanados pareigūno elgesys yra nehumaniškas.

St. Klimienė-Koyelaitienė, Kaunas

Įvairios žinios

Lietuvos studentai užsienyje (LSU) dalyvaus X-tajame PLB seime š.m. rugpjūčio 20-25 d.d. Vilniuje svečių-stebėtojų teisėmis pakviesti Seimo rengėjų. Bus proga susipažinti su PLB vadovais, pasidalinti patirtimi. Įvyks ir šių metų LSU rinkimai. Tuo reikalu yra išsiuntinėti atskiri pranešimai. Balsų skaičiavimas liepos 15 d. Rinkimų reikalais kreiptis elektroniniu paštu rinkimai@bltn.cjb.net Inf.

X-tasis Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas, įvyksiantis š.m. pabaigoje ir 2001 m. pradžioje Australijoje, be kitų gausių renginių, organizuos ir turistines keliones po Australiją bei trumpesnes išvykas į miestus bei jų apylinkes. Dalyvauti galės bet kurio amžiaus lietuviai. Numatoma šešių dienų kelionė į centrinę Australiją ir Australijos rytų tropikinę dalį, penkių dienų kelionė autobusu į Australijos pietryčius, išvyka į Sidnėj miestą bei kitus miestus, įdomius parkus ir t.t. Naujausia informacija apie Kongresą galima rasti internete: www.rapidnet.net.au/~aljs, aljs@rapidnet.com.au, arba kreiptis šiuo adresu: Xth World Lithuanian Youth Congress, Suite 13, 16 Nicholson Street, East Brunswick, 3057, Australia. Tel. +613 9388 0681.

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE

ETOBICOKE

ir

MISSISSAUGOJE

Tėviškės žiburiai • 2000.VII.18 • Nr. 29 (2628) • psl.9

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West į staigoje
ilgiausiai dirbantis agentas
♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu į staigos tel.
416 769-1616, namų – 416 769-3577

Nemokamas namų į vertinimas

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

115 Lakeshore Rd. E.

Mississauga, Ont. L5G 1E5

Tel.: 905 271-7171

(į vakarus nuo Hurontario)

NAUJAS ERDVUS KABINETAS

Patogus, nemokamas mašinos pastatymas

Bloor West Village
DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas

Dr. S. Dubickas

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

ORTODONTAS
(Orthodontist)

DR. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.

2326 Bloor Street West, Suite 200

(Prie Jane gatvės)

416 769-2526

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE, JOHNSON

5110 Dundas ST.W.

(tarp Islington ir Kipling gatvių)

Etobicoke, Ont. M9A 1C2

Tel. 416 236-3060

Fax 416 236-1809

Astra Travel
& Services Inc.

1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)

Ontario, Canada, M6P 1A7

LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:

- * Keliones į Lietuvą * Keliones į šilus kraštus * Draudą *
- * Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) *
- * Dokumentų vertimą * Iškviestųjų sutvarkymą ir išsiuntimą *
- * Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems *
- * Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas *

VISŲ SKRENDANČIŲ Į LIETUVĄ SIŪ VASARĄ DEMESIUI!

Vyksta bilietų išpardavimas keliaujantiems suomių linija "Finnair".

Tel: 416 538-1748

FAX: 416 538-4390

MARGUTIS
PYSANKA - V.I.M. Inc.

4134 Dundas St. West,
Toronto, ON, M8X 1X3
Tel. (416) 233-4601
Fax (416) 233-3042

Reguliarūs maršrutai siuntiniams jūra
ir lėktuvu tiesiai į Vilnių.

Greitas ir garantuotas
siuntų pristatymas Lietuvoje.

Nemokamai surenkame siuntas
iš Jūsų namų.*

Tel: (416) 233-4601

*Gatija kai kurie apribojimai.

TORONTONT

Anapilio žinios

– Liepos 14, penktadienį, iš Delhi Šv. Kazimiero šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse, Anapilyje palaidota a.a. Leokadija Vitenė, 86 m. amžiaus.

– Liepos 17, pirmadienį, palaidotas a.a. Jonas Jonikas, 78 m. amžiaus.

– Vysk. Juozas Preikšas prašo paramos visą Panevėžio vyskupijos katalikiškąjį jaunimą apjungiančiam Kun. A. Lipniūno jaunimo kultūros centrui, kuris rūpinasi jaunimo katalikiškąja veikla, ruošia evangelizacijos dienas, Šv. Rašto kursus, organizuoja maldos grupes, Kryžiaus kelius, naktines švenčiausiojo adoracijas, tautinių bei religinių švenčių minėjimus, platinia religinę spaudą ir rengia jaunimui vasaros stovyklas.

– Panevėžio vyskupija prašo paramos Vysk. K. Paltaroko vidurinei mokyklai Panevėžyje. Aukos priimamos per mūsų parapiją.

– Mūsų parapijoje įsteigtas išeivijos lietuvių klierikų studijų fondas, kurį norima išugdyti, kad iš jo nuosimčių ateityje būtų galima remti mūsų klierikus, pasiryžusius po kunigystės šventinimų darbuotis mūsų tarpe. Prašome aukas tam reikalui įteikti mūsų parapijos vardu, nurodant aukos tikslą. Šiuo metu tame fonde jau yra sutelkta \$15,490.00.

– Mišios sekmadienį, liepos 23: 9.30 v.r. už a.a. Bronių Znotiną; 11 v.r. už parapiją; Vasagoje 10 v.r. už a.a. Antaniną Kančaitienę ir Kančaičių bei Marcinų mirusius; Delhi 3 v.p.p. už a.a. Gediminą Rugienį.

Išganytojo parapijos žinios

– Pamaldos sekmadienį, 9.45 v. ryto. Pamaldas liepos 30 d. atliks tarybos narys Ričardas Hiršas.

– Sekmadienį, rugpjūčio 6 d. pamaldų nebus.

– Praeitą sekmadienį, liepos 16, pamaldose buvo prisiminta a.a. Danutė Šimkutė-Pettai, kuri mirė š.m. liepos 20 d., sulaukusi 69 m. amžiaus. Danutė gimė 1931 m. balandžio 20 d. Mažeikiuose. Paliko liūdniečius: dukrą Dianą, sūnų Dovydą ir marčią Elizabeth, vaikaičius Quinton ir Lindsey, brolius Joną ir Algimantą. Palaidota Šv. Jono liet. kapinėse. Danutei prisiminti suaukoto parapijai \$650.

– Liepos 16, sekmadienį, pamaldose buvo paminėtos a.a. Emos Usvaltaitės-Šturmenės mirties metinės. Velionė gimė 1920 m. liepos 8 d. Karapolio kaime, Tauragės apskr., mirė liepos 8 d. Toronte. Velionės atminimui parapijos choras parapijai paukojo \$220.

– „Angeliukų“ chorui \$50 aukoko B. Maziliauskienė.

– Autobusėlio vajui \$100 aukoko B. Vaičiūnienė.

– Išeivijos lietuvių klierikų studijų fondui \$60 aukoko Vaišvilų šeima.

– Šv. Jono lietuvių kapinėms \$100 aukoko L. Kriaučiūnienė su šeima (a.a. Justo Kriaučiūno ir Stasio bei Sofijos Rakščių atminimui).

– A. Alvydui Šalteniui mirus, nuosirdžiai užjausdama motiną D. Bartulienę ir seserį Aldoną, „Tėviškės žiburiams“ M. Rutkevičienė aukoko \$25.

– Kauno arkivyskupijos vaikų dienos centrams aukoko: \$100 – G. B. Trinkos, a.a. Leokadijos Vitenės laidotuvių proga vaikų dienos centrams aukoko: \$50 – P. Vitenė, L. Alloo; \$35 – E. Gudinskienė; \$20 – A. Usvaltas, A. Žebertavičius, J. Mačiulis, L. Vencienė, P. Lapienis, R. Beržinienė, J. Jauneika, J. Vieraitytė, K. A. Ratavičiai, D. Bartulienė, B. A. Stonkai, A. Aleliūnienė, N. Ivanauskienė, A. Vieraitytė, A. Klemkienė, A. Aleliūnas, B. Lukošienė, P. O. Vėžauskai, M. Obelenienė; \$15 – O. Čekienė; \$10 – V. B. Vyta, V. A. Čiuprinskai, P. Pekarskienė, M. Stankaitienė, S. Vilimienė, J. Jocas, B. V. Cvirkos, E. Rugienienė, M. Momkus, L. Nemūrienė.

– METINĖ „TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ“ prenumerata oro paštu – 140 dol. visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Mišios „Kretingos“ stovyklavietėje, Vasagoje, vasaros metu sekmadieniais aukojamos 11 v.r. kviečiami apylinkės lietuviai kartu su stovyklautojais jose dalyvauti.

– Užuojauta Juozui Tamulioniui, Lietuvoje mirus jo seseriai a.a. Monikai Marcinkevičienei ir Kazimierui Sendai, kurio tėvelis a.a. Jurgis Senda mirė Lenkijoje.

– Ši sekmadienį, liepos 23, „Kretingos“ stovyklavietėje, Vasagoje, prasidės lietuviškai nekalbančių lietuvių kilmės vaikų stovykla. Registracija nuo 9 v. r. iki 11 v. r. Stovyklos laukia, į kurią kviečiami giminės ir svečiai, įvyks liepos 29 d., 7 v. r. Stovyklos vartai bus atidaryti tik 6.30 v. r. Po šios stovyklos, kuri baigsis rugpjūčio 5 d., prasidės šeimų stovykla, kuri vyks iki rugpjūčio 12 d.

– Kas treji metai pranciškonų ordino vyriausybės paskirtas vizitatorius aplanko visus lietuvių pranciškonų vienuolynus ir po to duoda pranešimą ordino generolui. Vizitatorius, Vokietijos pranciškonas T. Ulrich Zankanella, OFM, į Torontą atvyks liepos 21 d. Vizitatoriaus dalyvaus ir Šv. Kazimiero Lietuvos pranciškonų suvažiavime, kuriame bus renkama nauja provincijos vyriausybė. Suvažiavimas vyks Kretingos vienuolyne Lietuvoje 2001 metų pradžioje.

– Parapijos persikėlimo projektas eina pirmyn. Architekto apskaičiavimu, vienas trečdalis statybos jau atliktas. Netrukus bus dengiamas stogas. Iki šiol persikėlimui suaukoto \$1,530,343.

– Mišios sekmadienį, liepos 23: 8.15 v.r. Padėkos intencija; 9.15 v.r. už a.a. Praną Gegužį; 10.15 v.r. už a.a. Valeriją ir Stanislovą Pacevičius, už a.a. Salomėją Pundžiūviene ir specialia intencija; 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Lietuvių Namų žinios

– Liepos 16, sekmadienį, svetainėje pietavo 217 asmenų. Svečių knygoje pasirašė – Hardiman šeima iš Beaverton, Ont., Pettai šeima iš Ajax, Ont., K. Šimkus iš Port Alberni, B.C., L. Prostovaitė iš Kėdainių, J. Puidokienė iš Kauno, J. Markevičius iš Jonavos. Pranešimą padarė ir su svečiais supažindino LN valdybos narė A. Skilandžūnienė.

– LN valdybos posėdis įvyks liepos 27 dieną, 7 v. r.

– Moterų būrelis kartu su Vasagos moterų būreliu Gerojo Ganytojo patalpose (Vasagoje) rugpjūčio 13 d. rengia po pietus su programa, vaišėm ir turtinga lorteria. Visus kviečiame gausiai dalyvauti ir paremti Slaugos namų fondą.

– Toronto Lietuvių Namų poilsio stovykla rengiama Tėvų pranciškonų vasarvietėje „Kretinga“, Vasagoje, rugpjūčio 12 - 19 d. d. Dėl platesnės informacijos prašome skambinti stovyklos komendantui E. Steponiui tel. 416 622-5896, arba A. Sukauskui tel. 416 614-7739.

Slaugos namų žinios

– Slaugos namų statybai aukoko: J. D. Margis – \$3,000 (\$5,400), a.a. G. Balčiūnienės atminimui J. Rimšaitė – \$50 (\$4,590), A. V. Vapsva – \$250, A. A. Josiukai – \$500, Duobaičiai – \$100, V. Petrauskienė – \$10, T. A. Sekonai – \$100 (\$600), D. Šimkutės-Pettai atminimui J. A. Šimkai aukoko – \$100 (\$8,392.80), L. Balsienė – \$20 (\$5,053.70). Slaugos namų vajeus komitetas dėkoja visiems aukotojams už nuosirdų dosnumą ir paramą Slaugos namams. Slaugos namams aukos priimamos Toronte ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A6.

– A. a. Jono Valiulio atminimui pagerbti našlaičių kaimui „Vaiko tėviškės namai“ Lietuvoje aukoko \$100 – V. V. Valiuliai, Juzefa Valiulienė, Jonas Valiulis su šeima; \$20 – Elsa Edge.

– A. a. Genovaitės Sprainaitienės atminimui pagerbti „Vaiko tėviškės namams“ aukoko: \$100 – dr. Algis Valiulis, A. B. Stankaičiai, P. M. Besaspariai; \$25 – John McKee, Phyllis Edmonson; \$20 – Alg. Zubrickas, B. Kazlauskaitė, I. Kaliukevičienė, A. Bratsberg, A. Ylienė, J. Rovas, S. J. Andriuliai; \$10 – S. Bartusevičienė. Aukos surinko B. Matulaitienė ir M. Povilaitienė.

– KLB moterų dr. Jos centro valdyba

Tautinių šokėjų grupės „Žilvitis“ iš Lietuvos orkestras, dalyvavęs išeivijos tautinių šokių šventėje Kanadoje Nuotr. O. Burzdžiaus

– „TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ“ pasikūnė numeris prieš atostogas išeis liepos 25 d., o poatostoginis numeris – rugpjūčio 15 d. Atostogų metu neveiks redakcija ir spaustuvė. Administracija dirbs visas dienas, išskyrus šventes ir savaitgalius. Redakcija ir spaustuvė po atostogų pradės dirbti rugpjūčio 8 d.

– Tradicinė išvyka į Midlando kankinių šventovę, organizuojama Kanados lietuvių katalikų centro, įvyks rugpjūčio 6, sekmadienį. Programoje: jubiilejinių krikščionybės metų minėjimas ir Lietuvos kankinių pagerbimas šia tvarka – 2.30 val. p.p. Kryžiaus keliai Kankinių šventovės parke, 3 val. p.p. iškilmingos Mišios šventovėje; po jų trumpas susikaupimas prie lietuvių kryžiaus.

– Išvykos dalyviai gali pasinaudoti autobusu, kuris išvažiuos nuo Prisikėlimo parapijos 12 val., į Torontą sugrįš 7.30 val. vak. Kaina \$18 asmeniui. Registruosius Prisikėlimo parapijos raštineje.

– Lietuvių kryžius Midlande buvo pastatytas 1973 m. pagal dail. Teleforo Valiaus projektą Kanados lietuvių lėšomis. Kryžiaus išlaikymu ir tvarkymu su ja pabūti, įteikti jai gėlių, pasivaikinti kavute. Sugiedota „Ilgiausių metų“. Emilija padėjo už jos pagerbimą, kuris ją labai sujaukino. P.N.

– Joanos ir Česiaus Kurų, Irenos ir Petro Lukoševičių 50 metų vedybų sukakties proga sveikina N. Nielsen šeima aukodama „Tėviškės žiburiams“ \$50.

– Joana ir Česius Kurus jų 50 metų vedybinio gyvenimo sukakties proga dr. K. ir E. Karveliai „Tėviškės žiburiams“ paukojo \$50.

– Joanos ir Česiaus Kurų bei Irenos ir Petro Lukoševičių 50 metų vedybinės sukakties proga giminės ir draugai „Tėviškės žiburiams“ suaukoko \$530.

– Elena ir Pranas Žuliai, sūnūs Gintaras ir Sigitas su šeimomis, sveikindami Joaną ir Česius Kurus bei Ireną ir Petrą Lukoševičius, jų 50 metų vedybinio gyvenimo sukakties proga „Tėviškės žiburiams“ paukojo \$200.

– A. a. Leokadijos Vitenės atminimui, užjausdama vyrą Juozą, sūnų ir šeimą, D. Norkienė „Tėviškės žiburiams“ aukoko \$20.

– E. Barkauskienė, Lietuvos samariečių bendrijos Tytuvėnų skyriaus pirmininkė, dėkoja torontietei Adelei Abromaitienei, II-jo Eucharistinio kongreso metu paukojusiai 450 litų Tytuvėnų vaikams.

– Tytuvėnuose Bernardinų vienuolyno pastate yra įsikūrusi labdaros valgykla, veikia socialinių paslaugų centras, „Caritas“ skyrius bei samariečiai. Yra įrengti kambariai nakvynei. Šalia pastato – Švč. M. Marijos šventovė.

– Trečioji Pasaulio lietuvių dainų šventė įvyks 2002 m. Lietuvoje. Tikimasi, kad daug JAV ir Kanados lietuviško jaunimo galės toje šventėje dalyvauti. XII-toji Tautinių šokių šventė bus rengiama JAV-bėse. Inf.

– Patikslinimas. Pastabus skaitytojas mums rašo, kad „TŽ“ š.m. 26 nr. 6 psl. parašas po nuotrauka „Vilniaus universiteto kiemas“ esąs netikslus. Ten rodomas Vilniaus paveikslų galerijos (Chodkevičių rūmų) kiemas.

PRISIRINKITE PATYS – ARBA JAU PRIRINKTOS

➔ Uogų prisirinkimo ūkis
➔ Vyninė
➔ Kepinių parduotuvė

JAU GALIMA PRISISKINTI ŽALIŲ IR BALŲ ŽIRNIŲ.

VIETOVĖ – 8100 Steeles Ave. E., 6 km į rytus nuo Markham Rd. (Hwy. 48)

TEL. 905 294-3275 – KASDIEN

– Anapilio vaikų darželio gegužinė įvyks prie Gerojo Ganytojo šventovės rugsėjo 3, sekmadienį, Vasagoje po Mišių. Bus linksma programa, daug žaidimų vaikučiams, turtinga lorteria, šilts maistas. Kviečiame visus – didelius ir mažus – šiam renginyje dalyvauti.

– Vaikučiai ir mokytojos

– „Vilniaus rūmuose“ birželio 30 d. įvyko Sibiro tremtinės Emilijos Vinskienės pagerbimas jos vardinioje progą. Rūmų gyventojai, atėjusdami į išgyvenimus Sibire, susirinko su ja pabūti, įteikti jai gėlių, pasivaikinti kavute. Sugiedota „Ilgiausių metų“. Emilija padėjo už jos pagerbimą, kuris ją labai sujaukino. P.N.

– Joanos ir Česiaus Kurų, Irenos ir Petro Lukoševičių 50 metų vedybų sukakties proga sveikina N. Nielsen šeima aukodama „Tėviškės žiburiams“ \$50.

– Joana ir Česius Kurus jų 50 metų vedybinio gyvenimo sukakties proga dr. K. ir E. Karveliai „Tėviškės žiburiams“ paukojo \$50.

– Joanos ir Česiaus Kurų bei Irenos ir Petro Lukoševičių 50 metų vedybinės sukakties proga giminės ir draugai „Tėviškės žiburiams“ suaukoko \$530.

– Elena ir Pranas Žuliai, sūnūs Gintaras ir Sigitas su šeimomis, sveikindami Joaną ir Česius Kurus bei Ireną ir Petrą Lukoševičius, jų 50 metų vedybinio gyvenimo sukakties proga „Tėviškės žiburiams“ paukojo \$200.

– A. a. Leokadijos Vitenės atminimui, užjausdama vyrą Juozą, sūnų ir šeimą, D. Norkienė „Tėviškės žiburiams“ aukoko \$20.

– E. Barkauskienė, Lietuvos samariečių bendrijos Tytuvėnų skyriaus pirmininkė, dėkoja torontietei Adelei Abromaitienei, II-jo Eucharistinio kongreso metu paukojusiai 450 litų Tytuvėnų vaikams.

– Tytuvėnuose Bernardinų vienuolyno pastate yra įsikūrusi labdaros valgykla, veikia socialinių paslaugų centras, „Caritas“ skyrius bei samariečiai. Yra įrengti kambariai nakvynei. Šalia pastato – Švč. M. Marijos šventovė.

– Trečioji Pasaulio lietuvių dainų šventė įvyks 2002 m. Lietuvoje. Tikimasi, kad daug JAV ir Kanados lietuviško jaunimo galės toje šventėje dalyvauti. XII-toji Tautinių šokių šventė bus rengiama JAV-bėse. Inf.

– Patikslinimas. Pastabus skaitytojas mums rašo, kad „TŽ“ š.m. 26 nr. 6 psl. parašas po nuotrauka „Vilniaus universiteto kiemas“ esąs netikslus. Ten rodomas Vilniaus paveikslų galerijos (Chodkevičių rūmų) kiemas.

– A. a. Leokadijos Vitenės atminimui, užjausdama vyrą Juozą, sūnų ir šeimą, D. Norkienė „Tėviškės žiburiams“ aukoko \$20.

– E. Barkauskienė, Lietuvos samariečių bendrijos Tytuvėnų skyriaus pirmininkė, dėkoja torontietei Adelei Abromaitienei, II-jo Eucharistinio kongreso metu paukojusiai 450 litų Tytuvėnų vaikams.

– Anapilio vaikų darželio gegužinė įvyks prie Gerojo Ganytojo šventovės rugsėjo 3, sekmadienį, Vasagoje po Mišių. Bus linksma programa, daug žaidimų vaikučiams, turtinga lorteria, šilts maistas. Kviečiame visus – didelius ir mažus – šiam renginyje dalyvauti.

– Vaikučiai ir mokytojos

– „Vilniaus rūmuose“ birželio 30 d. įvyko Sibiro tremtinės Emilijos Vinskienės pagerbimas jos vardinioje progą. Rūmų gyventojai, atėjusdami į išgyvenimus Sibire, susirinko su ja pabūti, įteikti jai gėlių, pasivaikinti kavute. Sugiedota „Ilgiausių metų“. Emilija padėjo už jos pagerbimą, kuris ją labai sujaukino. P.N.

– Joanos ir Česiaus Kurų, Irenos ir Petro Lukoševičių 50 metų vedybų sukakties proga sveikina N. Nielsen šeima aukodama „Tėviškės žiburiams“ \$50.

– Joana ir Česius Kurus jų 50 metų vedybinio gyvenimo sukakties proga dr. K. ir E. Karveliai „Tėviškės žiburiams“ paukojo \$50.

– Joanos ir Česiaus Kurų bei Irenos ir Petro Lukoševičių 50 metų vedybinės sukakties proga giminės ir draugai „Tėviškės žiburiams“ suaukoko \$530.

– Elena ir Pranas Žuliai, sūnūs Gintaras ir Sigitas su šeimomis, sveikindami Joaną ir Česius Kurus bei Ireną ir Petrą Lukoševičius, jų 50 metų vedybinio gyvenimo sukakties proga „Tėviškės žiburiams“ paukojo \$200.

– A. a. Leokadijos Vitenės atminimui, užjausdama vyrą Juozą, sūnų ir šeimą, D. Norkienė „Tėviškės žiburiams“ aukoko \$20.

– E. Barkauskienė, Lietuvos samariečių bendrijos Tytuvėnų skyriaus pirmininkė, dėkoja torontietei Adelei Abromaitienei, II-jo Eucharistinio kongreso metu paukojusiai 450 litų Tytuvėnų vaikams.

– Tytuvėnuose Bernardinų vienuolyno pastate yra įsikūrusi labdaros valgykla, veikia socialinių paslaugų centras, „Caritas“ skyrius bei samariečiai. Yra įrengti kambariai nakvynei. Šalia pastato – Švč. M. Marijos šventovė.

– Trečioji Pasaulio lietuvių dainų šventė įvyks 2002 m. Lietuvoje. Tikimasi, kad daug JAV ir Kanados lietuviško jaunimo galės toje šventėje dalyvauti. XII-toji Tautinių šokių šventė bus rengiama JAV-bėse. Inf.

– Patikslinimas. Pastabus skaitytojas mums rašo, kad „TŽ“ š.m. 26 nr. 6 psl. parašas po nuotrauka „Vilniaus universiteto kiemas“ esąs netikslus. Ten rodomas Vilniaus paveikslų galerijos (Chodkevičių rūmų) kiemas.

– A. a. Leokadijos Vitenės atminimui, užjausdama vyrą Juozą, sūnų ir šeimą, D. Norkienė „Tėviškės žiburiams“ aukoko \$20.

– E. Barkauskienė, Lietuvos samariečių bendrijos Tytuvėnų skyriaus pirmininkė, dėkoja torontietei Adelei Abromaitienei, II-jo Eucharistinio kongreso metu paukojusiai 450 litų Tytuvėnų vaikams.

MONTREALQUE

– Kun. Juozas Aranauskas, SJ, buvęs ilgametis Montrealio Aušros Vartų parapijos klebonas, tyliai atšventė 55-ąsias kunigystės metines. Jis yra apsigyvenęs prancūzų jėzuitų poilsio namuose Laurinijoje, netoli Montrealio.

– Kun. Gediminas Kijauskas, SJ, liepos 9 d. apsilankė Montrealyje, su kun. Kazimieru Ambrasu, SJ, koncelebravo Mišias ir pasakė pamokslą. Vėliau „Rūtos“ klube susitiko su senais pažįstamais montrealiečiais. Prieš daugelį metų jis yra vikaravęs Aušros Vartų parapijoje. Dabar yra Klyvlando Nuolatinės Pagalbos Švč. Mergelės lietuvių parapijos klebonas ir lietuvių jėzuitų vyresnysis šiame kontinente.

– Seselės Judita ir Pranutė išvažiavo į Putnamą padėti ruoštis me-

tinai vienuolyno gegužinei, kuri numatyta liepos 23 d. Po gegužinės ses. Pranutė grįžta į Lietuvą.

– Aušros Vartų parapijos 50-ties metų sukakties proga yra išleisti kelių rūšių gražūs atvirukai. Juos galima įsigyti „Rūtos“ klube, kioske, pas Romą Verbylą bei kitus parapijos tarybos narius.

– Mary Anne Givytytė su Eric Areil Abre jungtuvės įvyko liepos 15 d., 3 val.p.p. Aušros Vartų šventovėje.

– A. a. Jennie Mikalauskaitė-Dasienė, ilgai sirgusi, mirė liepos 7 d. Po gedulinių pamaldų Šv. Kazimiero šventovėje liepos 11 d. palaidota Notre Dame des Neiges kapinėse. Liūdi vyras, sūnus su šeima, taip pat brolis su šeima, kiti giminės bei artimieji. B.S.

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827

FAX: 766-1349

D E K O J A M E už pasitikėjimą pavedant mūsų įstaigai Jūsų apdraudas PER 45 METUS

Esame apdraudę 75% Montrealyje gyvenančių lietuvių. KVIECIAME VISUS KITOS APSIDRAUSTI. Dėl kainų ir mokėjimų išsiaiškinę sutarsime.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
Tel. (514) 722-3545 Fax: (514) 722-3546

RE/MAX
Professionals Inc., Realtor
Sales Associate
1645 Dundas St. W.
Mississauga, ON L5C 1E3

IRENA RENTELIENĖ
Pirkimo-pardavimo atstovė
Tel. (905) 270-8840 - įstaigos
(905) 507-6608 - namų
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo klausimais. Mielai ir sąžiningai patarėsiu.
Nemokamas namų vertinimas

– DĖL PAŠTO VĖLAVIMŲ galima kreiptis skambinant tel. 416 979-8822 arba 1-800-267-1177. Palikti adresą su pašto kodu. Kuo daugiau bus užregistruota adresu, kuriems vėluojasi laikraščio pristatymas, tuo bus atkreiptas didesnis dėmesys.

– KANADIEČIŲ LIETUVIŲ 2 asmenų šeima skubiai ieško išsinuomoti atskirą butą arba namo dalį. Tel. 416 766-1501

– REIKALINGAS SPECIALISTAS, mokantis glaistyti („špakliuoti“), dažyti ir daryti smulkų remontą butuose. Tel. (416) 253-5291.

– ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Į rengių pirtis (saunas), dengių stogus. Skambinti Algijai tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

Punia Construction Ltd.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ

• ATLIKAME: staliaus, dažymo, elektros, vandentiekio, susikabinusių plytų (interlocking), keramikos plytelių klojimo darbus

• ĮRENGIAME: rūsius, vonias, virtuves

• STATOME: verandas, tvoras

• DENGIAME stogus.

GARANTUOJAME GERĄ DARBO KOKYBĘ

Skambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

tel. (905) 848-9628

(pager) (416) 609-5108

– NUOMOJAME 1 ir 2 miegamųjų butus Lake Shore West, Kipling rajone. Kaina – \$650, \$750, plius elektra. Tel. (416) 253-5291.

– MIELAI ir sąžiningai patarnautume tvarkydami jūsų namus, kiemo žolynus bei prižiūradami vyresnio amžiaus žmones. Skambinti Marytei tel. 416-654-5354.

– CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kurioju laiku tel. 416 503-1687.

– BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei patalysų bendrovė, atlieka įvairius stalius, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonias kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojamos preinamos kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkui, tel.